

KORUNAN ALAN YÖNETİMİNDE EĞİTİM

Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi Deneyimi

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi

II. KİTAP

Korunan Alan Yönetiminde Eğitim
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi Deneyimi

© Kasım 2007, Ankara

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi

Grafik tasarım: Güngör Genç

Baskı: Dumat Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Tel: 0312.257 11 80

BÇDKYP	Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi
CBS(GIS)	Coğrafi Bilgi Sistemi
DKMP	Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
EİA	Eğitim İhtiyaçları Analizi
FAO	Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Örgütü
IUCN	Dünya Doğa Koruma Birliği
KEFE	Kuvvetli Yanlar-Eksiklikler-Fırsatlar-Engeller
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KKMP	Köprülü Kanyon Milli Parkı
MAB	İnsan ve Biyosfer (Man and Biosphere)
OAP	Orman Amenajman Planı
OGM	Orman Genel Müdürlüğü
PA	Korunan Alan (Protected Area)
PAMA	Korunan Alan Yönetim Birimi (Protected Area Management Authority)
Pan Parks	Korunan Alan Ağı Parkları
SAC	Özel Muhafaza Alanları (Special Areas of Conservation)
SPA	Özel Korunan Alanlar (Specially Protected Areas)
SSDB	Sultan Sazlığı Milli Parkı ve Ramsar Alanı Yönetim Planı Destek Birimi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TÜRSAB	Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Örgütü
UNESCO	Birleşmiş Milletler Bilim ve Eğitim Kuruluşu
WWF	Dünya Doğayı Koruma Vakfı
GEF	Küresel Çevre Fonu
KAYB	Korunan Alan Yönetim Birimi
AB	Avrupa Birliği

PRA	Katılımcı Kırsal Değerlendirme
BATNA	Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En İyi Alternatif (Best Alternative to Negotiated Agreement)
İG	İlgı Grubu
DHKD	Doğal Hayatı Koruma Derneği
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İşletmesi
M.E.B	Milli Eğitim Bakanlığı
KTVKK	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu
MPAYH	Milli Parklar ve Av ve Yaban Hayatı
ÇEKÜL	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı
EYP	Ekoturizm Yönetim Planı
IP	İş Planlaması
WCS	Yaban Hayatı Koruma Derneği (Wildlife Conservation Society)
ANGAP	Madagaskar Korunan Alanların Yönetimi Birliği (The National Association for the Management of Protected Areas in Madagascar)
GPS	Coğrafi Konumlandırma Sistemi
ÖKA	Önemli Kuş Alanı
WRI	Dünya Kaynaklar Enstitüsü
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
TODAİE	Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
SGP	Küçük Hibe Programı
TEMA	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
KAD	Kuş Araştırma Derneği
SAD	Sualtı Araştırmaları Derneği
USAID	Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Kurumu

Türkiye’de Yeni Korunan
Alan Yaklaşımları

BİLGİ

Diğer Ülkelerin Örnekleri
Yerel Bilgi
Alınan Dersler
Eğitim

Diğer Ülkelerin Örnekleri

Seminerler

Çalıştaylar

Teknik Geziler

Yayınlar, Kitaplar

EĞİTİM

Biyolojik Çeşitlilik,
Doğal Kaynak Yönetimi

Metodlar

Öğrenme Ağı

Yöre Halkından Öğrenme

Yaklaşım (Birlikte Yönetim)

Uygun Teknikler

ALAN DENEYİMİ

V.2 KORUNAN ALANLAR EĞİTİM MODÜLÜ

V.2.1 ÖZEL BULGU VE ÖNERİLER

V.2.2 KORUNAN ALANLAR İÇİN YÖNETİM PLANLAMASI YAPAN KAYB EKİPLERİ
İÇİN EĞİTİM MALZEMELERİ

EK A: EKOTURİZM ÇALIŞTAYININ İÇERİĞİ

EK B: BAŞARILI BİR UZUN DEVRELİ KATILIMCI YÖNETİM PLANI İÇİN
DENETİM LİSTESİ

EK C: EKOTURİZM YÖNETİM PLANI ÇERÇEVESİ

EK D: ZAMAN ÇİZELGESİ: YENİ KAYB ELEMANLARI’NIN YÖNLENDİRİLMESİ

EK E: YÖNETİM PLANI HAZIRLANMASINDAKİ GELİŞMEYİ DEĞERLENDİRME
SİSTEMİ

Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesinin Kurumsal Değişiklikleri Kolaylaştırma ve Teknik Yardım bileşeni kapsamında görev yapmakta olan Planlama ve Yönetim Uzmanı, 19 – 28 Haziran 2003 dönemi içinde Korunan Alanlar Yönetimi konusunda eğitim vermiştir. Bu kısımda, dört proje alanına ilişkin olarak Yönetim Planlarının (Yönetim Planlarının) hazırlık çalışmalarının sürdürülmesine ilişkin temel amaç çerçevesinde yapılmış olan üç eğitim oturumunun sonuçları sunulmaktadır. Söz konusu üç eğitim oturumu, 5 gün süresince gerçekleştirilmiş ve şunlardan oluşmuştur:

- KAYB ekiplerine kendi Yönetim Planlarının hazırlanmasında yardımcı olmak üzere dört ay süre ile tutulmuş olan dört yeni biyolog ve dört toplum katılım uzmanına ilişkin iki gün süreli yönlendirme oturumu.
- KAYB ekiplerinin, kendi Yönetim Planlarının hazırlanmasına ilişkin olarak ilerleme raporu sundukları ve söz konusu işin takip eden dört ay içinde sürdürülmesine yönelik Eylem Planı hazırladıkları iki gün süreli atölye çalışması.

Programı Hazırlayan ve Yöneten: Pippa Heylings (Camili, İğneada, Sultan Sazlığı ve Köprülü Kanyon Ekipleri ile birlikte düzenlenmiştir).

- KAYB ekipleri, Proje Koordinatörlüğü elemanları, iki OGM planlamacısı ve Küre Dağları Milli Parkına yönelik olarak bir yönetim planı hazırlamakta olan yerel bir STK'ya, ekoturizm ve ekoturizm yönetim planları hakkında tanıtıcı bilgi verdiği bir gün süreli atölye çalışması.

Programı Hazırlayan ve Yöneten: Alan Moore (Camili, İğneada, Sultan sazlığı ve Köprülü Kanyon Ekipleri yanında Proje Merkez Elemanları, OGM'den de katılım sağlanmıştır).

V.2.1 ÖZEL BULGU VE ÖNERİLER

UZUN DEVRELİ YÖNETİM PLANI SÜRECİ

BULGULAR

Bu konuya ayrılmış olan iki gün içinde, üç değişik faaliyet üzerinde durulmuştur:

- Bir Yönetim Planı'nın hazırlanması hususunda Ocak ayında hazırlanmış olan Eylem Planlarının uygulanmasına ilişkin ilerleme konusunda her bir KAYB ekibinin sunumu.
- Takip eden dört aya ilişkin olarak Yönetim Planlarının hazırlanması hususunda revize çalışma planlarının hazırlanması. Bu iş planlarının, başta dört ay için tutulmuş olan yeni biyolog ve toplum kalkınma uzmanından sorumlu KAYB üyelerine ait çalışma planlarını içermeli ve Ocak'tan bu yana gerçekleştirilen faaliyetlerin ışığı altında bunların eylem planlarına ilişkin güncellemelerini de kapsamalıdır.
- Bu kişilerin iş planlarını grubun diğer üyelerine sunumu.

Özet olarak, Ekip sunumları şu konuları ortaya koymuştur:

- ÇEKÜL'ün ilk üç aylık raporunda ve Toplum Kalkınma Uzmanı tarafından bahsedildiği üzere, tüm proje alanlarında, Yönetim Planından ayrı olarak, küçük hibeler, ziyaretçi merkezi planlaması ve ilgi grubu katılımı seviyesinde sık yapılan ancak pek başarılı olmayan çalışmalar gibi çok sayıda faaliyet yürütülmektedir. Bu, Yönetim Planı ile ilgili faaliyetlerin yürütülmesi için KAYB ekiplerine tanınmış olan süreyi azaltmıştır.
- Planlandığı şekilde Kasım ayında taslak bir planının hazır olmasına dayalı olarak, şu an sadece Sultan Sazlığı'na ilişkin bir ekip görev başında bulun-maktadır.
- Diğer üç ekibin hepsi de, yapılması gereken işlerin bilincindedir ancak değişik nedenlerle, kendilerine ait faaliyetleri planlandığı şekilde yürütememişlerdir.
- İlerleme sağlanamamasının önemli bir nedeni, proje liderliğine ilişkin değişikliklerin yol açtığı proje karmaşası ve yeni hükümetin araç ve diğer teçhizata el koymasındadır.

- Veri toplama, planlama sürecinin en başarılı yönüdür. Ancak, KAYB üyelerinin bu bilgileri gerçekten kendilerinin elde etmiş olduklarına dair çok az kanıt mevcuttur; bu tür bilgiler daha ziyade biyolojik değerlendirmeler, toplumsal değerlendirmeler, üniversite araştırmaları, mikro planlar vs gibi hususlarda üçüncü taraflarla temas kurularak temin edilmiştir. Bilgileri ilk elden temin etmekten ziyade üçüncü tarafların verdiği bilgilere güvenme konusunda bir eğilim mevcuttur.
- Ekiplerin hepsi Tehdit Değerlendirmeleri geliştirmiştir ancak bunların, ilgi gruplarının Yönetim Planı planlama sürecine katılımı projenin başarılı bir bileşeni olacaksa, ilgi gruplarına ilişkin temsil grupları ile yapılması gerekmektedir.
- İki ekip Yönetim Eylemlerine ilişkin sunumda bulunmuştur ancak bunlarda eksiklikler bulunmaktadır ve atölye çalışmasından önce acele ile hazırlanmış bir görünümüleri vardır. Önerilen Yönetim Eylemleri makul olmakla birlikte net bir veri toplama ve analiz sürecine cevap verecek özelliklerde değildir ve ayrıca, bunlar, ilgi grubu katılımı bir yana, ekip katılımı olmadan hazırlanmıştır.
- İlgi grubu katılımı, muhtemelen Camili ve Sultan Sazlığı haricinde, KAYB Ekibi faaliyetlerinin önemli bir parçası olmamıştır. ÇEKÜL ve Toplum Kalkınma Uzmanı'na ait raporlarda belirtildiği şekilde, İlgi Grubu Katılımı hususunda gerçekleştirilmiş olanların çoğu, pek de başarılı olmamıştır.
- Ekipler, kendi Yönetim Planlarının tamamlanması için daha fazla süreye ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Danışman ise, bir ila iki arasında bir süre uzatımının mümkün olabileceğini, ancak her şeyin Nisan 2004 tarihine kadar tamamlanmasının gerektiğini ifade etmiştir.

Her bir ekip tarafından hazırlanmış olan Çalışma Planları, en az dört ay süre ile her bir KAYB ekibinin üyeleri olacak yeni biyolog ve toplum kalkınma uzmanları tarafından geliştirilmiş olan Çalışma Planlarını içermektedir. Yeni üyeler, KAYB ekiplerince çok hoş karşılanmıştır. Ancak, Çalışma Planları aşırı iyimser olup bunlarda, şüphesiz planlama sürecini etkileyecek olan tatil süreleri ve diğer lojistik sorunlar hesaba katılmamıştır.

Gerek Camili gerek İğneada, OGM'nin sürdürdüğü Orman Amenajman Planı (OAP) girişimlerinden etkilenmektedir ve bu da, KAYB ekiplerinin kafalarında, kendilerinin yürüttüğü planlama çalışmalarının önemli olup olmadığı hususunda soru işareti yaratmaktadır. Biyolojik çeşitlilik konularının bu Orman Amenajman Planlarına dahil edilmesi yönünde çalışma olduğu için, uygun biçimde yönetildiği takdirde, bu Proje Alanları açısından yapıcı olabilir. Yönetim Planı kapsamında önerilmiş olan fikirler ve yönetim faaliyetleri, OAP'lerin önemli bir parçası olabilir ve olmalıdır da. Yönetim Planı, otlatma planlarının Yönetim Planı için mikro plan olarak ele alındığı biçimde, OAP'ler için mikro planlar olarak ele alınmalıdır.

Her bir KAYB ekibi, Ürdün'de bir doğa alanı için Proje Koordinatörlüğü tarafından elde edilmiş olan bir Yönetim Planının İngilizcesini almıştır. Plan, Proje Alanı Yönetim Planı hususunda danışmanın öngörmüş olduğu biçimle büyük tutarlılık göstermektedir ve ekiplere kendi planlarının hazırlanmasında faydalı bir örnek oluşturmaktadır. Ürdün planını kullanmak sureti ile, Park Yönetim Uzmanı, Yönetim Planı ilişkin ana çerçeveyi revize ederek, bunu, Yönetim Planlarına ilişkin gerekler de dahil, Ürdün Planına uyarlamış ve taslağı KAYB ekiplerine vermiştir.

ÖNERİLER

Proje Koordinatörlüğünün, KAYB ekiplerini Yönetim Planının tamamlanması konusuna yoğunlaşmaları için teşvik etmesi gerekmektedir. Bu, diğer faaliyetlerin en düşük seviyeye çekilmesi anlamına gelmektedir.

Yeniden oluşturulmuş Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü vasıtası ile Proje ile OGM arasındaki mutabakat zaptında, KAYB ekiplerinin Proje Alanlarına ilişkin kendi Yönetim Planlarını hazırlayacakları ve OGM'nin ise, önerilerini OAP'a aktaracağı hususlarının açık biçimde ifade edilmesi gerekir. Bu iki çalışma arasında yeterli koordinasyon olması halinde, olumlu sonuçların alınması kaçınılmaz olur.

Yönetim Planlarına ilişkin bundan sonraki çalışma aşamasında şu hususlar üzerinde durulması gerekmektedir:

- Özellikle yeni KAYB üyeleri tarafından yaz aylarında ziyaretçilere ilişkin verilerin toplanması hususunda veri toplama işinin tamamlanması
- İlgili gruplarına ilişkin temsil grupları dahil Tehdit Analizinin yapılması
- Taslak bir bölgeleme planının hazırlanması
- Plan kapsamında katılımcı yönetimin göz önünde tutulduğu taslak bir yönetim kısmının hazırlanması
- Planlama süreci içinde genelde ilgi grubu katılımının geliştirilmesi
- Kapsamında 1) Yönetim Planı uygulaması, 2) Ziyaretçi etkilerinin izlenmesi ve 3) özellikle kritik habitatlar ve gösterge türleri başta olmak üzere, biyolojik çeşitlilik değişikliklerinin izlenmesi hususlarının göz önünde tutulduğu bir izleme planının hazırlanmasına başlama

Yönetim Planlarının başarılı bir şekilde uygulanması için proje seviyesinde üzerinde ayrıca durulması gereken bazı konular da gündeme gelmektedir.

- Yönetişim, temel bir konu olmaktadır. Proje alanlarında ileri bir tarihte belli bir seviyede katılıma dayanan yönetim uygulanacaksa, bu takdirde, bunun, mevcut devlet kuruluşları bünyesinde dâhilinde ve proje alanı seviyesinde olmak üzere iki seviyede meydana geldiği hususunun göz önünde tutulması gerekir; söz konusu seviyelerde, KAYB'ler, Yönetim Planlarına ilişkin olarak kendi özel durumları göz önünde tutulduğunda mantıklı olan katılımcı bir yönetim stratejisinin hazırlanmasında yardıma gereksinim duyacaklardır.
- Finansman stratejileri. Bunların da, koruma altındaki alanların, kendi gelirlerinin belli bir yüzdesini temin edip sürdürmelerine imkân veren bir sistem olan ulusal sevide de dâhil olmak üzere, iki seviyede ele alınması gerekmektedir. Edinilen deneyimler, bu tür bir sistem olmaksızın, gelir elde edilmesine yönelik çok az teşvikin mevcut olduğunu ortaya koymaktadır. Yerel seviyede ise, her bir KAYB'nin, kendi proje alanları için öngördükleri ileriye yönelik yönetim durumu hususunda ne gibi gelir

kaynakları olacağını ve bunların ne kadar sürdürülebilir olabilecekleri hususlarını düşünmeleri gerekmektedir. Köprülü Kanyon için bir finansman stratejisi geliştirilmiştir ancak bunun örnek alınarak diğer alanlara da yaygınlaştırılması gerekmektedir. Ulusal seviyede ayrıntılı bir önerinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır; bu olmadan, yerel girişimler başarı olamaz.

- KAYB personelinin eğitimi, hâlâ acil bir ihtiyaçtır. Söz konusu personelin şu konularda eğitime ihtiyacı vardır:
 1. Koruma altındaki alanların yönetimi
 2. Ziyaretçi yönetimi ve etki değerlendirmesi
 3. Personel yönetimi
 4. Biyolojik çeşitlilik izlemesi
 5. İlgili grubu katılımı hususunda sürekli eğitim

BÇDKYP deneyiminin esas alındığı ve koruma altındaki alanlara ilişkin ulusal bir finansman stratejisinin hazırlanması için danışman tutulmalıdır. Böyle bir stratejiye sahip olmayan proje alanları için ayrı stratejiler geliştirilmelidir.

Yönetim Planlarının hazırlanması ve yazılmasına ilişkin sorumluluk, her bir KAYB'de bir kişi ile bu tür belgelerin hazırlanması ve yazılmasında tanınmış bir uzman arasında paylaşılmalıdır.

KAYB'lerin kendi Yönetim Planlarına yönelik olarak gerçekçi yönetim önerileri hazırlamaları önemli olmaktadır. Mümkün ise, bu önerileri tartışmak üzere OGM ve DKMPGM gibi ilgili devlet kuruluşları ile toplantılar düzenlenmelidir.

EKOTURİZM YÖNETİM PLANLARI

BULGULAR

Sultan Sazlığı, kendi Ekoturizm Yönetim Planı (EYP) kapsamında en büyük ilerlemeyi sağlamıştır. İlgili plan görece olarak oldukça ilerlemiş olmasına rağmen, yaz aylarında ziyaretçiler hakkında bazı ek bilgilerin elde edilmesi faydalı olacaktır.

Camili, ekoturizm konusunda oldukça fazla iş başarmıştır ancak görünen o ki, planlamadan ziyade örneğin tur rehberi eğitimi ve bir Ekoturizm Danışma Komitesi gibi uygulama konuları üzerinde durmaktadır. Belki de bunların sonucu olarak, ekoturizmden memnun olmayan bazı kesimler bulunmaktadır.

İğneada, bir sürü iş yaptığını ancak bu hususta bir rapor yazılmasına başlanılmadığını bildirmektedir. Üniversite öğrencileri tarafından oldukça fazla veri toplanmış ve bir ekoturizm haritası hazırlanmıştır. KAYB, olası ekoturizm faaliyetlerine ilişkin bir tablo hazırlamıştır.

Köprülü Kanyon ekoturizm temsilcisi bu çalışmaya katılamamıştır.

Gerçek ekoturizm, turizm yönetimi ve kontrolü hususlarında kuvvetli bir toplum katılımı bileşenini içerir. Bazı durumlarda, toplum katılımı değil de sektörün standartlara uygunluğuna önem veren sürdürülebilir turizm, daha uygun bir model olabilmektedir. Bu, örneğin yoğun kullanım alanları olan İğneada ve Köprülü Kanyon gibi sahalarda, çok sayıda ziyaretçi sayısının uygun toplum katılımının başarılmasını güçleştirdiği gibi bir durum olabilir.

KAYB'ler ekoturizme büyük önem vermektedir; ancak, ekoturizm, KAYB ekiplerinin tespit ettiği tehditleri ele almak için tasarlanan bir sürü faaliyet türünden sadece biri olmalıdır. Turizm talebinin nispeten esnek yapısının ve alternatif bir gelir kaynağı olarak turizm faaliyetlerine aşırı bel bağlamanın yerel halkı tehlikeye atabileceği hususu göz önünde tutulmalıdır.

ÖNERİLER

Proje Koordinatörlüğü, Ekoturizm Planlarının hazırlanmasının, Yönetim Planları bitirilinceye veya bunların bitirilmesine az bir vakit kalana kadar bekletilmesini talep etmelidir. Mantıksal planlama sırası bunu gerektirmektedir; ayrıca, bu, KAYB personelinin kendi Yönetim Planlarını bitirmek için daha fazla zamanlarının olmasını sağlayacaktır.

Önceki öneriye istisna olarak, bu dönem, çoğu bölgeler için bu tür bilginin elde edilmesinde en ideal vakit olduğundan, temel ziyaretçi istatistiklerinin toplanması işinin yazın yapılması önerilmektedir. Bu amaçla, ekoturizm uzmanları,

uyrukları, yaşları, geldikleri şehir, ortalama gelir, gruba dâhil olup olmadıkları, ulaşım biçimi, daha önce kaç kez alanı ziyaret ettikleri, alandan nasıl haberdar oldukları, alandayken ne tür faaliyetlerde bulunacakları ve kaldıkları yer gibi ziyaretçi profillerinin hazırlanmasında gerekli olan bilgilerin elde edilmesi için ziyaretçi araştırmaları üzerinde çalışmalıdır.

Ekoturizm Planlarının uzun vadedeki önemlerinden dolayı, proje kapsamında, gerek EYP'lerin hazırlanmasında gerekse de bunların uygulanmasında, KAYB ekiplerine sürekli olarak destek sağlayabilecek ülke içinden bir ekoturizm uzmanının tutulması göz önünde tutulmalıdır.

BULGULAR

Park Yönetimi ve Toplum Kalkınma Uzmanları tarafından gerçekleştirilen uyum oturumundan bir hafta önce dört biyolog ile dört toplum kalkınma uzmanı tutulmuştur. Bunların görevlerinde ehli ve oldukça istekli oldukları izlenimi edinilmiştir. Çoğu çok iyi İngilizce konuşmaktadır ancak biyologlardan ikisinin dil kabiliyeti sınırlı görünmektedir.

Bunların çalışma planları genelde iyiydi ancak bu planlar, bazı durumlarda, özellikle biyologlar başta olmak üzere, örneğin Camili'ye ilişkin tur rehberi eğitimi gibi konularda Yönetim Planlarındaki bilgi açıklarını giderme amacına hizmet etmeyen görevler de içermiştir. Toplum kalkınma uzmanlarına ilişkin çalışma planları genel bir mahiyet arz etmiştir, çünkü danışmanlar, çok fazla ayrıntıya inmeden önce, proje ve kapsama alanındaki halk hakkında daha fazla bilgi elde etmeyi tercih etmiştir.

Bu yeni KAYB personelindeki önümüzdeki görevlere ilişkin yüksek seviyedeki istekliliğin, bazı proje alanlarındaki zor koşullar ve düşük moral karşısında sürdürülmesi güç olabilir.

ÖNERİLER

Proje Koordinatörlüğünün, yeni personelin KAYB tarafından uygun biçimde kullanılmasını sağlamak için bunların faaliyetlerini yakından izlemesi gerekecektir.

Biyologların, kilit habitatlar ve türler, insan – doğal kaynak ara yüzleri ve gösterge türleri üzerinde yoğunlaşmak sureti ile, Yönetim Planlarına ilişkin yeni ve stratejik açıdan önemli bilgilerin edinilmesi işini vurgulaması gerekir. Aynı zamanda, bu sahalarda biyolojik çeşitliliğin uzun vadedeki durumunun nasıl izlenebileceğini de düşünmeleri icap eder.

V.2.2 KORUNAN ALANLAR İÇİN YÖNETİM PLANLAMASI YAPAN KAYB EKİPLERİ İÇİN EĞİTİM MALZEMELERİ

Programı hazırlayan ve Yöneten: Alan Moore, Kayseri 2003 (Camili, İğneada, Sultan Sazlığı ve Köprülü Kanyon Ekipleri ile birlikte düzenlenmiştir).

Amaç: Kursun sonunda, KAYB ekipleri ulusal ve uluslararası uzmanların rehberliğinde kendi proje alanları için yönetim planları hazırlayabileceklerdir.

1. GÜN:

1. PLANLAMANIN İÇERİĞİ (45 dakika)
 - a. Niçin planlarız?
 - b. Korunan alan sisteminde planlama
2. YÖNETİM PLANI NEDİR? (1 saat)
 - a. Amaç
 - b. Kim hazırlar?
 - c. Süresi
 - d. Diğer özellikleri
3. İYİ BİR PLANLAMACININ ÖZELLİKLERİ (15 dakika)
4. PLANLAMA SÜRECİNİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ (45 dakika)

PLANLAMA SÜRECİ

5. PLANLAMA EKİBİNİN KURULMASI (90 dakika)
 - a. Planlama ekibi ne yapar?
 - b. Planlama ekibinde kimler olmalı?(KAYB ekibindekiler kendi planlama ekibinin olası kompozisyonunu tartışıp, yazıp, büyük gruba sunacaklardır.)
6. VERİ TOPLAMA (2.5 saat)
 - c. Ne toplanacak?

- d. Kim toplayacak?
- e. Nereden toplanacak? (Bilgi kaynakları)
- f. Harita hazırlama

(Katılımcılar KAYB ekipleri olarak veri toplama ihtiyaçlarını tartışacaklar; daha sonra veri toplamak için veri ihtiyaçlarını içeren bir plan (Ne? Kim? Nerede?) hazırlayacaklardır; sonra grubun geri kalan kısmına veri toplama planlarını sunacaklardır.)

2. GÜN:

7. BİLGİNİN ANALİZ VE SENTEZİ (2 saat)

- g. Bu adımın amacı.
- h. Tehdit ve olanak analizi
- i. Önemli konuların tanımlanması

(Katılımcılar kendi proje alanları için geçici Tehdit ve Olanak analizini yapacaklar ve sonuçlarını gruplara sunacaklardır.)

8. PLANIN YÖNETİM KISMI (20 dakika)

- a. Bu kısım ile ilgili genel bilgilendirme

9. VİZYON CÜMLESİ (2 saat)

- a. Vizyon Cümlesi nedir? Amacı nedir?

(Katılımcılar kendi proje alanları için taslak vizyon cümlesini hazırlayıp, gruba sunacaklardır.)

10. HEDEF GELİŞTİRME (30 dakika)

- b. Amaç
- c. Hedef Nedir? Hedef ile amaç arasındaki fark
- d. Örnekler

11. KORUNAN ALANLAR İÇİN BÖLGELEME (3 saat)

- e. Amaç
- f. Bölgelemenin belirlenmesinin temelleri
- g. Bölge tipleri
- h. Örnekler

(Katılımcılar gerçek veya varsayılan bir korunan alan için bölgeleme sistemi geliştireceklerdir: Seçenek: kursu yarım gün daha uzatarak, gerçek bir alan için geçici bölgeleme sistemini belirlemek için arazi ziyareti.)

3. GÜN:

11. Bölgeleme çalışmalarının devamı
12. Yönetim Programlaması (2 saat)

- a. Amaç
- b. Yapı
 - Programlar
 - Stratejiler
 - Eylemler

(Katılımcılar korunan alanlarına uygulamak için örnek bir strateji ve ilgili eylemler geliştirecekler ve gruba sunacaklardır.)

13. İZLEME, ZAMANLAMA VE BÜTÇE (1 saat)

Genel tartışma

14. EKLER VE DİĞER KONULAR (1 saat)

Genel tartışma

4. GÜN:

15. İLGİ GRUBU KATILIMI (3 saat)

- a. Amaç ve Gerekçe
- b. Kısıtlama ve Olanaklar
- c. Katılımın değişik düzeyleri

(Katılımcılar kendi planlama süreçlerine ilgi gruplarını dahil etmek için geçici bir plan geliştireceklerdir: kim katılacak, katılımlarıyla ne elde edilecek, ve sürecin hangi kısımlarına katılım sağlanacak)

16. EYLEM PLANLARI HAZIRLANMASI (3 – 4 saat)

Her KAYB ekibi kendi yönetim planı planlama süreçleri için bir eylem planı hazırlayacaktır. Eylem Planı aşağıdaki genel formatta olacaktır:

- a. Sürece kimler dâhil olacak?
- b. Katılımcıların süreçte rolleri ne olacaktır?
- c. Planlama faaliyetleri nerede yapılacaktır?
- d. Hangi özel toplantılar veya diğer faaliyetler öngörülmektedir?
- e. Malzeme ve ekipman ihtiyaçları nelerdir?
- f. Diğer lojistik ihtiyaçlar.
- g. Geçici bütçe.
- h. Sürecin gerçekleşmesi için zaman tablosu.

Kurs için gereken malzeme ve ekipman:

1. Tepegöz
2. Slayt projektörü
3. Büyük kâğıt ve kalemler
4. Teyp
5. Tepegöz kâğıtları
6. Dizüstü bilgisayar (4), yazıcı, disketler, kâğıt

V.2.2.1 UZUN DÖNEM YÖNETİM PLANLAMASI

Programı hazırlayan ve Yöneten: Alan Moore, 2003 Kayseri (Camili, İğneada, Sultan Sazlığı ve Köprülü Kanyon Ekipleri ile birlikte düzenlenmiştir).

ÇALIŞTAYIN AMACI: Çalıştay sonunda, KAYB Ekipleri planlama uzmanlarının rehberliğinde proje alanları için uzun dönem yönetim planlarını hazırlamak amacıyla planlama sürecini gerçekleştireceklerdir.

ÇALIŞTAY PROGRAMI

1. Gün: Planlama ve uzun dönem yönetim planları

Planlama Süreci:

Planlama Ekibinin Oluşturulması;

Veri Toplama

2. Gün:

Planlama Süreci

Verinin Analiz ve Sentezi

Stratejik Yönetim Planı

Vizyon Belirleme

Gelişme Hedefleri

Proje Alanlarını Bölgeleme (Zonlama)

3. Gün:

Stratejik Yönetim Planı

Bölgeleme

Yönetimi Programlama

İzleme, Zaman Çizelgesi & Bütçeler
Ekler ve Diğer Konular

4. Gün:

İlgi Grubu Katılımı
Eylem Planları

PLANLAMANIN İÇERİĞİ

NEDEN PLAN YAPARIZ?

1. Deneyimlerden öğrenmek: hem başarı ve hem de hatalardan
2. Düzenlendiği biçimde amaçlara ulaşmak
3. Faaliyetleri hem zaman (ne zaman) hem de yer (nerede) olarak düzenlemek

NİHAİ HEDEF: Şimdiki durumdan gelecekte arzu edilen ortak bir vizyona nasıl ulaşılabileceğini belirleme.

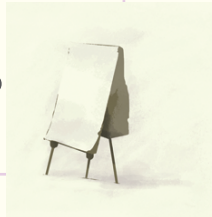
İKİ TEMEL KONU: 1. Şimdiki durumun özellikleri: Doğal ve insan faktörleri.
2. Gelecek için vizyon üzerinde anlaşmak

PLANLAMA SÜRECİ

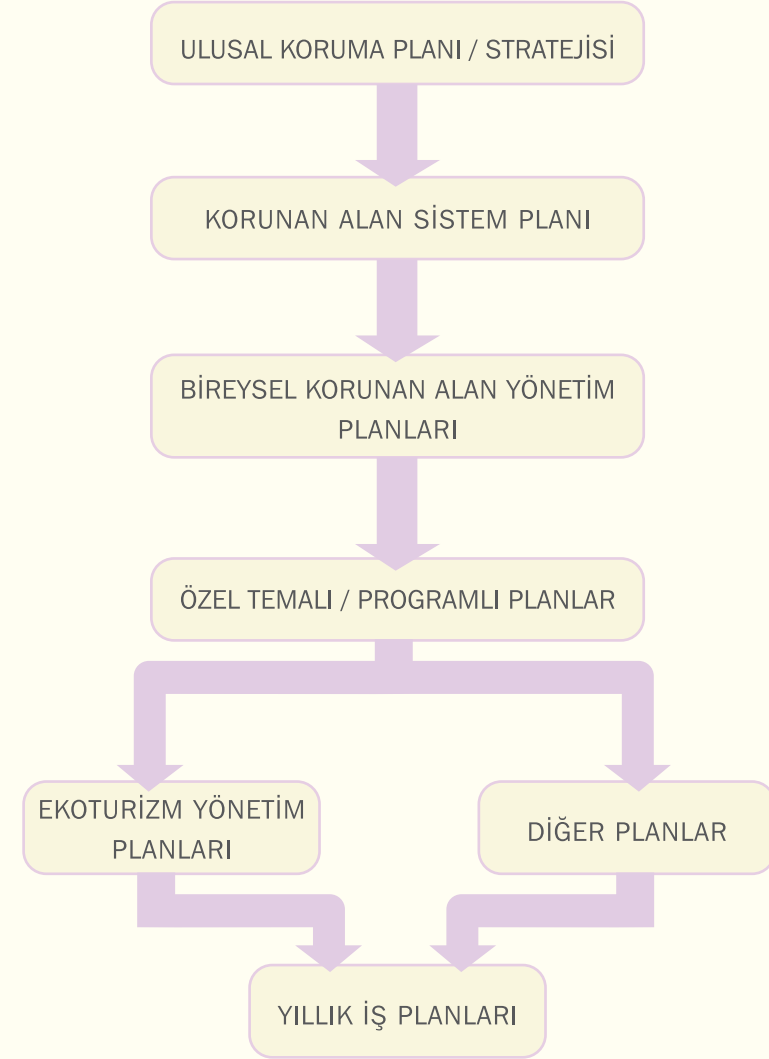
Planlama normal proje veya program yönetiminin bütünlüycü bir parçasıdır.

İYİ BİR PLANLAMACININ ÖZELLİKLERİ:

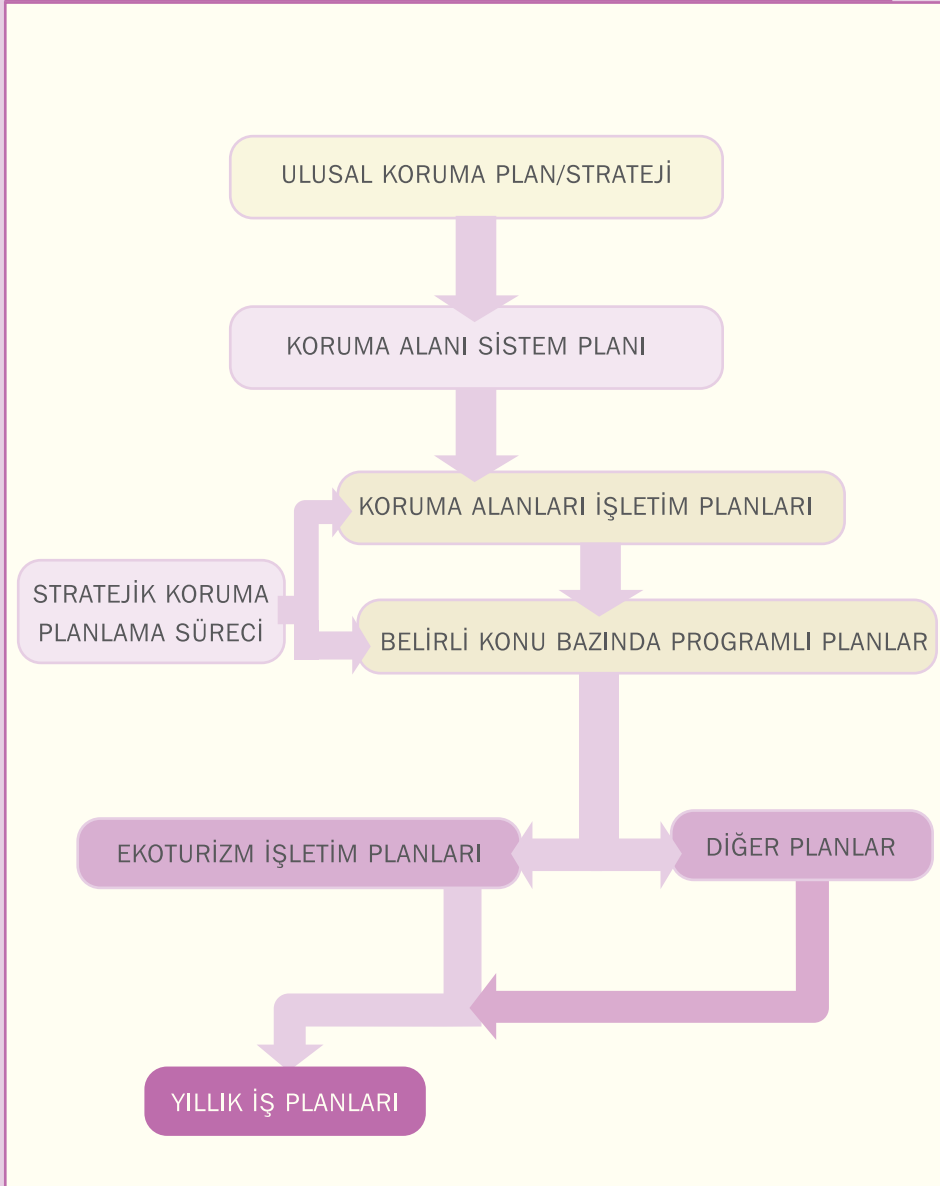
1. İyi bir dinleyici
2. Meraklı
3. Bütünlüycü
4. Çabuk düşünen
5. Diğerlerine saygılı
6. Geniş ufka sahip
7. Yazılı (kalemi çok iyi) ve sözlü yeteneklere sahip
8. Ekip çalışmasına yatkın ve güvenilir

KORUNAN ALANLAR İÇİN PLANLAMA İÇERİĞİ

KORUNAN ALANLAR İÇİN PLANLAMA YÖNTEMİ

YÖNETİM PLANI NEDİR?

- Proje alanının şimdiki durumunu tanımlar
- Bilgileri tehdit ve fırsatlar bakımından değerlendirir
- Stratejik hedefleri gösterir
- Ölçülebilir amaçları gösterir
- Amaçları gerçekleştirmek için eylemleri gösterir
- Bir izleme planı ortaya koyar
- Beş yıllık planı ortaya koyar

YÖNETİM PLANININ AMACI

1. Proje/koruma alanı yöneticilerine rehber olmak
2. Talep edilen kaynakları gerekçelendirmek
3. Planlama sürecinin sonuçları ile ilgili olan ve etkilenen kişi ve grupların taahhüdünü almak.

SÜREÇ DOKÜMANDAN DAHA ÖNEMLİDİR

PLANI KİM HAZIRLAR?

Koşullara göre değişir:

- Merkezdeki Plancılar
- Proje saha ekibi
- Danışmanlar

TÜM BU SEÇENEKLERİN OLUMLU OLUMSUZ YANLARI

PLANIN SÜRESİ

Plan proje alanının belirli bir zamanda bir fotoğrafı gibidir. Yazıldıktan 5 dakika sonra detaylar değişir.

- Normal olarak 5-7 yıl arasında
- **Her yıl gözden geçirme**
- Gerekli düzeltmeleri yap
- Vizyon ve genel hedefler değişmemelidir.

PLANLAMA SÜRECİ

- Planlama Ekibini Oluşturma
- Planlama Ekibi Ne Yapar?

PLAN HAZIRLIĞI

1. Uygun bilginin toplanması ve analizi
2. Bilginin değerlendirilmesi
3. Hedefler, amaçlar ve eylemlerin belirlenmesi
4. Planın Yazımı

PLANLAMA FAALİYETLERİ Planlama Ekibi Ne Yapar?

1. Tüm ilgi gruplarını dâhil eder
2. Toplantılar/çalıştaylar düzenler
3. Etkin bir şekilde dinler
4. Proje alanının tümünü gezer

Planlama Ekibinin Bileşimi

1. Ekip Lideri
2. Belirli alanlarından uzmanlar (Biyolog, orman mühendisi, sosyolog, tarihçi, toplum uzmanları gibi)
3. Önemli ilgi grupları
4. Tam ve yarı zamanlı ekip üyeleri
5. En fazla 5 tam zamanlı ekip üyesi
6. Birçok yarı zamanlı üye

EKİP ÜYELERİNİN KARŞILIKLI ETKİLEŞİMİNİN ÖNEMİ

Sinerji: Bütün, onun parçalarının toplamından daha büyüktür.

Ekip Kavramı: Ekip üyeleri birlikte çalışarak tek tek çalışmaktan elde ettiklerinden daha fazlasını başarırlar.

ALİŞTİRMA:

Katılımcılar kendi KAYB birimlerinde planlama ekiplerinin muhtemel bileşimini tartışarak yazacak ve tüm gruba sunacaklardır.

VERİ TOPLAMA

Ne toplanacak?

Veri şimdiki durumu tanımlayacak.

İki tür bilgi: İnsan ve Doğal Yapı

Veri Seçici Olmalıdır

Stratejik olarak seçilmelidir

- Etkili insan faaliyetleri, arazi kullanımı
- Tarihsel eğilimler
- Kültürel davranışlar ve gelenekler
- Baskın çevre, tür ve habitatlar
- Tehlikede/tehdit altında olan türler
- Koruma için tehditler
- Ekolojik süreç
- Projeler/programlar/faaliyetler

BİLGİ KAYNAKLARI

1. İlgi grupları
2. Bilgili kişilerle görüşmeler
3. Geçmişte yapılan bilimsel çalışmalar
4. Sürdürülen Bilimsel Çalışmalar (Altılık Çalışmalar, Hızlı Ekolojik Değerlendirmeler)
5. Araştırmalar
6. Arazi Gezileri
7. Haritalar
8. İlgi grupları

HARİTALAR

1. Birçok veri harita üzerine işlenebilir
2. Mümkünse harita ölçeği 1:10.000 olmalıdır
3. Bir altlık harita ile başlanmalı ve yeni veriler işlemek için kullanılmalıdır.
4. Temel araçlar olarak haritalar:
Veri analizleri ile sonuçlara ulaşma
Plan önerisini sunmak: altyapı, bölgeleme gibi.

ALIŞTIRMA: KAYB ekipleri veri ihtiyaçları üzerinde tartışmalı ve bir veri toplama planı hazırlamalıdır:

1. Veri öncelikleri:
2. Veri nerede? (İnsanlar, kurumlar)
3. Nasıl elde edilir:
4. Veri toplamanın her bir ana bölümünden kim sorumlu olacak?

VERİ ANALİZİ & SENTEZİ

Veri stratejik olmalı, yani planlama amaçları için yararlı olabilecek biçimde veri analiz ve sentezi yapılmalıdır.

ADIM 1: KORUMA HEDEFLERİ:

1. Öncelikli ekosistemler, habitatlar, türler ve ekolojik süreçler nelerdir?
2. Proje alanını etkileyen önemli insan faaliyetleri, projeler, politikalar ve yasalar, gelenekler, inançlar nelerdir?
3. İnsan faaliyetleri doğal sistemleri ya da doğal sistemler insan faaliyetlerini nasıl etkiler?
4. İLİŞKİLER &BAĞLANTILAR üzerinde düşünün

ADIM 2: BASKI, BASKI KAYNAKLARI VE STRATEJİLERİ DEĞERLENDİRİN.

BASKILAR: Koruma hedeflerini etkileyen tahribat ya da hedeflerin tipleri.

Örnekler:

1. Doğal türlerin kesilmesi
2. Organik kirlilik ve katı atık
3. Uygun olmayan turizm

BASKININ KAYNAKLARI: Tahribat ya da bozulmanın nedenleri ya da faili.

Örnekler:

1. Yazlık evlerin yapılması
2. Balık çiftliklerinin atıkları
3. Küçük alanlarda yoğun turizm faaliyetleri

STRATEJİLER: Tehditleri azaltmak ya da ortadan kaldırmak için genel eylemler (Tehditlerin baskı ve kaynakları).

Örnekler:

1. Orman Genel Müdürlüğü ile müzakere
2. Yasal uygulamaların artırılması
3. Tur rehberlerinin eğitimi
4. Koruma alanlarının miktarını artırmak

Tablo Bir tropik ormanda olduğu varsayılan baskılar ve baskı kaynakları için örnek stratejiler

BASKILAR	BASKILARIN KAYNAKLARI	STRATEJİLER
Doğal ağaçların kesimi	Yazlık ev yapımı Otellerin yapımı Şehir büyümesi Seçme kesim	Devlet ve belediye arasında politik müzakereler Orman düzenlemelerinde arazi kullanım yasalarının oluşturulması
Sucul popülasyonlardaki azalma	Balık tutmadaki artış Kabul görmeyen balıkçılık malzemelerinin kullanımı	Üretim faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi Kullanıcı gruplarına ulaşılması ve bu grupların eğitilmesi Balıkçılık yasal düzenlemeleri Balıkçılık kaynaklarının araştırılması ve izlenmesi
Su akışındaki değişiklik	Yol yapımı Su ve kanalizasyon	Devlet ve Belediye arasında yolların altından su akışını sağlamak amacıyla künklerin inşası için politik müzakereler Su akışının restorasyonu Araştırma ve izleme
Organik kirlenme ve katı atıklar	Açık hava lağımları Balık çiftliklerinin atıkları	Devlet ve belediye arasında politika müzakereleri Balıkçı ve yerel halka ulaşılması ve eğitilmeleri Kirlilik kaynaklarının araştırılması ve izlenmesi

ADIM 3: Fırsatlar: Karar vermenizi etkileyecek olan olumlu faktörler nelerdir?

Örnekler:

1. Yerel nüfustaki pozitif koruma eğilimleri
2. Yerel topluluk lideri, muhtarın Projeye yaklaşımının olumlu olması
3. Koruma amaçları ile uyumlu yerel arazi kullanımları

Alıştırma: KAYB Ekipleri bir Başlangıç, Tehdit ve Fırsat Analizi yapacaklardır.

1. Koruma öncelikleri
2. Baskılar
3. Baskıların Kaynakları
4. Stratejiler
5. Fırsatlar

Ekipler sonuçlarını gruba sunacaklar.

V.2.2.2 STRATEJİK PLANLAMA BÖLÜMÜ

1. Vizyon Tanımı
2. Proje Hedefleri
3. Bölgelere ayırma
4. Programlama

Genelden özele ilerleme

VİZYON TANIMI

Vizyon tanımı, Proje alanının gelecekteki durumunu açıklayan birkaç özlü paragraftır.

- Biyolojik çeşitlilik
- İnsan faaliyetleri
- Biyolojik çeşitlilik ve insan arasındaki etkileşim.

Düşünceli bazı ilgi gruplarının bu süreç içine dahil edilmesinin önemi.

PROJE HEDEFLERİ

Belirli bir konunun gelecekte arzu edilen koşullarının genel, soyut bir ifadesi.
Örneğin:

- biyolojik çeşitliliğin durumu
- topluluğun/ilgi gruplarının dâhil olması
- çevre eğitimi
- ekonomik fayda
- ekoturizmi geliştirme

Hedef örnekleri:

1. Sürdürülebilir kalkınma için toplulukla ortaklığı sürdürmek.
2. Yaşlı orman miktarını arttırmak.
3. Yerel okullarda çevre eğitiminin benimsenmesini sağlamak.

BÖLGELERE AYIRMAK

- Yönetim planı için anahtardır.
- Proje Alanının farklı sektörlerinde neler olduğunun grafiklerle ve yazılı olarak tanımlanmasıdır.

Şimdiye kadar yapılanlardan hareket eder.

Altlık haritayı ve geliştirilenleri kullanmak önemli.

BÖLGELEMENİN AMACI:

- Ortak vizyon geliştirme
- Farklı biçimlerdeki çatışmaları ortadan kaldırmak:
 - Farklı biçimlerdeki biyolojik çeşitlilik arasında (otlak-bakir orman).
 - Biyolojik çeşitlilik ve insan faaliyetleri arasında (bakir orman-otlatma amaçlı kullanım)
 - İnsanlar arasındaki faaliyetler (doğa gözlem-yerel insanların kutsal alanları)

Bölgeleme koruma amaçları ile ilgi gruplarının çıkarlarını uyumlaştırmak için bir problem çözme alıştırması olarak görülebilir.

BÖLGELERİ BELİRLEMEK İÇİN ÖLÇÜTLER:

1. Peyzaj ve ekolojinin kısıtlar.
2. Özel değerler, tehlikedeki türler veya habitatlar
3. Birbiri ile uyumlu olmayan faaliyetlerin ortadan kaldırılması.
4. Çok sayıda rekreasyon seçeneği sağlamak
5. Bakir bölgeleri belirlemek
6. Şu anki arazi kullanımı
7. Topluluğun faydalanması amacıyla bazı bölgelerde mekanizmalar kurmak

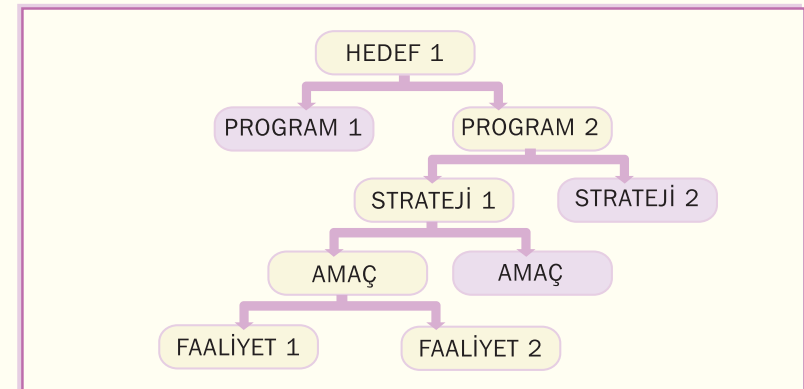
HER BİR BÖLGE İÇİN YAZILI TANIMIN YAPILMASI

1. İsim
2. Sınırları
3. İzin verilen kullanımlar
4. Gelişme/altyapı çeşitleri
5. Belirli kurallar/düzenlemeler

PROGRAMLAMA

PROGRAMLAMA genelden özele hiyerarşiktir:

Programlardan faaliyetlere (Hedef, Program, Strateji, Amaç, Faaliyet) doğru gider.

PROGRAMLAR

Hedeflerce yansıtıldığı şekliyle alanın gereksinimlerine göre düzenlenir

Örnekler:

- Kaynak yönetimi
- Turizm/Ekoturizm/Rekreasyon
- Çevre Eğitimi
- İdare
- Toplum Kalkınma

STRATEJİLER

Her bir Program için Stratejiler:

- Tanımlanan başlıca tehditleri çözmeye yönlendirilmeli
- Soyut Hedefler ve belirli faaliyetler arasındaki ara adım
- Kendi yaklaşımlarına yöneltilmeli:
“Turizm altyapısını geliştirerek olumsuz etkisini azaltmak.”
- Ya da dolaylı olarak:
“X topluluğunda bir tur rehber kooperatifini özendirmek”.

AMAÇLAR:

Her bir strateji için birkaç amaç. Amaçlar, hedeflerimizi gerçekleştirip gerçekleştirmediğimizi anlamak için gereklidir.

Amaçlar:

- Önemli tehdit durumlarındaki arzu edilen değişiklikleri göstermeli.
- Ölçülebilir olmalı
- Süreli olmalı
- Pratik olmalı; Proje yönetim süresinde gerçekleştirilebilmelidir.

Amaç Örnekleri:

1. Üç yıl sonra, 25 hane halkı yeni bal üretim metodunu benimsemiş olacaktır.
2. Beş yıl sonra, yeni metodu benimsemiş olan hane halklarının geliri en az yüzde25 oranında artmış olacaktır.

FAALİYETLER

Faaliyetler amaçları gerçekleştirmek için tasarlanan uygulamalı eylemlerdir.

Amaç 1 için Faaliyetler aşağıdaki gibi olabilir:

1. KAYB ekibi daha fazla ailenin modern teknolojiyi benimsemesini özendirerek amacıyla Macahel şirketi ile çalışacaktır.
2. KAYB ekibi yeni metotları benimseyen her bir aileyi, yeni teknolojiyi doğru olarak kullanmasını sağlamak amacıyla yaz ayları boyunca aylık düzende izleyecektir.

Her bir faaliyet için aşağıdaki belirtildiği gibi ayrıntıların belirlenmesi gerekecektir:

1. Yürütmeden sorumlu kişi ya da kurum.
2. Özel ekipman ihtiyacı.
3. Faaliyetin yeri (yerleri).
4. Faaliyetin zamanı.
5. Faaliyetin yaklaşık maliyeti.

ALİŞTİRMA

Katılımcılar Proje alanlarında uygulayabilecekleri bir örnek stratejiyi ve ilişkili amaçları ve faaliyetleri geliştirecektir.

ZAMAN ÇİZELGESİ

Zaman çizelgesi, hem faaliyetlerin gerçekleştirileceği yıl hem de diğer bir faaliyet ile ilişkisini ve faaliyetin ne zaman yapılacağını bilmek amacıyla yöneticiler için çok önemlidir. (Başka şeyler olmadan önce ne olmalı?)

Zaman çizelgesini açıklamak için iki yön:

1. Belirli bir zaman çerçevesinde, genellikle 5 ile 7 yıl ya da,
2. Değişik safhalarda, genellikle 3-4 yıl ancak belirli bir zaman çerçevesi taahhüt etmez.

V.2.2.3 YÖNETİM PLANI YÖNETİŞİM KARARLARI İÇİN ÇERÇEVE

Nihai Amaç: Uzun Devreli Gelişim Planını uygulayabilmek için alanın yönetiminde karar alma mekanizmalarına ilgi gruplarının etkin şekilde yer alacağı bir idari yapı oluşturmak.

İdari yapı Yönetim Planlarının uygulanması için mümkün olan en fazla ilgi grubunun katılımına ihtiyaç duyacaktır. Aşağıdaki çerçeve HANGİ ilgi gruplarının dâhil olması ve HANGİ DÜZEYDE katılacağını KAYB ekipleri gösterir.

YÖNETİŞİM ÇERÇEVESİNİN ESASLARI

A. İLGI GRUPLARI

1. İlgili gruplarının kurumsal, toplu ve bireysel yapıda olduğu kabul edilmelidir.
2. İlgili grupları Yönetim Planlarından ve proje alanındaki doğal kaynakların yönetiminden etkilenecek resmi veya gayri resmi toplumun sektörlerini temsil etmelidir.
 - İlgili gruplarının temsiliyetindeki çeşitlilik, sosyal sınıf, cinsiyet, yaş, coğrafya
 - Kimsenin göz ardı edilmemesi (yüksek- az görünürlük)
3. Yönetim Planı planlama sürecinde katılımcılar
 - kurum temsilcileri
 - üniversiteler
 - kamu kuruluşları
 - STK'lar
 - özel sektör
 - bilgili bireyler

B. ETKİLENEN ARAZİ BÖLGESİ VE KURULUŞLAR

1. Doğal kaynakların etkin yönetimi için Yönetim Planlarına göre belirlenen arazi alanı nedir?

- Varolan korunan alanlar
- Proje alanı
- Önerilen korunan alanlar
- Proje alanının genişletilmesi
- Doğal alanlar
- Kullanım amaçlı alanlar (tarım, ormancılık, v.s.)

2. Bu alanlar için yasal / geleneksel sorumluluğu olan kurumlar nelerdir?

- OGM
- Kültür Bakanlığı
- Çevre ve Orman Bakanlığı
- Milli Parklar
- Belediyeler
- Yerel toplu / kamu kuruluşları

C. GELECEKTEKİ YÖNETİMİ ETKİLEYEN YÖNETİM PLANI ÖNERİLERİ:

- Biyosfer Rezerv olarak belirlenmesi
- biyolojik koridorlar
- ekoturizm veya diğer danışma komiteleri
- özel kaynak yönetim planları (örn. Otlatma, saz kesim)
- varolan korunan alanların genişletilmesi
- yeni korunan alanların veya yönetim bölgelerinin oluşturulması
- bölgeleme

D. OLANKLAR

- orman amenajman planları
- özel ilgi grubu taahhüt ve ilgileri

- yeni yasa veya belediye tarafından potansiyel olarak tercih edilen eylemler
- yeni ulusal veya uluslararası projeler
- fon/mali kaynak olanakları

E. SINIRLAMALAR

- eğitimin düzeyi
- koruma/projeye olan ilginin azlığı
- farklı öncelikler
- var olan yasalar

F. KATILIMIN DÜZEYLERİ

1. Katılımcılık

Danışma

2. Alansal/ tematik

Proje alanı düzeyinde

Yerel veya özel faaliyet düzeyi (örneğin ekoturizm komitesi, saz kesim komitesi, Beşkonak sürdürülebilir gelişme komitesi)

G. KATILIMCI YÖNETİM VE KURUMSAL DÜZENLEMELER PRENSİPLERİ

(PARKS Magazine, vol. 12, no.2, 2002'den uyarlanmıştır.)

- Demokratik olmalı ve dezavantajlı grupları yetkilendirmeye katkıda bulunmalıdır
- İlgili gruplarının yönetim kararlarına etki yapmasına izin verecek yapı ve mekanizmaları içermelidir
- Yönetim amaçlarını takip etmede elverişli ve etkin olmalıdır.
- Esnek olmalı ve beklenmeyen durumlara ilgilenme ve değişikliklere uyabilmeye uygun olmalıdır.
- Yerel durumlara uymalı ve yerel sosyo-kültürel ve politik koşullara uyum sağlamalıdır.
- Sektörler arasındaki bağlantıları sağlayan ve öneren yapı ve mekanizmaları gerektirmeli, ve geleneksel olmayan aktörlerin yönetim düzenlemelerine dahil olmalarını sağlamalıdır.

V.2.2.4 BÖLGELEME ÇALIŞMALARI

Örnek bir haritayı kullanarak değişik yönetim amaçları için Hayali Proje alanını değişik bölgelere ayırın. Haritada verilen bilgilere ekleme yapabilirsiniz ancak bilgi çıkaramazsınız. İyi bölgeleme yapmak için yeni veri/bilgi oluşturmaya ihtiyaç duyacaksınız. Örneğin isterseniz daha fazla tarımsal alan ekleyebilir veya daha fazla dağ veya nehir ekleyebilirsiniz. Nehirleri istediğiniz gibi tanımlayabilirsiniz. Örneğin, “Nehirler kirletilmemiş ve 5 tür endemik balık barındırır” veya “Milli parkın yakınındaki nehirler rafting açısından çok ilgi çekmektedir” gibi tanımlayabilirsiniz. Ormanın bir kişi veya bir kurum tarafından sahiplendiğini ve X amacı için kullanıldığını belirtebilirsiniz.

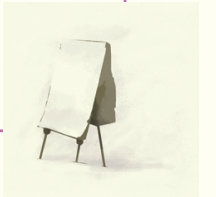
Bu çalışma için, harita ile birlikte, bunlar temel bilgi ihtiyaçlarınızdır, fakat şunları da ekleyebilirsiniz.

1. Proje alanı 20,000 hektar büyüklüğünde
2. Köy 1,500 kişilik nüfusa sahip
3. Köy 2,100 kişilik nüfusa sahip
4. Büyük şehir 150,000 kişilik nüfusa sahip
5. Yerel halktan pek çok kişi yakındaki ormanda odun kesiyor
6. Milli Parkın hepsi devlet arazisi
7. Tarım alanı buğday üretimine ayrılmış

Bölgelerin haritada işaretlenmesinin yanında, diğer bölgelerin de listesini yapın ve şunları da listeleyin:

- a) İsimler
- b) Sizin bölgeleme tayininizi destekleyecek fiziksel ve kültürel özellikleri içerecek şekilde her bölgenin tanımı
- c) Her bölgedeki temel faaliyetler
- d) Bu faaliyetleri yöneten kural ve yönetmelikler

EK A: EKOTURİZM ÇALIŞTAYININ İÇERİĞİ

KONULAR:

1. GÜN:

Ekoturizm nedir?	30 dakika
· Bazı tanımlar ve temel kavramlar	
· Ekoturizm, doğa turizmi ve sürdürülebilir turizm arasındaki fark	
Ekoturizm katılımcıları (ilgi grupları):	30 dakika
Ekoturizm Olanakları ve Tehditleri	60 dakika
· Örnekler:	
Ekoturizm yönetim planları	30 dakika
· İyi planlamanın önemi	
· Uzun Devreli Yönetim Planı ile ilişkileri	
Planlama Süreci- İçerik	90 dakika
· Alana özel tanımlayıcı bilgi ihtiyaçları	
· Veri Analizi	
· Ekoturizm için bölgeleme	
· Planın hazırlanması	
· Etki izleme- başarının ölçülmesi	
Her proje alanında ekoturizmin durumunun katılımlarla sunumu:	
Turizm/Ekoturizm kullanımının tanıtımı (eğer varsa birden çok); turizmin olumlu ve olumsuz etkileri; Ekoturizme olan ilginin düzeyi; bugüne kadar temel ilgi grupları ve onların projeye dâhil olmaları	
Her alan için 15 dakika sunum ve 15 dakika tartışma	2 saat
· Camili	
· İğneada	
· Sultan Sazlığı	
· Köprülü Kanyon	

2. GÜN:

Katılımcılar kendi ekoturizm yönetim planları için başlangıç adımlarını atacaklardır:

1. Her alan temsilcisi kendi bilgi ihtiyaçlarını değerlendirecekler ve eksik bilgiyi tamamlamak için planlarını yapacaktır. (1 saat)
2. Her alan temsilcisi alanındaki ekoturizm cazibe listesini hazırlayacaktır. (1 saat)
3. Her alan temsilcisi ekoturizmin proje alanına getireceği tehdit ve olanakların listesini yapacaktır. (1 saat)
4. Her alan temsilcisi proje alanındaki doğal kaynakların korunmasında tehditlerin azaltılması için ekoturizmin nasıl yardımcı olacağını bir sayfada anlatacaktır. (1 saat)
5. Her alan temsilcisi kendi proje alanı için Ekoturizm Yönetim Planını tamamlamak için bir Eylem Planı hazırlayacaktır. Katılımcılara format sağlanacaktır. (sunumla birlikte 3 saat)

EK B: BAŞARILI BİR UZUN DEVRELİ KATILIMCI YÖNETİM PLANI İÇİN DENETİM LİSTESİ

- Yönetim Planında, planın kaleme alındığı coğrafi alanlar (Koruma altındaki alan mı? Proje alanı mı? Genişletilmiş alan mı yoksa tampon bölge mi) tarif ediliyor mu?
- Yönetim Planında verilmiş olan bilgiler, okuyucunun, yapılması gereken ileriye yönelik koruma çalışmaları hakkında fikir edinmesini sağlıyor mu?
- Sunulan bilgi, okuyucuya bu alana ilişkin biyolojik çeşitliliğin önemi hakkında açık bir fikir verebiliyor mu?
- Sunulan bilgi, okuyucuya, alanın biyolojik çeşitliliğini etkileyen, mevcut ya da potansiyel, olumlu ya da olumsuz insan etkileşimleri hakkında açık bir fikir verebiliyor mu?
- Yönetim Planında, Tehdit Analizi sonuçlarını destekleyici yeterli biyolojik ve sosyo ekonomik bilgi içeriyor mu?
- Yönetim Planı, koruma hedeflerini, söz konusu hedeflere ilişkin tehditleri ve bu tehditlerin azaltılması için bazı potansiyel stratejileri açık biçimde belirleyen bir tehdit analizi içeriyor mu?
- İlgili grupları, tehdit analizi sürecine katılmış mıdır?
- Yönetim Planına ilişkin planlama süresinde ilgili grupları tespit edilip aktif katılımları sağlanmış mıdır?
- Yönetim Planında planın içeriği hakkında ilgili grupları ile varılan mutabakatlar açık biçimde belirtilmekte midir?
- Yönetim Planı, önemli ilgili gruplarının katılımı ile hazırlanmış olan bir Vizyon cümlesi içermekte midir?
- Yönetim Planı, Vizyon Cümlesine ve Tehdit Analiz Kısımına uygun ve aynı zamanda yönetim stratejileri ve amaçları konusunda yol gösteren 4 ila 10 amaç içermekte midir?

- Bölgeleme sistemi ilgili gruplarının katılımı ile mi hazırlanmıştır ve bu, onların alanın ileriye yönelik yönetimine ilişkin endişelerini yansıtıyor mudur?
- İleriye yönelik koruma altındaki alan yönetiminin ele alındığı bir yönetim kısmı var mıdır ve söz konusu mekanizma, karar alma sürecinde önemli ilgili gruplarının katılımını öngörüyor mudur?
- Yönetim stratejileri / faaliyetleri, alana ve alan özelliklerine ilişkin önemli yönetim konularına göre mi düzenleniyor (örneğin doğal kaynak yönetimi, ekoturizm, topluluk kalkınması, idare, vs)?
- Her bir yönetim stratejisi, zaman ve miktar veya tutar olarak kolayca ölçülen amaçlar içeriyor mu?
- Planın uygulamasının izlenmesini anlatan bir izleme bölümü Yönetim Planında var mı?
- Yönetim Planı, alanı yöneten birim tarafından doğal kaynaklar üzerinde yönetimin uzun dönemdeki etkisinin nasıl izleneceğine dair bir izleme bölümü içeriyor mu? (örneğin belirteç türlerin izlenmesi, etkilenen alanların geri kazanılması, yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan türlerin geri kazanılması gibi)

EK C: EKOTURİZM YÖNETİM PLANI ÇERÇEVESİ

GİRİŞ

- Teşekkür
- Proje Tanıtımı (Dünya Bankası, alanda ekoturizmin önemi, ilgi grubu katılımının rolü)
- Planlama Metodolojisi ve İçeriği (Yönetim Planı ile paralel olarak hazırlanacaktır)
- Ekoturizm Yönetim Planının Özeti

I. BÖLÜM EKOTURİZM GELİŞTİRME İÇERİĞİ

- Proje alanının genel tanımı ve yeri
- Doğal ve Kültürel özelliklerin özeti
- Yerel halkın sosyo-ekonomik durumu
- Var olan turizm faaliyetleri ve altyapı
 - Proje alanının içinde
 - Proje alanını çevreleyen alanda
- Turizm Profilleri
 - Ziyaretçi Profili
 - Ziyaretçi Beklentileri ve ilgileri
 - Varolan ve potansiyel turizm operatörleri
- Turizm Çekim Merkezleri
 - Uluslararası Önem
 - Ulusal Önem
 - Bölgesel ve Yerel Önem
- Turizm Gelişmesini etkileyen ulusal politika ve yasalar
- Ekoturizm gelişmesini sınırlayan faktörler

II. BÖLÜM VERİ ANALİZİ

- Tehdit Analizi- Baskı, Baskı Kaynakları ve stratejiler özeti;
- Ekoturizmin Proje Alanı Koruma hedeflerine yönelik tehditleri nasıl azaltılacağına ilişkin özeti.

III. BÖLÜM STRATEJİK PLAN

- Vizyon Cümlesi- Korunan alandaki ekoturizmin uzun dönemli durumunun kabaca tanımlanması
- Yönetim Amaçları- Korunan alandaki ekoturizmle elde edilecek genel amaçlar
- Bölgeleme sistemi (Yönetim Planı ile örtülecek şekilde)
 - Bölgelerin tanımı
 - Her bölgede ziyaretçi faaliyetleri ve yapılacakların tipi
 - Her bölge için yasak ve kararlar
- Gelişme Alanları
 - Büyük alanlar için detaylı yerleşim planları
- Yönetim Faaliyetleri
 - Topluluk Ekoturizm stratejileri, faaliyetler
 - Tanıtım ve Eğitim Stratejileri, faaliyetler
 - Altyapı Gelişim Stratejileri, faaliyetler
 - Tur Rehberleri ve diğer kapasite geliştirme stratejileri, faaliyetler
 - Gelir oluşturma stratejileri, faaliyetler
 - Bilinçlendirme ve Promosyon stratejileri, faaliyetler
 - Yönetim Stratejileri, faaliyetler
 - Ziyaretçi etkisinin izlenmesi
 - Beş yıllık iş planları (Yönetim Planı ile ilgili olarak)

EKLER

- Keşif ve Anket sonuçları
- İlgili grupları
- Turist çekim faaliyetleri
- Ziyaretçi istatistikleri
- İş planları

EK D: ZAMAN ÇİZELGESİ: YENİ KAYB ELEMANLARI'NIN YÖNLENDİRİLMESİ

BİRİNCİ GÜN: BÇDKYP'NE YÖNLENME

Koruma ve Korunan Alanlar

- Gelişme-Koruma, sürdürülebilir gelişme
- Doğal Kaynak Yönetimi, İnsan yönetimi
- Uzun dönemli Planlama

BÖLÜM 1

- Uzun dönemli planlamanın önemi
- Yönetim Planını kim yapar?
- Tehdit Analizi: Baskılar, Baskıların Kaynakları, Stratejiler ve Başarı
- Yöntem
 - Veri toplama
 - Veri analizi
 - Stratejik Plan
 - İzleme

İKİNCİ GÜN: UZMANLARIN YÖNETİM PLANLAMA SÜRECİNDEKİ ROLLERİ

- Hızlı Ekolojik Değerlendirmeler
- Hızlı Kırsal Değerlendirme
- KAYB ekipleri ile kaynaşma faaliyetleri
- Yeni KAYB elemanları için iş planlarının hazırlanması

EK E: YÖNETİM PLANI HAZIRLANMASINDAKİ GELİŞMEYİ DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

	Veri Toplama	Tehdit Analizi	Amaçlar	Yönetişim	Bölgeleme	Strateji/ Eylemler	İzleme	Bütçe
Arazi ve Ofis Çalışması								
Bölüm Yazılımı								

Bu tablo sentez olarak KAYB ekiplerinin durumlarına uyarlanmış şekilde bir Yönetim Planının bölümlerini (üst satır) gösterir. Aynı zamanda ilgili bölümleri tamamlamak için gereken sonuçlara ulaşmakta kullanılacak iki farklı tür iş (sütün) tabloda bulunmaktadır.

Danışman bu çerçeveyi her ekibin Yönetim Planı hazırlamasındaki gelişmesini değerlendirmek için bir sonraki ziyaretinde kullanacaktır.

V.3 SÜRDÜRÜLEBİLİR FİNANS EĞİTİM MODULÜ

Programı Hazırlayan ve Yöneten: Lee Thomas (Camili, İğneada, Sultan Sazlığı ve Köprülü Kanyon Ekipleri ile Milli Parkla ve Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü, Bütçe Şube Müdürlüğü ile birlikte düzenlenmiştir).

V.3.1 İŞ PLANLAMASI (IP) EĞİTİMİ

V.3.2 EKONOMİK DEĞER BİÇME EĞİTİMİ

V.3.3 KORUNAN ALAN EĞİTİMİ İÇİN ALTERNATİF FİNANS OLANAKLARI

EK 1: ÖRNEK İŞ PLANLAMASI EĞİTİMİ PROGRAMI

EK 2: MASAOLA MİLLİ PARKI İŞ PLANI

Milli Park, KAYB'ler, Proje Koordinatörlüğü ve diğer elemanların devlet bütçesi çerçevesi ve bunun korunan alanlara uygulanması ile ilgili olarak sadece temel bilgiye sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu bilgi eksikliği aynı zamanda iş ve mali planların hazırlığında da göze çarpılmaktadır. Bir öncelik olarak, bu faaliyetlerle uğraşacak elemanlara bilgi ve yetenek düzeylerini arttıracak bir eğitim sağlanmalıdır. Finans bölümü uygun bir şekilde hazırlanacak yönetim ve iş planlarının korunan alanların finansman ihtiyaçlarını anlamada yararlı olacağını belirtmiştir. Bu süreçle daha uygun fon temini örneklerle sağlanabilir.

Eğitim doğrudan bu konu ile ilgili kişileri hedeflemeli, genel bir eğitim olarak görülmemelidir. Eğitim ile ilgili konu başlıkları Sürdürülebilir Finans Uzmanı tarafından belirlenmiştir.

Eğitim verilirken aşağıdaki genel prensipler uygulanmalıdır:

- Eğitim özellikle eğitilenlerin ihtiyaçlarına yönelik olmalıdır.
- Konuların tam anlaşılmasının sağlanması için eğitim Türkçe verilmelidir.
- Eğitimi alan üzerinde eğitimin etkisini anlamak için bir izleme programı gereklidir.

Bu eğitim, DKMPGM finansal sistemi, korunan alanlar iş planlarını ve ekonomik değer biçme hakkında genel bir bilgilendirmeyi içerir.

V.3.1 İŞ PLANLAMASI EĞİTİMİ

ÖĞRENME AMAÇLARI

DKMPGM mali hesap sistemi ve korunan alanlarda uygulanabilecek iş planları prensiplerini anlamak.

SONUÇ 1

Eğitim katılımcıların korunan alanlar için yönetim planları üzerinden iş planlarını geliştirme kapasiteleri oluşturmalarını sağlayacaktır.

SONUÇ 2

Katılımcılar DKMPGM tarafından kullanılan finansal hesap sistemi ile ilgili yeterli anlayışa sahip olacaklar, dökümleri analiz edebilecekler ve bütçe keşiflerini hazırlayabileceklerdir.

İŞLENECEK POTANSİYEL EĞİTİM KONULARI:

- İş planlarının hazırlanması
- Yönetim planlarının hazırlanması
- Türkiye’de uygulanan ulusal finans ve bütçe sistemi ve bu konudaki hükümet politikası
- DKMPGM hesap ve harcama kodları sistemi
- Milli parklar ve benzer alanlar için yönetim sorumluluğunun oluşturulması
- Finansal düzenlemeler ve sorumluluklar
- İhale ve sözleşme ile ilgili sorumluluklar
- Planlama sürecine katılacak ilgi gruplarının tanımlanması
- Örnek Çalışma: Masaola Milli Parkı İş Planı’nın gözden geçirilmesi
- İş değerlendirme teknikleri
- Anketlerin hazırlanması ve sonuçların işleme tabi tutulması
- Excel çalışma çizelgeleri ve grafikler için bilgisayar programları

Örnek Masaola Milli Parkı iş planı için Ek 2’ye bakınız.

V.3.2 EKONOMİK DEĞER BİÇME EĞİTİMİ

ÖĞRENME AMAÇLARI

Korunan alanlara uygulanan temel ekonomik değer biçme prensip ve tekniklerin anlaşılması

SONUÇ 1

Katılımcılar değer biçme prensip ve tekniklerini kendi iş planlarının hazırlanmasında uygulayabileceklerdir.

SONUÇ 2

Katılımcılar ekonomik prensipleri ticari fırsatların geliştirilmesi ve değerlendirilmesine uygulayabileceklerdir.

İŞLENECEK POTANSİYEL EĞİTİM KONULARI:

- Ekonomik değer biçme prensipleri ve ölçümleri için teknikler
- Türkiye’de yönetim düzenlemeleri
- Daireye ait yargı ve mevzuat şartları
- Korunan alanlar tarafından sağlanan ekosistem hizmetlerinin tanımlanması
- Anketlerin hazırlanması ve sonuçların işleme tabi tutulması
- Korunan alanlar ve doğal alanlar için örnek çalışmalar ve en iyi uygulamalar rehberleri
- Excel çalışma çizelgeleri ve grafikler için bilgisayar programları

V.3.3 KORUNAN ALAN EĞİTİMİ İÇİN ALTERNATİF FİNANS OLANAKLARI

ÖĞRENME AMAÇLARI

Türkiye’deki korunan alanlar için alternatif finansman olanaklarını anlamak.

SONUÇ 1

Katılımcılar Türkiye’deki korunan alanlara en iyi uyan finansman olanaklarını listeleyp değerlendirebileceklerdir.

İŞLENECEK POTANSİYEL EĞİTİM KONULARI:

- Ekonomik değer biçme prensipleri ve ölçümleri için teknikler
- Türkiye’de yönetim düzenlemeleri
- Daireye ait yargı ve mevzuat şartları
- Korunan alanlar tarafından sağlanan ekosistem hizmetlerinin tanımlanması
- Anketlerin hazırlanması ve sonuçların işleme tabi tutulması
- Korunan alanlar ve doğal alanlar için örnek çalışmalar ve en iyi uygulamalar rehberleri
- Bilgisayar çalışma çizelgeleri ve grafik paketleri

Sürdürülebilir finans girişimlerini uygulamanın karmaşıklığı düşünülünce, bu işte deneyimli bir uzmanın ilgilenmesi önerilir.

ARANILAN ÖZELLİKLER VE DENEYİM ŞUNLARDIR:

1. Ticaret, ekonomi, iş idaresi veya benzer konularda uzmanlık düzeyinde akademik eğitim.
2. Özellikle pazarlama ve piyasa araştırması projeleri ya da yerel topluluk projelerini içeren ticaret veya iş konularında en az 10 yıllık uygulamalı deneyim.
3. Devlet politikası, finansal yapı, uluslararası anlaşmalar ve kurum içi düzenlemeler hakkında bilgi sahibi olma
4. Mükemmel yazılı ve sözlü iletişim yeteneği
5. Korunan alan yönetimi ve yasal çerçeve hakkında bilgi
6. Yerel topluluklar, özel sektör, devlet kurumları ve uluslararası kuruluşlar gibi geniş ilgi grupları ile uygulamalı deneyim.
7. Korunan alanlarda ticari uygulamaların uygulanması ve ilgi grupları ile katılımcı çerçevede çalışmak konusunda yüksek düzeyde motivasyon.

EK 1: ÖRNEK İŞ PLANI EĞİTİMİ PROGRAMI, HAZİRAN 2004

Program Yeri: Ankara

1. Gün

· Açılış	Suade Arançlı
· Çalıştayın amaçları ile ilgili giriş	Lee Thomas
· Genel Müdürlüğün finansal yapısı ve bütçesi hakkında genel bilgi	
· Kurumsal çerçeve hakkında bilgi	Mustafa Güven
· Katılımcıların soruları	
Ara	
· İş planlamasının temellerinin açıklanması	Lee Thomas
· Yönetim planı ve iş planı ilişkisi	
· Fon kaynağı analizi	
· Harcama, kazanç ve faaliyetlerin analizi	
· Temel konuların Türk bütçe sistemine uygulanması	Mustafa Güven
Öğle arası	
· Programlarla park faaliyetlerinin analizi	Lee Thomas
· Ziyaret ve kullanım modelleri	
· Ekosistem hizmetleri analizi	
Ara	
· Gelecekteki faaliyetler için tasarılar	Lee Thomas
· Gelecekteki kaynak gereksinimlerinin analizi ve şu anki durumla karşılaştırılması	
· Önceliklerin belirlenmesi	
· Amaçlara ulaşmak için stratejilerin geliştirilmesi	
· Etki çalışmalarının önerilen ölçütleri	

2. Gün

· 1. günün değerlendirmesi	
· Gelibolu Milli Parkı verilerinin analizi	Mustafa Güven
Ara	
· Köprülü Kanyon Milli Parkı için iş planının hazırlanması	Lee Thomas
· Verinin sunumu	Mustafa Güven
· İş planlaması prensiplerinin örnek alana uygulanması	Lee Thomas
· Katılımcılar tarafından örnek bir alan için iş planını hazırlaması	
Öğle arası	
İş planının geliştirilmesi (devam)	
Ara	
· Sonuçların sunumu	
· Sonuçların tartışılması	
Tartışma ve kapanış	

EK 2: MASAOLA MİLLİ PARKI İŞ PLANI

GİRİŞ

Milli Parklar İş Planı İnisiyatifinin temeli 1998 yılında Amerika Birleşik Devletleri Milli Park Servisi ve Milli Parkları Koruma Derneği tarafından ortak başlatılan bir programdır. Geçen altı yıl içinde bu inisiyatif 60'ın üzerinde milli parkın iş planlarını geliştirmelerine yardımcı oldu. Bir iş planı genellikle özel sektörde kullanılan ve amacı yatırımcı toplamak, yapılan aktiviteler hakkında ilgi gruplarını bilgilendirmek ve yönetsel karar vermeyi geliştirmeyi amaçlayan bir araçtır.

Parklar ve korunan alanların finansal devamlılığının sağlanabilmesi için iş planı gereklidir. Fakat, gelişmekte olan bir çok ülke korunan alanlar için yapılacak iş planlamasının daha başındadır. Bir çok park, ön planlama ve yönetim amaçlı planlar hazırlamıştır ve kullanmaktadır. Fakat, alternatif kaynaklardan gelir sağlayan, gider yönetimini gerçekleştiren, harcamalardan kısıntı yapılmasını hedefleyen ve yeni gelir fırsatı yaratan, özette işletmelerin etkili ve verimli çalışmalarını sağlayan planlar bu parklar tarafından uygulanmaya başlanamamıştır.

Bir iş planı, dünyadaki tüm koruma alanı problemlerinin kaynağı olan işletme etkinliği ve kaynak sağlama ile ilgili ortaya çıkabilecek problemleri çözmeyi hedefleyerek koruma amaçlarının gerçekleşmesinde önemli bir rol oynar. Bu planlar, korunan alanların finansal durumlarını kilit ilgi gruplarına gösterdikleri için bağışlar ve yatırımların alınmasında önemli bir araçtır.

Bu plan, Milli Parkları Koruma Derneği ve Vahşi Yaşamı Koruma Derneği tarafından Amerika Birleşik Devletleri dışındaki iki park için bir iş planı oluşturmak amacıyla kurulmuş bir ortaklığın sonucu olarak doğmuştur. Brezilya'daki Tijuca Milli Parkı ile Madagaskar'daki Masaola Milli Parkı, bu uluslararası iş planı inisiyatifinde yer almışlardır. Eylül 2003'te yapılan Dünya Parklar Kongresi'nde söz konusu parklar iş planlarını sunmuşlardır. Masaola iş planı Madagaskar için pilot proje kapsamına girmiştir ve milli park hizmeti bütün parklar için bu yaklaşım tarzını benimsemiştir.

ÖNSÖZ

Madagaskar dünyada bir “Ada Kıta” olarak bilinmektedir. Adanın izolasyonu sonucunda oluşan şartlar eşi benzeri olmayan çok zengin ve çeşitli fauna ve floranın gelişmesine sebep olmuştur. Başka yerlerde soyları tükenen bir çok ilkel tür yaşamlarını Madagaskar’da sürdürmektedir. Madagaskar’ın doğal yapısı üzerinde dünyanın herhangi bir yerindekinden çok daha fazla baskı vardır. Milli Park Servisi’nin görevi biyolojik çeşitliliğin ve Madagaskar’ın doğal mirasının bir belirtisi olan parkların ve rezervlerin kurulması, korunması ve sürdürülebilir şekilde yönetilmesidir. Bu görevin uygulanmasında, bugünkü ve gelecekteki nesillerin ulusal gurur kaynağı olan milli parklar korunma ve yeniden yapılanma alanları olmalıdır ve aynı zamanda birlikte yaşayan toplumların ve ekonominin gelişmesine de katkıda bulunmalıdırlar.

Bu ulusal içerik kapsamında ülkenin en büyük parkı Masaola Mart 1997’de kurulmuştur. Masaola Milli Parkı’nın en önemli özelliklerini çok çeşitli yaşama alanları, kıyı ormanları, alçak ve orta yükseklikteki ormanlar oluşturur. Bu yaşam alanları Madagaskar’daki en yoğun bitki ve hayvan çeşitliliğini barındırır. İçinde en çok endemik türü barındıran ve ülkedeki en çeşitli koruma alanlarından biri olan Masaola sadece Madagaskarlılar için değil aynı zamanda uluslararası toplum için de korunması ve akılcı kullanılması gerek doğal bir hazinedir.

Masaola Milli Parkı için bu iş planını sunmaktan gurur duyuyorum. Bu belge şu anda parkta uygulanmakta olan aktiviteleri tanımlamakta, açıklamakta ve Masaola’nın biyolojik çeşitliliğinin gelecekte de var olabilmesi için gerekli kaynakları belirtmektedir.

Masaola Milli Parkı’nın parlak bir geleceğe sahip olmasının sağlanması bence acilen yapılması gereken bir eylemdir. Parkın geleceği, park işletmecileri, turizm şirketleri, yöre sakinleri, yöresel yetkililer, park ziyaretçileri ve bağış yapanlar gibi bir çok insana bağlıdır. Bu planı okuyarak ve önümüze çıkabilecek zorlukları anlayarak Masaola’nın geleceğine şu anda bir katkıda bulunuyorsunuz, ama bu belgede yazılanların gerçekleşmesini sağlarsanız Masaola’nın hazinelerinin korunması için çok önemli bir yardım yapıyorsunuz demektir. Haydi beraber çalışalım ve Masaola’nın başarısını sağlayalım.

ÖZET

Dünyadaki biyolojik çeşitliliğin en önemli beş ülkesinden biri olan Madagaskar’daki en geniş koruma alanı 1977 yılında yapılan Masaola Milli Parkı’dır. Bu Park, üçü deniz parkı olan yedi farklı bölgeden oluşmaktadır. Park az bulunan ve soyu tükenmekte olan türler açısından zengindir. Bu türler çeşitli palmyeleri, yeni keşfedilmiş olan ilkel çiçekli bitkileri, tenlemur türlerini ve su kaplumbağalarını içerir.

Park Yönetimi

Masaola, Nisan 2000’den beri, Milli Park Servisi, New York merkezli sivil toplum kuruluşları ve Vahşi Yaşamı Koruma Derneği tarafından ortak işletilmektedir. Masaola Milli Parkı’nın çalışanlarına mali ve teknik destek Vahşi Yaşamı Koruma Derneği tarafından sağlanmaktadır.

Mali Kaynaklar

2002 yılında, kaynakların yüzde 55’i STK’dan, yüzde 30’u GEF’den, yüzde 12’si Madagaskar Hükümeti’nden ve kalan yüzde 3’ü ise yabancı hükümetlerin bağışlarından karşılanmıştır.

2002 İşletme Giderleri

Yatırım dışı 2002 giderleri 263 bin dolardır. Bu giderin yüzde 38’ini alandaki kaynak yönetimi ve korunması, yüzde 22’si parkın işletimi ve yönetimi (bu gider tek ortaklık için harcanan kaynakları içermektedir. Bu kaynak dışarı çıkarıldığında oran yüzde 15’e düşmektedir), yüzde 17’si toplumsal gelişim, tesis işletimi ve bakımı ve yüzde 6’sı da halkın kullanımı ve eğlence içindir.

2002 Yatırımları

Parkın genel işletmesi için harcanan 263 bin dolara ek olarak 2002 yılında yatırımlara 180 bin dolar harcanmıştır. İş planı dâhilinde yapılan yatırımlar genellikle yüksek miktarda ve tek seferlik harcamalardan oluşmaktadır.

Bir Yapının İnşaatı

Yatırımlar, doğal ve kültürel kaynakların yeniden yapılandırılması, park işletimi temelini oluşturulması için teknik yardım alınması ve bunun gibi tek zamanlı faaliyetleri içerir.

Maliye ve İstihdam Yetersizliği

İş planı inisiyatifi analizine göre park işletmesi tarafından konulan standartlar çerçevesinde parkın yönetilmesi için yıllık 555 bin dolarlık bir kaynak gerekmektedir. 2002 yılının 263 bin dolarlık işletme gideri ile beraber ortaya 292 bin dolarlık bir kaynak farkı çıkmaktadır. Personel açısından bakıldığında Masaola'nın normal standartlarda çalışabilmesi için tam zamanlı çalışan 90 kişi gerekmektedir. 2002 yılında parkta çalışanlarının sayısı 72 kişiydi. Bu da ortaya 18 kişilik bir fark ortaya koymuştur. Yukarıdaki bilgilerin anlamı, ek olarak istenen kaynağın işçi alımından çok, aktivitelerin uygulanmasına harcanması gerektiğidir.

Gelecekteki Kaynak Olanığı

Yazının yazılış tarihi olan Eylül 2003'te, Masaola'nın kaynakları konusunda tek sağlam kaynak 2004 ve 2008 yılları için STK'lardır. Park, Zürih Hayvanat Bahçesi ile ortaklık kurarak finansal devamlılığını sağlamayı amaçlamaktadır. Hayvanat Bahçesinde 2003 Haziran'ında açılan Masaola Sergisi, Park'ın işletim giderlerini karşılayacak bir gelir kaynağı olacaktır.

PARKA GENEL BAKIŞ

İlk Bakışta Park

Masaola Milli Parkı Madagaskar Milli Park sisteminin en önemli parçalarından biridir. Dünyanın en yüksek seviyede biyolojik çeşitliliğine sahip koruma alanlarından biridir. Madagaskar'ın sekizinci ve en büyük parkı olan Masaola Milli Parkı 1997 yılında kurulmuştur. Park Madagaskar'ın kuzeydoğu bölgesinde yer alır ve 210 bin hektarlık bir alanı kapsar. Alanın doğal habitatı deniz seviyesinden başlayıp 1300 metredeki yüksek tepelere kadar uzanan yağmur ormanlarıdır. Madagaskar'ın bu bölgesi yılda ortalama 7 bin milimetre yağış alır. Parkın sağlıklı olması ülkenin diğer alanlarında sorunlar yaratan toprak erozyonu ve sele karşı koruma sağlamaktadır. Antalaha ve Maroantsetra kasabalarından parka girilebilir. Bu iki şehrin nüfusları 15 ile 20 bin arasında değişmektedir. İki şehir de vanilya ve kereste ihracatı konusunda önemli ağırlık taşır. Masaola, korunan alan kompleksini oluşturan farklı birimlerden meydana gelir.

Bu karmaşık üç deniz parkı, üç ayrı park, Masaola yarımadasındaki yağmur ormanlarının çoğu ve Nosy Mangabe Adası'ndan oluşur. Park, mercan resiflerinden mangrovlara, alçak yağmur ormanlarından dağ ormanlarına kadar birçok değişik yaşam alanını barındırır. Global biyolojik çeşitlilik için alanın önemi yüksektir. Madagaskar'daki bitki türlerinin yaklaşık yüzde 50'si Antongil Körfezi çevresindeki ormanlarda ortaya çıkar ve memeliler, kuşlar, sürüngenler ve amfibiler gibi diğer türlerin de çeşitliliği yüksektir. Kırmızı tüylü lemur, domates kurbağası, kızıl baykuş, Masaola "pitcher" bitkisi ve bazı palmye türleri sadece Masaola'da bulunur. Başka yerde bulunamayacak "aye-aye", "helmetvanga" ve Madagaskar yılan şahini gibi hayvanları Masaola'da sıkça görmek mümkündür. Parkın geniş alanı fossa ve yılan şahini gibi yırtıcı türlerin sağlıklı topluluklar halinde yaşamasını sağlamaktadır.

Masaola'da özellikle yağmur ormanı ve kıyı ormanı en önemli yaşam alanlarıdır. Madagaskar'da şu anda bulunan yağmur ormanlarının yüzde 25'i Masaola Milli Parkı'nda bulunmaktadır. Bu alanın korunması gelecekte park yöneticileri için önemli bir görev olacaktır. Doğu Madagaskar'daki kıyı ormanları da yok olma tehlikesi içindedir. Bütün ülkede bulunan kıyı ormanlarının yaklaşık yarısı Masaola'da üç küçük bölge halinde bulunur.

Toplam 10 bin hektardan oluşan üç deniz parkı mercan resiflerinin, deniz çayırı yataklarının ve yarımada etrafındaki mangrovların korunmasını sağlar. Madagaskar'ın deniz yaşamı benzersiz fauna ve florası kadar ilgi çekmese de Hint Okyanusu'ndaki en büyük mercan resiflerinden birini barındırır. Bugüne kadar Park'ta 300'ün üzerinde balık türü saptanmıştır ve araştırmalar devam etmektedir. Deniz parklarının ana işlevi deniz kaynakları yönetiminin iyileştirilmesi ve balıkların yaşamı için önem taşıyan kayalıkların, deniz çayırı yataklarının ve mangrovların korunmasıdır. Parklara ek olarak Antongil Körfezi de Hint Okyanusu'na özgür kambur balinalar için önemli bir yetişme alanıdır. Her yıl Temmuz ve Ağustos aylarında çok sayıda balina doğum yapmak ve çiftleşmek için bu bölgeye gelir. Masaola'ya karşı en büyük tehdit "tavy" olarak adlandırılan pirinç tarımıdır. Milli park alanında yaşayanların sayısı 85 bin kişiyi bulmaktadır. Bu insanların büyük bir bölümü bitki örtüsünü keserek ve yakarak tarım alanı

oluşturmaktadırlar. Nehirden başlayan bu aktivite tepelere doğru ilerlemiş ve yarımada ortasından ormanları parçalara bölmüştür. Deniz kenarından karanın içlerine doğru süregelen bu hareket piring için daha fazla alana ihtiyaç duyulmasından ve sahildeki deniz kaynaklarının fazla kullanımından kaynaklanmaktadır. “Tavy” yöresel kültürün bir parçasıdır.

150 yıl öncesinde “tavy”nin yok edici bir uygulama olduğunun keşfinden sonra daha sürdürülebilir tarımsal tekniklerin uygulanmaya çalışılması başarısızlığa uğradı. Park üzerindeki daha düşük baskılar ise tropik ağaçların -özellikle gül ağacı ve eboni - yasadışı kesilmesidir. Soyu tükenmekte olan lemurların avlanması da Park için bir sorundur.

Masaola Milli Parkı için varolan tehditler sadece flora veya fauna ile sınırlı değildir. Cesaretlendirici çabalar harcanmasına rağmen kaynak yetersizliği ileriki yıllar için bir tehdit oluşturmaktadır. Geçmişte koruma ve gelişim için yapılan yardımlar Dünya Bankası, yabancı hükümetler ve sivil toplum kuruluşları gibi büyük uluslararası bağış organizasyonları tarafından üç-beş yıllık projeler halinde yapılmaktaydı. Madagaskar Hükümeti'nin uyguladığı ulusal çevre eylem planı çerçevesinde, uluslararası bağış yapan organizasyonlar milli parkların yönetimi ve kaynakları için son on yıldır yardım etmektedirler. Uluslararası organizasyonlar tarafından yapılan bu ortak çabalarla, Madagaskar koruma alanının biyolojik çeşitliliğini korumak ve yaşatmak için gerekli olan altyapı sistemlerinin hazırlanması ve uygulanması için gerekli olan bilimsel çalışmalar için kaynak sağlanmıştır. Şu anda hareket planının milli parkların finansal devamlılığının sağlanmasını konu alan üçüncü bölümündeyiz. Yakın gelecekte Madagaskar Hükümeti'nin korunma ve devamlı gelişim için gerekli olan harcamaları tamamıyla karşılayamayacağı açıktır. Bundan dolayıdır ki, Milli Park Servisi, kendi uzun dönem yaşamını garanti altına almak için devamlılık sağlayabilecek bir finansal yapı oluşturmak zorundadır. Bu bağlamda Masaola Milli Parkı dış kaynaklardan mali yardım ve teknik destek almaya devam edecektir. Vahşi Yaşamı Koruma Derneği ve Zürih Hayvanat Bahçesi ile ortak çalışmalar sürdürülecek, Dünya Vahşi Yaşam Federasyonu Hollanda Hükümeti ve Dünya Bankası'ndan kaynak alma sürecidir.

Yetki Veren Yasama

- 2 Mart 1977'de 97-141 numaralı yasa ile Madagaskar Hükümeti Masaola Milli Parkı'nı ülkenin 8. Milli Parkı olarak kurmuştur.
- 14 Aralık 1965'te 65-795 numaralı yasa ile Madagaskar Hükümeti Nosy Mangabe özel koruma alanını yaratmıştır.
- 11 Şubat 2003'te 2001-005 numaralı kanun ile Madagaskar Cumhurbaşkanı koruma alanlarının yönetimi ile ilgili tebliği yürürlüğe sokmuştur.

Görev Tanımı

Masaola Milli Parkı'nın orijinal, doğal ve kültürel mirasını korumak ve park alanı içinde eğitime ve eğlenceye yönelik aktivitelere destek vermek.

MASAOLA MİLLİ PARK ENVANTERİ

Doğal Özellikler

230 bin hektar (2300 kilometrekare), 7 bölge (üç deniz parkı, 3 ayrı park, bir yağmur ormanı parkı)

- Alçak arazi yağmur ormanı (0-400 metre)
- Orta yükseklikteki yağmur ormanı (400-800 metre)
- Dağ yağmur ormanları (800-1311 metre)
- Littoral orman
- Littoral bataklık ormanı
- Mercan resifleri
- Mangrovlar
- Deniz çayırı yatakları

Kültürel ve tarihi özellikler

- Geleneksel gömü alanları
- Arkeolojik alanlar
- Kutsal alanlar

En Önemli Türler

- Madagaskar yılan kartalı
- Madagaskar kızıl baykuşu
- Helmetvanga
- Duskigrinbul
- 10 tür lemur
- Ay-ay ve kırmızı tüylü lemur
- Kambur balina
- Su kaplumbağası
- Dugong
- Domates kurbağası
- Parsının bukalemun
- Endemik palmye
- Endemik orkide
- Masaola pitcher bitkisi

TARİHİ İÇERİK

Orijinal Masaola projesi (1989-1992), Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Geliştirme dairesi tarafından sağlanan finansal kaynak yardımı ile, Missouri botanik bahçeleri, bir Malagasy sivil toplum örgütü olan SAFAFI ve Malagasy Su ve Orman bakanlığı tarafından işletilmektedir. 1992 yılında, Missouri botanik bahçeleri; CARE International, Vahşi Yaşamı Koruma Derneği, Peregrine fonu, yeni oluşturulan Milli Parklar Servisi ve Su ve Orman Bakanlığı tarafından oluşturulan ikinci bir grubun Masaola için iddialı bir entegre koruma ve geliştirme projesini, Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Geliştirme Dairesine sunulmasına öncülük etti. Bu projenin kaynağı Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Geliştirme Dairesi tarafından sağlandı (1993-1997). Buna ek olarak CARE ve Vahşi Hayatı Koruma Derneği de aynı miktarda yardım sağladılar. CARE yarımada yaşayan halkın gelişmesiyle ilgili ihtiyaçları karşılarken; WCS, ANGAP ve MEF, Peregrine fonundan kuş envanteri ve ekolojik izlenimler için aldıkları teknik yardım ile, yeni bir Milli parkın yaradılışı için çalışmışlardır. CARE tarafından öncülüğü yapılan proje Nisan 2001 tarihine kadar Hollanda hükümeti tarafından finanse edildi. Bu tarihi takiben parkın işletilmesini ANGAP ve WCS devraldı, finansal kaynak Hollanda hükümetinin CARE ile yaptığı anlaşma neticesince yine onlar tarafından karşılanmaya devam etti. Temmuz 2001 tarihinden bu yana Masaola'nın çalışanlarının ücretleri ve park işletme giderleri ANGAP'ın genel işletme bütçesine dâhil edildi. Buna ek olarak yılda \$150.000 tutarında önemli bir katkı da WCS tarafından sağlanmaktadır. Eylül 2000 tarihinden itibaren WWF (İsviçre ve Finlandiya) su parklarına destek için yıllık \$45.000 tutarında bir katkı sağlamaktadırlar.

Parkın 2002 yılındaki mali kaynakları yüzde 87 oranında uluslararası topluluklar tarafından sağlandı. ANGAP kaynaklarını GEF'den ve Malagasy hükümetinden; WCS ise, diğer sivil toplum kuruluşlarından sağlamıştır. Gelecekte parkın hedeflenen ve devamlılık arz eden bir finansal yapı elde edebilmesi için Zürih Hayvanat Bahçesi ile yürüteceği ortaklık temel alınmıştır. Hayvanat bahçesinde Temmuz 2003 tarihinde yeni açılan Masaola sergisi, parkın işletme giderlerinden bir kısmını karşılayacaktır. Gelecekte kaynak sağlanması amacı ile bir mütevellî fon da oluşturulmaktadır. Malagasy hükümetinin kaynak sağlama çabalarını artırdığı açıktır ama parkın bütün giderlerini karşılayamayacakları da bir gerçektir. Gelecek 5 yıl içinde, önceden belirlenmiş finansal kaynak programların bitişini takiben, ANGAP'ın finansal açıdan devamlılığının sağlanmış olması gerekmektedir. Bunun gerçekleşmesi için, Masaola'da gerçekleştirdikleri uluslararası ilişkilerin daha yüksek seviyeye çıkarılması gerekmektedir.

GİDERLERİN ANALİZİ

Önceki bölümde anlatıldığı gibi, Masaola Milli Parkı'nın işletilmesi ve finansal kaynakları geçen on yıl içinde birkaç kez el değiştirmiştir. Önemli kurumsal verilerin elde edilmesi için, aşağıda verilmiş kategorilere göre ayrılmış geçmiş harcamaların anlaşılması önemlidir. Örnek olarak, bu analiz için, 2001 ve 2002 yıllarının -işletmeciler tarafından toplanan- verileri önemlidir.

2002 yılında işletme için temel kaynak tutarı (İnşaat ve WCS tarafından sağlanan teknik destek ve diğer yatırımlar düşüldükten sonra toplam giderler) düşük seviyededeydi. Bunu sebebi ise yürütmede yaşanan sorunların araziye kaynak (Malagasy hükümeti ve GEF) akışını azaltmasıydı. Park'ın yeni olması sebebiyle giderler genellikle inşaat, program yatırımları ve teknik destek gibi; tek seferlik harcamalar halindedir.

ZİYARET

Parkın kuruluş tarihi olan 1997 den itibaren parka gelen ziyaretçi sayısı sabit bir oranla artmıştır ama 2001 ve 2002 yıllarında ziyaretçi sayısında azalma olmuştur. Bu azalmanın başlıca sebepleri Masaola yarımadasını ve çevresini 2000 yılında yıkıma uğratan Hudah kasırgası ve 2002 yılında neredeyse tüm turizmi durma noktasına getiren politik krizdir.

Park'ta ziyaretçilerin geldikleri günleri, ziyaret amaçlarını ve milliyetlerini kaydederek istatistik toplamak için kullanılan bir sistem kullanılmaktadır. Madagaskar'a gelen ziyaretçilerin büyük kısmını, Amerika Birleşik Devletleri tabanlı bir tur düzenleyicisinin katkılarıyla, Amerikalılar oluşturmaktadır. Zürih hayvanat bahçesinde açılan Masaola sergisinin, yüksek rakamlarda İsviçreli ziyaretçi çekmesi de beklenmektedir.

2001 yılında Masaola Milli Parkını ziyaret eden kişilerin üçte ikisi Nosy Mangabe'ye de gitmişlerdir. En büyük şehirlerden Maroantsetra'nın yakınında ve sahilinden birkaç kilometre uzakta bulunan bu küçük ada, gezinti ve yürüyüş yollarını, kamp alanlarını, içinde lemurler, kurbağalar ve benzeri hayvanların bulunduğu vahşi yaşamı içinde barındırır.

Antogil körfezi'nde, özellikle kambur balinaların Temmuz'dan Eylül'e kadar üremek için Antarktika'dan körfeze göç etmesi sebebiyle, en başta gelen ilgi alanlarından biridir.

Yarımadanın doğu kıyısında yer alan Andraoanala ormanı ise ziyaretçilerin son derece etobur olan etobur "pitcher" bitkisini, su kuşlarını, lemurları, ve krokodilleri görebilecekleri bir ziyaret alanıdır.

Masaola'da turizmi engelleyen belli başlı faktörler; Maroantsetra ve Antalaha'ya ulaşım ücretinin fazla olması, uçaklarda yer bulunamaması, tekneyle parka ulaşımın maliyetli olması ve Masaola ve Nosy Mangabe'yi ziyaret etmenin dışında başka bir turistik aktivite olmaması şeklinde sıralanabilir. Yarımadada daha yüksek kalitede hizmet veren otellere ihtiyaç duyulmaktadır. Maroantsetra ve yarımadada bulunan turizm organizatörleri de düşük seviyedeki ulaşım kalitesi ve iletişim altyapısıyla ilgili problemlerle uğraşmak zorundadırlar. Parkın altyapısı, ziyaretçiler için tesisler, yerel rehberlerin eğitimi, park sorumlularınca ele alınması gereken başlıklar olacaktır. Parkın varolan altyapısı, şu anki ziyaretçi sayısını karşılayabilecek yeterliliktedir. Ziyaretçi sayısı arttıkça, altyapı da aynı oranda iyileştirilecektir.

Her türlü ziyaretçiyi ağırlayabilecek oteller, Masaola girişindeki kasabalarda bulunmaktadır.

Hudah fırtınası 2000 yılında Masaola yarımadasını ve çevresini yıkmıştır. Madagaskar'da 2002 yılındaki politik kriz ise neredeyse tüm turizm aktivitelerini bitirmiştir.

MEVCUT PARK İŞLETMESİ

Bu iş planı giderleri İşletme & Bakım ve Yatırım & İnşaat olmak üzere iki şekilde ayrılır.. İşletme & Bakım giderleri parkın gündelik işlemlerinin sürdürülmesi için gerekli olan giderleri içerir. Bu tip giderlere örnek olarak; yıllık bordro ödemeleri, hizmet (elektrik, su) harcamaları, matbaa harcamalarını verebiliriz. Yatırım & İnşaat giderleri ise parkta varolan problemleri çözmek veya ileriye yatırım yapmak için gerçekleştirilen tek seferlik harcamalardan oluşur. Bu giderler, projeleri, iletişim malzemeleri satın alımlarını, topluma ulaşılabilmesi için uygulanan programların geliştirilmesini, ziyaretçi merkezleri yapılmasını veya yeni bir araç alınmasını içerir.

Bu iş planı çerçevesindeki park işlemlerinin anlaşılması için, park aktiviteleri beş işlevsel bölgeye ayrılır, bu yöntem parkın sorumluluğunda olan bütün iş alanlarını açıklanması için de bir yöntem ortaya koyar. Bu beş işlevsel bölge; Kaynak işletimi ve korunması, Toplumun gelişimi, Halkın NEYİ kullanımı ve eğlence, İşletim ve Yönetim ve tesis yönetimi ve bakım olarak sıralanabilir. Bu alanlar, park işlemlerini daha detaylı açıklamak amacıyla, 28 programa ayrılır. Programlar parkta olabilecek geniş sayıdaki aktiviteleri kapsamak amacıyla genel olarak tasarlanmışlardır. Uluslararası İş Planı İnisyatifi'nin pilot projesi olan bu uygulamada; Masaola işletme grubu, işlevsel bölgelerin ve programların -Madagaskar'daki ve diğer ülkelerdeki parklara da uygulanabilecek bir şekilde- tanımlanmasında önemli bir rol oynamıştır.

İş planlaması sürecinin bundan sonraki adımı, Detay defteri denilen -bütün program için geçerli, her konuda detaya inen ve parktaki günlük aktiviteleri açıklayan; bunlara bağlı finansal ihtiyaçların belirtildiği- kayıtların tamamlanmasıdır. Bölge şefleri (veya park müdürleri) bu işlemin ana parçalarıdır.

Her program tarafından ortaya çıkan çeşitli aktivitelerin belirtilmesi için gerekli olan Görev Açıklamaları bölge şeflerince geliştirilir. Bu Görev Açıklamalarında belirtilen önemli işlevlerin yerine getirilmesi için gerekli olan görevler ve sorumluluklar daha sonra operasyon standartlarında açıklanır. Bu standartlar daha sonra programın normal işlevlerinin yerine getirilmesi için gerekli olan finansal gereksinimleri belirlemek için kullanılır. Sonuç adımı olarak güncel park aktiviteleriyle, operasyon standartları arasında karşılaştırma yapılarak varolan ve ihtiyaç duyulan kaynaklar arasındaki fark ortaya konur.

Aşağıdaki sayfalarda her işlevsel bölge detaylı olarak açıklanmaktadır.

Kaynak işletimi ve kaynakların korunması;

Parkın kültürel ve doğal kaynaklarının işletimini ve korunmasını içerir. Devriye gezilmesi, araştırma ve yenileme faaliyetleri, türlere özel işletme programları, vahşi arazilerde yangın yönetimi, tehdit azaltma, tarihi alanların korunması ve bilgi entegrasyonu gibi aktiviteler bu başlık altında toplanabilir.

Toplumun gelişimi;

Yöre halkının bilgilendirilmesi, eğitimi ve onlarla bağlantı kurulması amacıyla tasarlanmış bütün programları içerir. Ziyaretçi ve ziyaretçi olmayan bütün kişilerle pozitif ilişkilerin kurulmasını ve korunmasını, okullarda çevre eğitimi derslerinin verilmesi, halkla bütünleşmek için toplantılar düzenlenmesi, toplum aktiviteleri gerçekleştirmek, yerel projelere para ayırılmasının sağlanması ve diğer eğitim programları gibi aktiviteler bu başlık altında toplanabilir.

Rekreasyon;

Ekoturizm, ziyaretçilerden gelir elde edilmesi, pazarlama, tanıtım ve mağaza işletimiyle ilgili bütün aktiviteleri içerir. Bu alan, ziyaretçilerin parktayken daha eğlenceli ve eğitimsel bir deneyim yaşamalarının sağlanmasını amaçlar. Bu deneyimin sağlanması için yorumlama yapılması, ziyaretçi merkezi yönetimi, açıklayıcı medyanın kullanımı ve kamp alanlarının yönetimi bu başlık altında toplanabilir.

İşletme ve Yönetim

Park genelindeki bütün işletme ve yönetim eylemlerini içerir. Park içindeki iletişimi, dış ilişkileri, kaynak sağlanması ve ortaklıkların geliştirilmesine yönelik eylemleri, park düzeyindeki planlama çalışmalarını, insan kaynakları yönetimini, park yönetimini, mali yönetimi ve parka gelen ziyaretçilerin ve çalışanların güvenliklerinin sağlanması bu başlık altında toplanabilir.

TESİS İŞLETİMİ VE BAKIM

Günlük olarak, parkın altyapısının işletilmesi ve yönetilmesi için gerekli olan aktiviteleri içerir.

Binalar, yollar, tesisler, araçlar ve iletişim malzemeleri günlük bakımdan, geniş seviyedeki bakımlara kadar değişik seviyede işlemler gerektirmektedirler.

KAYNAK İŞLETİMİ VE KORUNMASI

Kaynak işletimi ve korunması; parkın kültürel ve doğal kaynaklarının işletimi ve korunmasını içerir. Parkları ve yarımadaı kapsayan üç belirgin birim dâhilinde, Masaola'daki kaynak işletimi ve korunmasına yönelik çalışmalar "Kara" ve "Deniz" olmak üzere alt gruplara ayrılır. Bu sayede bu işlevsel bölgenin, park kaynaklarındaki etkisi de ikiye katlanır. Kaynak işletimi ve korunması işlevsel bölgesi alttaki programlara ayrılır.

Devriye: Parktaki yasadışı aktivitelerin engellenmesi, ziyaretçi izinlerinin incelenmesi,

Envanter, Gözlem ve Araştırma: Park işletimi ve yorumlama için veri toplanması. Habitat restorasyonu ve Vahşi Yaşam Yönetimi: Kontrol, istilacı türlerin azaltılması ve imhası, tehdit altındaki habitatların restorasyonu.

Bölgeleme ve Sınırlar: Bölgelerin ve sınır çizgilerinin belirlenmesi ve işaretlenmesi.

Bilgi entegrasyonu ve Analiz: Bütün GPS (Coğrafi Konumlama Sistemleri) / GIS (Coğrafi Bilgi sistemleri) sistemleri ve analizleri.

Tehditlerin azaltılması (MPAP): Parkın doğal kaynaklarını tehdit eden geleceksel balıkçılık ve tarım tekniklerinin yerine alternatif teknikler sağlanması.

Vahşi yaşam yangın yönetimi: Bütün vahşi arazi yangınlarının söndürülmesi veya önceden engellenmesi.

Kültürel Kaynak İşletimi: Arkeoloji, etnografya, kütüphane, müze ve arşiv, tarihi yapılar, kültürel mekanlar gibi başlıkların işletimi ve tanıtılması için yorumlama programlarının geliştirilmesi.

Kaynakların korunmasında ilk çabayı korucular göstermektedir. Görevleri zordur ve her ay yaklaşık 15 gün boyunca bütün park sahasını yürüyerek devriye gezmek zorundadırlar. Bu devriye süresince, gelecekte kullanılmak üzere veri toplanmasından, köylülerin parka zarar verecek eylemler hakkında bilgilendirilmesine kadar sorumludurlar. Ayrıca 526 kilometre boyunca devam eden ve 3 metrelik, bitkiler biçilerek temizlenmiş, alandan oluşan park sınırının işaretlenmesi, sınırı belirleyen ağaçların kırmızı ile boyanması ve yasadışı aktiviteleri engellemek için yapılan işaretlendirmeler de görevleri arasındadır.

Bu sınırın belirtilmesi ve korunması için geçici işgücü ve materyaller de ek olarak gereklidir. Masaola'da ayrıca bir kültürel kaynak koruma programı uygulamaya başlamamıştır, ancak bu plan çerçevesinde sözü geçen program için ilk adımlar atılmıştır. Madagaskar'ın kuzeydoğu kıyısı, adaya gelen ilk göçmenler tarafından kullanılan ilk giriş noktalarından biri olarak kabul edilmektedir. Antongil körfezindeki Nosy Mangabe en az 5. yüzyıla uzanan yerleşim izleri taşımaktadır. İlk Hollanda gemileri 1500'lü yıllarda körfeze gelmişlerdir, Nosy Mangabe'deki kayalarda bu denizcilerin kayalara kazınmış isimlerini bulabilirsiniz. Bu kayalar 1600'lü yılların başında gelen gemilerin adeta kayıtları olarak kabul edilebilirler. Daha yakın tarihte, bazı kütük şirketleri Masaola yarımada-sında iş yapmışlardır.

Bu işlemler çok fazla yatırım gerektirmekteydi ve yeterince kârlı değildi. Ağaçları denize taşımak için kullanılan makta ve demiryollarının kalıntıları hâlâ görülebilmektedir.

Bu işlevsel bölgeyi bekleyen en büyük sorunlardan biri "Tehditlerin Azaltılması"dır. Bu olgu yerel halkın daha sürdürülebilir bir şekilde avlanması, balıkçılık yapması ve çiftçilik yapması için devamlı eğitimi olarak tanımlanabilir. Buna örnek olarak, mercan resiflerinde yaşayan balıkları ve ahtapotları yakalamak isteyen balıkçıların bu işlem sırasında mercan resiflerini kırması ve öldürmesi verilebilir. Sonuç olarak bu değerli habitat yok olmaktadır. Park servisi balıkçılara bu aktivite için alternatif yaklaşımlar sunmak zorundadırlar, ancak bunun sonucunda mercanlar korunabilir. Uzun vadede, Masaola Milli Parkının varlığı bu tür aktiviteleri nasıl engelleyeceğine bağlıdır. Yüksek sayıda personel ve kaynak, bu programın gerçekleştirilmesi için gereklidir.

KAYIP ORMANIN YENİDEN YARATILMASI

Park 1997 yılında kurulduğunda, kolay zarar görebilecek orman koridorlarında bulunan bazı alanlarda daha önceden ağaçlar yok edilmişti. Bu koridorların birinde ormanın yeniden yapılanması için yenilikçi bir restorasyon programı 1998 yılından beri uygulanmaktadır. 5 yıl sonra elde edilen sonuçlar cesaret vericidir ve Madagaskar'daki yağmur ormanlarının yenilenebileceğini göstermektedir.

Koridor alanına komşu olan ağaçların tohumları toplanmış ve fidanlığa ekilmiştir; ağaçlar 1-2 yaşına geldiklerinde yeniden ağaçlandırılan alana taşınmışlardır. Longoza (*Afromomum sp*) adlı ginger familyasından, aşırı derecede istilacı ve hızla yayılan bir bitki türünün kontrol altına alınmaması durumunda genç ağaçları yok etmesi sebebiyle devamlı bakım önemli bir gereklilik haline gelmiştir. Doğu Madagaskar'da bulunan diğer ormanlarda, Longoza ormanlarının yeniden yapılanmasının elli yılı aşkın bir süre durdurduğu görülmüştür.

İlk olarak dikilen ağaçların çoğunun boyu şu anda 5-6 metredir. Ağaçlar bağlantılı gruplar halinde dikilmişleridir ve çoğu Lemurların favorisi olan meyveleri üretirler. Büyümekte olan ağaç grupları, kuşlar ve Lemurlar için çekici hale gelmişlerdir. Bu sayede tohumların yayılması sağlanmış ve ormanın yeniden yapılanmasına devam edilmiştir.

Pilot programın başarısından dolayı, park işletmecileri park içindeki geçmişte zarar görmüş ve işletme tarafından müdahale edilmeden yenilenme şansı olmayan başka öncelikli alanları da yeniden yapılandırmayı planlamaktadırlar.

TOPLUMUN GELİŞİMİ

Masaola'da toplumun gelişim ile ilgili aktiviteler halkı bilgilendirmek, eğitmek ve yerel topluluklarla bağlantı kurmak için hazırlanan programlar olarak tanımlanabilir. Uzun devrede herhangi bir parkın yaşamını sürdürebilmesi için yerel halkla iyi ilişkiler kurulması ve bu ilişkilerin korunması gereklidir. Yeni bir park olan Masaola halen yerel destek için tabanını oluşturmaktadır.

Bütün park personeli tarafından yapılan çalışmanın yaklaşık yüzde 20'si toplumun geliştirilmesine yönelik çalışmalardır. Çalışanların yüzde 80'i değişik şekillerde bu aktivitelere katılmaktadır.

Parkın "Çevre Eğitimi Programı" okul temelli eğitim programlarına destek sağlamaktadır. Bu program, çalışanların derslere katılmasını, öğretmenler için yardımcı kitaplar hazırlanmasını ve diğer çevre eğitimlerini kapsar. Bugünün çocukları yarının toplum liderleri olacağından; onların Masaola parkına yapaçağı destek daha da önemli hale gelecektir. Bu programın devam etmesi gelecek için daha sağlam temeller atılmasını sağlayacaktır.

Halka ulaşma ve Bilgilendirme; Bu aktivite halk toplantılarını; özel raporlar, haber brifingleri ve benzeri açıklamalar gibi yollarla halka yönelik bilgilendirmenin yapılmasını kapsar. Dünya Çevre Günü, Dünya Turizm Günü ve Masaola Milli Park'ının kuruluş yıldönümü gibi özel günlerinin koordinasyonu da bu programın bir parçasıdır.

Yöresel Gelişme ve Yardım Programı, parkın çevresinde yaşayan toplulukların sosyal ve ekonomik gelişimine katkıda bulunacak projelerin yerel kuruluşlar tarafından uygulanabilmesine yardım etmeyi amaçlar. Yardım; eğitim, kaynak seçenekleri konusunda danışmanlık yapmak, veya hastane, okul, kuyu veya yol inşaatlarında direkt olarak kaynak sağlamak (ek özel bağışlar olduğunda) gibi başlıklar altında toplanabilir.

Milli parkların yönetimin yanında, ANGAP'ın aslında başka kuruluşlar tarafından sağlanması gereken bazı sosyal hizmetleri de sağlaması beklenmektedir.

Ziyaretçilerden alınan giriş ücretlerinden elde edilen gelir "turizm işletim ücreti" adı verilen özel bir program tarafından yönetilmektedir. ANGAP'ın ulusal uygulaması gereği, park tarafından elde edilen gelirin yarısı, ziyaretçilerden elde edilen gelirin işletilmesi için oluşturulan komiteler tarafından (COGES) yerel topluluklara dağıtılır. Kaynakların yerel projelere bu şekilde dağıtılması yararlı görünse de, ziyaretçilerden elde edilen gelirin az olduğu ve park çevresinde 85.000 kişinin yaşadığı durumlarda çözülmesi gereken bir problem haline almaktadır. Bu işlevsel bölgenin yetersizlikleri; eğitim programları, işletme, yolculuk, gündelik harcamalar, malzeme ve ekipman için gerekli olan kaynakları kapsamakta ve bütün programlara yayılmaktadır.

Masaola Milli Parkı tarafından elde edilen gelirin yarısı yerel topluluklara dağıtılmaktadır.

Park personeline çalışılan toplam iş saatinin yüzde 20'si toplumun geliştirilmesine yönelik aktiviteleri içerir. Personelin yaklaşık yüzde 80' i herhangi bir şekilde bu aktivitelerde yer alır.

HUDAH HORTUMU

Madagaskar'ın doğusunda yaşayan herkes için hortumlar hayatın gerçeklerinden biridir. Tahmini olarak sahildeki her nokta, 25-30 yıllık dönemler halinde, hortumdan etkilenecektir. Nisan 2000 tarihinde, Masaola Milli Parkının kuzey tarafı ve burada yaşayan yerliler, tarihlerindeki en güçlü hortum tarafından yıkıma uğradılar. Fırtına köylerin tümünü ve tarım alanlarını yok etti. Parktaki vahşi yaşam da zarar gördü. Birçok ağaç yıkıldı ve yok oldu; en çok zarar gören bölgelerde, soyu tükenmekte olan kırmızı ve kahverengi tüylü lemurların sayısının yarıya düştüğü belirlendi.

Fırtınayı takiben; CARE International, Dünya Beslenme Programı (World Food Program) ve Dünya Doktorları (Medecin du Monde) tarafından insani yardım programları oluşturuldu. Buna benzer çalışmalar, Milli Park Servisinin işi olmasına rağmen, Masaola çalışanları acıların silinmesi için ellerinden geleni yaptılar. Parkın oluşturulmasını sağlayan uluslararası ilişkiler sayesinde, halkın yaşamı için önem arz eden patika yolların tamiri ve okulların yeniden yapılması için gerekli olan kaynaklar sağlandı. Park aynı zamanda insani yardım organizasyonlarının alanda yapılmasını sırasında lojistik yardım da sağladı. Alanı ziyaret eden insanların sayısı arttıkça, ortaya çıkacak olan uluslararası dostluklar benzer pozitif etkileri Masaola yarımadasına sunacaktır.

Park görevlerinin Masaola bölgesinde yaşayan gençlere anlatılması, toplumun gelişimine yönelik programın önemli bir parçasıdır.

HALKIN KULLANIMI VE EĞLENCE

Masaola Milli Parkı'ndaki rekreasyon işlevsel bölgesi ekoturizm ile ilgili bütün aktiviteleri içerir. Bu aktivitelerin ana başlıkları; pazarlama ve tanıtım, mağaza işletmeciliği, tercümanlık, ziyaretçi merkezi işletimi ve kamp alanlarının işletimi olarak sıralanabilir. Kısaca bu alanın amacı, Masaola'ya ziyaretçi çekilmesinin sağlanması ve bunu takiben ziyaret sırasında onlara hem eğlenceli hem de eğitici bir deneyim yaşatılmasıdır. Bu işlevsel bölgeyi oluşturan programlar aşağıda açıklanmıştır.

Ziyaretçiden gelir elde edilmesi: Hediyeelik eşya ve diğer ticari ürünlerin satılması.

Pazarlama ve Tanıtım: İnternet sitesi kurulması ve işletilmesi, reklamların geliştirilmesi, el ilanları, video ve diğer materyaller ve film yapımlarından ve bağımsız araştırmalardan gelir elde edilmesi için özel çalışmalar.

Yorumlama altyapısı ve hizmetleri: rehberli yürüyüşler, kamp alanında yapılacak tanıtımlar ve ziyaretçi merkezinde yapılacak yorumlama hizmetleri gibi alanları içerir.

Yollar: Parktaki yolların işletimi ve bakımı, işaretlendirme.

Kamp alanları: Kamp alanlarının ve içlerinde bulunan tuvaletlerin, çadır koruyucularının ve diğer alanların günlük işletimi.

Mağaza işletimi: Fiyat değerlendirilmesi, ürün ve servis denetlemesi, mağazalar ile kontrat konusunda anlaşmalar yapılması

Masaola Milli Parkı yeni bir çaba ile, ziyaretçi hizmetinin geliştirilmesi ve parka gelir kazandırılması amacıyla, mağazacılarla görüşmeler yapmaktadır. İlk kontrat 2003 yılı sonunda bitecektir ve 2008 yılına kadar iki kontrat daha yapılması hedeflenmektedir.

Zürih Hayvanat Bahçesi ile yapılan anlaşmanın gelecek yıllarda parka gelen ziyaretçi sayısını artırması beklenmektedir. Parkın amacı ziyaretçilerden, giriş ücretlerinden ayrı olarak; yol ve kamp alanının bakımını, yıllık pazarlama ve tanıtım masraflarını ve hediyeelik eşya üretimi giderlerini karşılayacak gelirin elde edilmesidir.

Başka bir deyişle bu işlevsel bölge kendi kendine yetebilecek finansal yapıda olacaktır.

Bu alanda ortaya çıkan en büyük kaynak eksikliği, tercümanlık programı kurulmasının gerekliliğinden ortaya çıkmaktadır. Yerel rehberler, rehberli geziler ve birebir eğitim sunumları sebebiyle bölgede önemli bir role sahiptirler. Bütün ziyaretçilerin park alanı içindeyken onları gezdirecek bir rehber kiralaması zorunludur. Rehberler park tarafından, kabul edilebilir seviyede görev yapabilmeleri için, eğitilirler. Antalaha ve Maroanetra'da yapılması planlanan tercüme merkezleri henüz tasarı aşamasındadır. Rehberlerin çalışmalarını tamamlaması için gerekli olan tercüme amaçlı medyanın program dâhilinde kurulması için yıllık işletme desteği gereklidir.

İlk ziyaret alanlarındaki gezi yolları bakımlıdır ve değişik seviyelerde gezi imkanı sunarlar.

Gezi yolu inşaatı, Nosy Mangabe'de ki geçmişi ortaya çıkardı.

Nosy Mangabe'nin kuzeyinde yer alan Mango ağaçları, 17. ve 18. yüzyıldaki Avrupalıların adadaki varlığından geriye kalan izlerden sadece biridir. Bu izlerden bir diğeri ise Hollanda kumsalı ile, adanın batısında bulunan ve tahıl yetiştirilen bir körfezi birleştiren bir yürüyüş patikasıdır. Yürüyüş yolu üzerindeki dik tepelerin üzerine taştan basamaklar yapılmış ve yol üzerinde bulunan bataklık bölgesinden geçen kestirme bir taş yol inşa edilmiştir. En dik bölgelerin geçilmesi amacıyla, tepelere zigzaglar halinde yollar açılmıştır. Patika öyle bir şekilde uzanmaktadır ki, iki körfez arasındaki bu yolu yeniden tasarlayan mühendisler, eski patika yolları 300 yıl sonra yeniden izlemişlerdir. Gezi yolu yapım ekibinin çalışmaları sırasında, yaprak yığınlarının arasında yüzyıllardır saklı kalan eski bir kılıç kını bulunmuştur. Ekip, kestirme yolun yapımı için, köleler tarafından taşınan taşların hacminden çok etkilenmiştir. Adayı 16. ve 17. yüzyıllarda ziyaret eden gemilerin kaptanlarının ve Maroanetra'da bir Fransız kolonisi kurmayı denemiş olan Kont Benyowski'nin kayıtları, adadaki insan tarihi hakkında kısa bir bilgi sağlamaktadır.

Nosy Mangabe adası gelen ziyaretçilerin dörtte üçünü ağırlamaktadır. Gece kalmak isteyenler için kamp alanları mevcuttur.

İŞLETME VE YÖNETİM

İşletme ve yönetim, park genelindeki işletme ve yönetim ile ilgili bütün destek faaliyetlerini kapsar. Parktaki iletişim, dış ilişkiler, kaynak elde edilmesi, ortaklık kurulması, parkın seviye planlaması, insan kaynakları yönetimi, park yönetimi, mali işletme ve çalışanların ve ziyaretçilerin güvenliklerinin sağlanması bu başlık altında toplanabilir. Bu işlevsel bölgeyi oluşturan programlar aşağıda verilmiştir;

Genel yönetim: Satın alma, müteahhitlik, dosyalama, kayıt ve genel ofis lojistiği

Genel işletme: Personelin denetimi ve yönetilmesi, kısa dönem planlama ve kurumsal ilişkiler

Mali işletme: Bütün bütçe, muhasebe, finansal analizler ve yıllık raporlama.

Park genelinde güvenlik: Arama ve kurtarma, yapılarda yangından korunma, acil tıbbi hizmetler, araç ve tekne güvenliği, park dışından gelecek olan acil durum yardımları ile ilgili planlama ve koordinasyon

Kaynak elde edilmesi ve Ortaklık: Park aktivitelerine katkıda bulunacak, bağış veya borç sağlayacak ulusal ve uluslararası gruplarla ilişki ve ortaklık kurulması, geliştirilmesi.

Planlama: Geniş oranda, yapısal ve programlı planlama, yasal tehditlere karşılık verilmesi, yeni bina ve mimari ihtiyaçların projelenmesi, arazi alımı.

Şu an için, Parkın işletilmesi sonucu ortaya çıkan mali ve teknik sorumluluklar WCS ve ANGAP arasında paylaşılmaktadır. (Gelecek sayfanın yanındaki çubuğu inceleyiniz) WCS, parkın 2002 yılı işletme giderlerinde görünmeyen, “Teknik Danışmanlık” sağlamaktadır. Gelecek birkaç yıl içinde bu işlev ortadan kalkacağından dolayı, park yönetiminin şu anda varolan sistemden yaralanması ve devam ettirmesi gereklidir. Park işletmesinde ortaya çıkabilecek herhangi bir büyümeyi karşılamak amacıyla, İşletme ve Yönetim alanında daha büyük rakamlarda personel alımı gereklidir. Bu konuda tek istisna mali alanda ortaya çıkar. ANGAP ve bağış sağlayan grupların artan beklentileri dâhilinde, Masaola Milli Parkı'nın mali işletme alanında ek desteğe ihtiyacı vardır. Bu işlevsel alanda ortaya çıkan bir diğer sorun ise ofis malzemelerine duyulan ihtiyaç (kağıt, fotokopi makinesi, yazıcı, bilgisayar programları, toner) ve personel için eğitim gereksinimidir.

Kaynakların büyük kısmının, ortaklık ve kaynak toplanarak (bağışlarla) sağlandığı dikkate alınmalıdır. Bu durum, parkın Zürih Hayvanat Bahçesi ile kurduğu ilişki çerçevesinde de açıklanabilir. İsviçre'deki sergide tanıtılmak üzere Masaola yarımadasında yetiştirilen bitkilerin masraflarını Hayvanat Bahçesi karşılamaktadır. Belirtilen masrafları, iki personel maaşı, fidanlığın günlük bakımı ile ilgili giderler ve bitkilerin taşınma ücretleri oluşturur. 2002 yılında işletme ve yönetim için ayrılmış giderlerin yüzde 22'lik bölümü de böylece açıklanabilir. Yukarıda belirtilen giderler olmasa, bu oranın yüzde 15 olarak gerçekleşmesi gereklidi. Park büyüdükçe ve işlevsel bölge kontrol edildikçe, bu yüzde düşecektir.

Yerel sorumlularla, düzenli toplantılar yapılarak ve hem park hem de bölge insanı için genel ilgi kaynağı olan aktivitelere katılarak, iyi ilişkiler sürdürülmektedir.

MASAOLA'DA İŞLETME ORTAKLIĞI

Nisan 2000'den beri, ANGAP, Amerikan kökenli bir sivil toplum örgütü olan Vahşi Yaşamı Koruma Derneği ile Masaola'nın yönetimini ortak olarak yürütmektedir. WCS park personeli için mali ve teknik destek sağlar. Bu ortaklığın önemli katkıları; aktivitelere ve Masaola'nın iyi bir işletme sistemine sahip olmasını sağlayacak altyapıya yapılan yatırımlar ve uzun vadede parkın devamlılık prensibine sahip bir mali yapı elde etmesi için yapılan çalışmalardır.

ANGAP ve WCS arasındaki ortaklık sadece parkın işletmesi ve yönetimi gibi önemli alanlarında değil aynı zamanda arazide de geçerlidir. WCS, ekolojik dengenin gözlenmesi, toplumun gelişimi ve eğitimi ve Madagaskar'ın doğusunda ayakta kalmış ormanlar ile Masaola arasındaki ekolojik bağların korunması gibi konularda da destek sağlar. WCS'nin komşu Antongil körfezinde, tamamlayıcı olarak, yaptığı entegre sahil alan yönetimi, anakaradaki kaynak yönetimine yönelik, gelişmekte olan, çalışmalara önemli destek sağlamaktadır. Masaola'daki WCS aktivitelerinin genel amacı, gelecek üç yıl içinde Masaola Milli Parkı'nın, korunan alan yönetimi konusunda, Madagaskar'da, örnek alınmasının sağlanmasıdır.

Zürih Hayvanat Bahçesi'ne gönderilmek üzere, Masaola yarımadasında bitkiler yetiştirilmektedir.

Bu yenilikçi ortaklık, gelecek yıllarda, parkın işletme giderlerinden bir kısmını karşılayacaktır.

TESİS İŞLETİMİ VE BAKIM

Tesis işletimi ve bakım, parkın altyapısının (binalar, tesisler, tekneler, araçlar ve iletişim malzemeleri) günlük olarak işletilmesi ve yönetilmesi için gerekli olan bütün aktiviteleri içerir. Bu işlevsel bölge gündelik bakımdan başlayıp, büyük seviyedeki bakımlara kadar birçok aktiviteyi içerir.

Telekomünikasyon bakımı ve işletimi, radyo ve telefon ile ilgili bütün işlemleri kapsar. Park içindeki iletişimin çoğu çift yönlü radyolarla sağlanır.

Maroantsetra'daki ana park ofisi ile park içindeki altı korucu merkezi arasındaki iletişimin tek yolu budur. Maroantsetra ve Antananarivo'daki WCS Ofisi arasında telefon iletişimi olmasına rağmen, genellikle radyo tercih edilmektedir (Maroantsetra'da sınırlı sayıda iletişim amaçlı telefon hattı vardır ancak gün boyunca genellikle meşguldürler). Park ofisinde e-posta ve internet erişimi de bulunmamaktadır. Uydu teknolojisi kullanılabilir fakat pahalı olması nedeniyle tercih edilmemektedir.

Bu alandaki en büyük giderin, park filosu olarak adlandırabileceğimiz araçların ve kamyonlar, tekneler, motosikletler ve dağ bisikletlerinden oluşan taşımacılık sistemlerinin işletilmesi ve yönetilmesinden meydana geldiği ortaya çıkar. Bu gider parkın genel giderleri arasındaki en büyük giderlerden biridir. Bahsi geçen giderin büyük kısmını teknelerin devamlı yenilenme, tamir ve yakıt harcamalarından oluşan işletme ve bakım masrafları oluşturur. Park iki adet yedi metrelik tekneye sahiptir. Bu tekneler Masaola yarımadası, Nosy Mangabe ve üç deniz parkının gezilmesi amacıyla kullanılırlar. Masaola'nın park yönetim merkezine olan mesafesi göz önüne alındığında, tekne taşımacılığının önemi ortaya çıkar.

Bina ve tesislerin işletimi ve bakımı, parkta devamlı yeni yapılar inşa edilmesi sebebiyle, giderek büyüyen bir görev haline almıştır. Her yeni bina ile beraber, çatı yenilenmesi, dış yapı tamir ve haşere kontrolü gibi, periyodik giderler ortaya çıkmaktadır.

Az sayıda yapının elektrik ve suyu vardır. Ofislerin işletimi ile ilgili harcamalar gündeme gelmektedir.

Binaların etrafında bekçilerin beklemesi Madagaskar'da olağan bir olaydır. ANGAP ofisinde günde 24 saat, haftada 7 gün boyunca bekçiler görevlidir. Bina ve tesislerde çalışan personel sayısındaki yetersizlik, artan suç oranı sonucunda, hem Maroantsetra'da hem Antalaha'da her gece iki bekçi bekletilmesi zorunluluğundan ortaya çıkmaktadır.

Dünya genelinde bazı parklar, kendi arazilerine girişi sağlayan yolların bakımı ile sorumludurlar. Bu işlem sürüm, toprak yolların düzeltilmesi ve devamlı bakımı kapsar. Masaola Milli Parkı'nda veya çevresinde düzenli trafik alan bir yol bulunmamaktadır.

Park, iki adet teknenin, bir 4x4 aracın, bir motosikletin ve dağ bisikletlerinin bakımıyla sorumludur.

Erişilemezlik, Avantaj mı, Dezavantaj mı?

Masaola'nın orman ve su kaynaklarının hâlâ bakir olmasının başlıca sebeplerinden biri bölgeye girişin neredeyse imkansız olmasıdır. Masaola Madagaskar'da, kolonilerce uygulanmaya çalışılan ticari ormancılık çabalarına rağmen, yağmur ormanlarının denize kadar uzandığı tek yerdir. Yarımadanın erişim sorunları korunma açısından bir avantaj teşkil etse de, park yöneticileri için lojistik sorunlar ve masraflar ortaya çıkarır. Bu problem dünyadaki diğer vahşi yaşam alanları yöneticilerince de yaşanmaktadır.

Giriş kasabası olan Maroantsetra'dan parka ulaşım tekne ile yapılmaktadır. Bu ulaşım şekli hem pahalı hem de, yıl boyunca deniz ulaşımının hava sebebiyle engellenmesi nedeniyle, düzensizdir. Parkın kuzeyinde bulunan Antalaha'ya erişim de aynı şekilde zordur ve günlerce bisikletle ve yürüyerek yolculuk gerektirmektedir.

İletişim Maroantsetra ve Antalaha'da gelişmektedir ama güvenilir bir telefon servisi daha oluşmamıştır. Dış dünyada iletişimin kazandığı önem düşünülürse, bu önemli bir sorundur. Park tarafından HF ve VHF radyo ekipmanlarına yapılan yatırımlar, park yönetim merkezi ile yarımadadaki personel arasındaki iletişimi kolaylaştırmış ve verimliliği artırmıştır.

Yeni yatırımlar parkın altyapısına yapılmaktadır. Biri hariç bütün işletme alanlarında korucu merkezleri kurulmuştur.

MALİ FİNANSMAN

ÖZET MALİ RAPOR

Milli Parklar İş Planı İnsiyatifi'nin analizi incelendiğinde, Masaola Milli Parkı'nın işletiminde büyük açıklar olduğu görülmektedir. Parkı makul bir seviyede işletmek için gerekli kaynak ihtiyacı göz önüne alındığında, ortaya \$555,000 tutarında bir rakam çıkar. Yatırım dışı giderler 2002 yılında \$263,000 seviyesinde çıkmış ve \$292,000 tutarında bir açık meydana gelmiştir.

Personel açısından rakamlar incelendiğinde ise, Masaola'nın uygun standartlarda işletilmesi için 90 kişilik yıllık işgücüne ihtiyaç duyduğu görülür. 2002 yılında 72 kişilik yıllık işgücü parkta istihdam edilmiş ve bunun sonucunda ortaya 18 kişilik bir açık çıkmıştır.

İşlevsel bölgelere göre gerekli olan kaynakları gösteren tablo incelendiğinde 2002 yılında işlevsel bölgelerdeki eksiklikler görülebilir. Veriler, gelecek sayfada inceleyebileceğiniz ve her programın detaylı olarak fazlalarını ve açıklarını gösteren, özet mali rapor ile desteklenmiştir.

Kaynak korunması ve işletimi en fazla açığı veren alan olmuştur ve yılda \$168,000 tutarında ek gelire ihtiyaç duymaktadır. Bu açığın büyük kısmı, tehdit azaltma programının yetersiz personel sayısından ortaya çıkar. Geriye kalan açığın ana bölümlerini, bölgeleme, sınırlama ve devriye programları oluşturur.

Toplum gelişimi işlevsel bölgesinin açığı \$55,000 seviyesindedir. Toplumun geneli Masaola'nın kullanımı konusunda, sınırlamalara gerek duyulduğu konusunda hemfikir; ancak geri kalan kısmın ikna edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle ANGAP'ın çevre topluluklarıyla kuracağı ilişkilerin devamı önemlidir.

Geriye kalan üç işlevsel bölge ile ilgili açıklar kısaca işletme standartlarından ortaya çıkmaktadır.

Bu mali rapor, Masaola Milli Parkı defter ve kayıtlarından hazırlanmıştır. Mevcut kaynaklar, Ocak ile Aralık 2002 tarihleri arasındaki işletme ve bakım masraflarını yansıtmaktadır. İhtiyaç duyulan kaynaklar ise iş planını destekleyen belgelerde tanımlanan işletme standartlarına uyarak parkın işletilmesi için gerekli olan kaynakları tanımlamaktadır. Mevcut kaynak envanteri ve park altyapısı kabul edilerek; program gereksinimleri, aynı mali yıldaki ücret ve harcırah tablolarına dayanan beş yıllık bir planlama aracı olarak belirtilmiştir. Tek seferlik projelerden ve geniş çaplı geliştirme çalışmalarından (yatırımlar ve inşaatlar) ortaya çıkan değişimler, mevcut işletme gereksinimleri üzerine etki edebilir.

Bu mali tablo sadece parktaki mevcut ve gerekli kaynakları belirlemektedir. Geniş çaplı geliştirme çalışmaları ve tek seferlik projelerden ortaya çıkan yatırımlar ve inşaat giderleri bu tabloda hesaplara dâhil edilmemiştir. Parkta yapılan yatırım giderleri için lütfen okumaya devam ediniz.

KAYNAĞI MEVCUT YATIRIMLAR

Özet mali tabloda hesaplanan \$263,000 tutara ek olarak, 2002 yılında Masaola yatırıma \$180,000 harcamıştır. İş planı çerçevesinde yapılan yatırımlar genellikle tek seferlik giderlerden oluşmaktadır. Bu tip giderlere örnek olarak, yapı inşaatları, doğal ve kültürel kaynakların yenilenmesi, temel park işletmesi uygulamaları için teknik destek sağlanması, verilebilir. Bu giderler yıllık işletme raporu hesaplanmasında kullanılmayacaktır. Masaola'nın yeni bir park olması sebebiyle altyapısı ve hizmetleri daha gelişme aşamasındadır ve sonuç olarak yıllık toplam harcamalarda böyle giderlerin geniş yer tutması normaldir. Aşağıdaki projeler, Masaola Milli Parkı'nın, geleceğe yatırım yapmaya olan bağlılığını açıklamaktadır.

Park altyapısı için inşaat

İşletme amacıyla, Masaola Milli Parkı temsilciliklerin yer aldığı altı alandan oluşmaktadır. Park içindeki her alanda ve üç deniz parkında üsler oluşturulması planlanmaktadır. 2002-2003 dönemi süresince dokuz binadan sekizi için kaynak sağlanmıştır.

İskan değişimi için tazminat ödemeleri

Park kurulduğunda, park içinde yaşayan veya arsa sahibi olan insanlar vardı. Konu ile ilgili olan insanlarla, arsanın veya binanın değerine dayanılarak, tazminat içeren iskan değişimi anlaşmaları yapılmış ve tazminat ödemeleri ve iskan değişimi 2001 yılından 2003 yılına kadar devam etmiştir.

Yeni yürüyüş yolu inşaatı

Yarımadanın batısında bulunan Tampolo ve Lohatrozona isimli iki alanda yeni yürüyüş yolları inşa edilmiştir. Doğu sahilindeki Andranoanala ormanında da ek yürüyüş yolları yapılmıştır.

Yeni kamp alanı inşaatı

2004 yılı için artması tahmin edilen ziyaretçiler için iki deniz parkı ve Andranoanala ormanında kamp alanları inşa edilmiştir.

KAYNAK VE İHTİYAÇLARIN ÖNGÖRÜMÜ

Bu iş planında da görülebileceği gibi, program standartlarını karşılamak için gerekli olan kaynağın sadece yarısının mevcut olması sebebiyle, 2002 yılı Masaola Milli Parkı için zor bir yıl olmuştur. Gerçekte ANGAP'a taahhüt edilen kaynaklar ile bu giderler karşılanabilirdi ancak idari sorunlardan dolayı Madagaskar ikinci safha çevre programı (PEII) çerçevesinde sağlanacak gelir parka ulaşmadı. İdari sorunların bazıları ANGAP ve WCS arasındaki anlaşmanın esnekliği sayesinde çözüldü ve WCS, GEF ve Hükümete katkıda bulunmasını sağladı. Ne yazık ki bu iyi bir çözüm değildi ve 2002 sonunda sona erdirildi. PEII'de ortaya çıkan ve parka kaynak akışını engelleyen idari sorunlar PEIII'ün idari yapısında çözülmez ise, Madagaskar Milli Parklarının yakın geleceği parlak görülmemektedir.

Devamlı finansman sayesinde verilen büyük bir avans sayesinde, Masaola diğerlerinden daha şanslıdır. (Kaynak artırılması için stratejiler bölümünü inceleyiniz)

Yakın gelecekte, PEIII fonundan ve sivil toplum kuruluşlarından kaynak sağlanması gerekmektedir. Ziyaretçi ve mağaza gelirleri şu anda az miktardadır ancak 5 yıl içinde artarak yaklaşık yıllık \$25,000 seviyesine gelmesi beklenmektedir.

Eylül 2003 tarihinde, 2004-2008 tarihleri arasındaki süreç için en sağlam mali kaynaklar sivil toplum kuruluşları olarak belirlenmiştir. Park işletmesi, aşağıdaki grafikte görünen ihtiyaçları PEIII kaynaklarından talep etmiştir.

Primatların en güzellerinden biri olan ve soyu tükenme tehlikesi yaşayan kırmızı tüylü lemur sadece Masaola yarımadasında bulunmaktadır.

ÖNCELİKLER VE STRATEJİLER

İŞLETME VE BAKIM ÖNCELİKLERİ

İletme ve bakım öncelikleri, park tarafından karşılanması gereken tekrar eden masrafları içerir. 2002 yılında bu masraflar için kaynak yaratılamamıştır. İşlevsel alan tarafından belirlenen ana öncelikler aşağıda verilmiştir:

Kaynak Yönetimi ve Korunma

- İkinci, yıllık park üzerinde yapılan uçuş
- Her yıl 120 km'lik sınır çizilmesi
- Ana türlerin ekolojik olarak izlenmesi
- Alternatif arazi kullanımını destekleyerek park üzerindeki etkileri azaltmak
- Arazi ekipmanına yatırım yapılması

Toplumun Gelişimi

- Okul öğrencilerin ve yerel grupların düzenledikleri park gezileri
- Düzenli TV ve Radyo programları için kaynak

Rekreasyon

- Pazarlama ve tanıtım materyalleri
- Ziyaretçi gelirlerini artırmak için hediyelik eşya üretimi
- Yürüyüş yolları ve kamp alanı bakımı

İşletme ve Yönetim

- Normal ekipman envanteri
- Ofis malzemelerine yatırım
- Aktiviteleri desteklemek amacıyla ofis malzemesi için kaynak yaratılması
- Park genelinde güvenlik programı uygulanması

Tesis İşletimi ve Bakım

- Bina bakımı
- Teknenin, motorların ve 4x4 aracın yenilenmesi

Okul öğrencilerinin vahşi yaşam ile ilgilenmesinin sağlanması parkın önceliğidir.

Vadi diplerinde yapılan pirinç sulamasındaki küçük gelişmeler, insanların pirinç için ormana ve bitkilere zarar vermesini azaltmaktadır.

YATIRIM ÖNCELİKLERİ

Yatırımlar tek seferlik stratejik harcamalardır. Aşağıda açıklanmış her başlık Masaola Milli Parkı'nın görevini belirgin bir şekilde daha ileri taşıyacaktır. Her yıl, değişik projeler için çeşitli kaynaklardan gelir sağlanması gerekmektedir. Liste sadece park için en acil olan öncelikleri içermektedir.

Maroantsetra'da park yönetim merkezinin inşaatı: (\$210,000)

Park şu anda kiralanmış binalar kullanılarak işletilmektedir ancak uzun vadede Maroantsetra'da park yönetim merkezi kurulmasına ihtiyaç vardır. Ofis, yönetici lojmanları ve ziyaretçi merkezi için gerekli olan arazi köyün bitişine doğru bulunmuştur. Arazinin nehre açılan giriş ve harika bir Nosy Mangabe manzarasına sahiptir.

Ziyaretçi merkezinin hazırlanması ve inşaatı (\$171,000)

Park, Maroantsetra ve Antalaha'da ziyaretçi merkezleri kurmayı planlamaktadır. Her iki bina içinde, açıklayıcı materyalin hazırlanması ve üretilmesi gerekmektedir.

Ampokafo'da korucu merkezi inşaatı: (\$25,000)

Parkin içinde korucu merkezi olmayan tek işletme alanı Ampokafo'dur. Alanın erişilemezliği, bu alanda yapılacak olan inşaatların giderlerini, diğer bölgelere kıyasla, artırmaktadır.

Resmi sınır çizilmesi: (\$150,000)

Madagaskar sınırları içindeki tüm koruma alanları detaylı şekilde araştırılmalı ve COAP ile çalışan "Service des domaines" tarafından resmi olarak işaretlenmelidir. Araştırma ve işaretleme işlemi pahalıdır. Bu işlem havadan yapılan incelemeleri, tüm alanın haritaya aktarılmasını ve park anlaşmasında belirtilen şekilde, 75 noktadan çimento ile yapılacak fiziki işaretlemeyi kapsar.

Park genelinde güvenlik planı uygulanması: (\$15,000)

2001 yılında Masaola'da uygulanmak üzere bir tıbbi kurtarma planı hazırlanmıştır ancak sınırlı kaynaklar sebebiyle bu aktivite uygulanamamıştır. Günlük güvenlik sorunlarına karşı ek maddeler konulması gereklidir. Tıbbi malzeme yenilenmesi ve yatırım gereklidir. Planın eğitime ve teste gereksinimi vardır.

Üstün seviyede bir korucu gözlem programı kurulması: (\$20,000)

Yeni Coğrafi Pozisyonlama Sistemleri (GPS) ve Coğrafi Bilgi Sistemleri programını

kullanan el bilgisayarlarına yapılan yatırımlar, parkın korucular tarafından mükemmel olarak gözlenmesini sağlayacak ve işletme verimliliğini artıracaktır.

Yeni COAP kanunlarını uygulanması için saha görevlilerinin eğitimi: (\$13,500)

Yeni COAP kanunu, Madagaskar'daki koruma alanları ile ilgili yasamayı tanımlar ve ANGAP'ın bu yasamayı uygulamasını sağlar.

Geniş ölçekli biyolojik çeşitlilik araştırması: (\$25,000)

Masaola'da birçok organizma toplulukları hakkında yeterli araştırma yapılmamıştır. Bu topluluklara kuşları ve memelileri de eklemek mümkündür. Parkın bazı bölümleri daha hiç ziyaret edilmemiştir. Geniş ölçekli bir biyolojik çeşitlilik araştırması, park yöneticileri için, çok değerli bilgiler sağlayacaktır.

Yerel kurumlara destek amacıyla iki danışma merkezi kurulması: (\$6,000)

İyi organize olmuş kurumların, ANGAP'ın kapsamı dışında olan, projelere kaynak bulmaları için, fırsatlar vardır. Bu danışma merkezleri, mevcut kaynaklar hakkında doküman sunmak, kurumların yapılandırılması hakkında eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlamak ve kurumların isteklerini sunmaları için bilgisayar ve ofis malzemesi sunmakla görevlidirler. Park yönetimi hem Maroantsetra hem Antalaha'da bu tesislerin kurulmasını arzulamaktadır. Böylece yerel geçişme inisiyatifleri gözden geçirilecektir.

Deniz parkları için dalış malzemeleri: (\$12,000)

Şu anda deniz parklarında dalış malzemesi bulunmamaktadır. Scuba malzemelerine yapılacak yatırım, gözlem imkânını artıracak gibi, deniz parklarının diğer aktivitelerine de katkı sağlayacaktır.

Turist teknelerinin demir atabilmeleri için dubalar: (\$10,000)

Demir atılması sonucu mercan resiflerinin gördüğü hasar, turizm sebebiyle ortaya çıkmakta ve çok sayıda ulusal deniz parkında büyük problemler yaşanmaktadır.

Park için eğitim ve aktivite gözlem programlarının kurulması: (\$15,000)

Masaola'da uzun vadeli ve sistematik; eğitim, gözlem ve değerlendirme planlarının yerleştirilmesi gereklidir. Park ekibiyle çalışmak üzere ve park yönetimi tarafından kolayca izlenecek planların yerlerine oturtulması için, iki adet birer yıllık danışman gerekmektedir.

MASRAF AZALTICI STRATEJİLER

Park şu anda, minimum gerekli olandan daha az miktarda finansla yaşamına devam etmektedir. 2002 yılında personel ve yatırımlar dışındaki işletme masrafları \$112,000 seviyesinin altında gerçekleşmiştir; bu sebeple masrafların azaltılması için çok az bir imkan kalmaktadır.

Park'ta ortaya çıkan büyük giderlerden birini, Maroantsetra ve Antalaha arasında ulaşımı pahalılaştıran ve yarımada gidişi pahalı bir tekne yolculuğu haline getiren, arazi erişilmezliği oluşturur. Radyo ekipmanına yapılan yeni yatırımlar, personelin yarımada gidip dönmesine gerek kalmadan, karar vermesini sağlayacaktır. Gelecek beş yıl içinde yapılması planlanan, Maroantsetra'yı ülkenin geri kalanına bağlayacak ve Tamatave üzerinden geçecek yolun yapımı, personelin yöresel ve ulusal planlama uygulamalarına katılmak için düzenlediği misyonların giderlerini azaltacaktır.

2002 ve 2003 yıllarında yapılan altyapı yatırımlarının bakımı ile ortaya çıkan yeni masraflar, gelecekte karşılanmak zorundadır. Turizm ile ilgili altyapı konusunda, kamp ve yürüyüş yolları masraflarını karşılamak amacıyla kamp alanı kullanım ücreti uygulaması başlatılmıştır.

Yönetim tarafından masrafları azaltmak için düşünülen diğer önlemler ise; personel sayısının azaltılması, etkili kaynak kullanımı, telefon ve ofis malzemelerinin kullanımının azaltılması, teknelerin kullanımının verimli planlama ile azaltılması ve malzemelerin bakımı için daha iyi yöntemler oluşturulması olarak sıralanabilir. Bahsedilen stratejiler uygulanmış olmasına rağmen, harcamalarda azalma sağlamak düşük ihtimallidir.

KAYNAK ARTIRICI STRATEJİLER

PEIII, 2008 yılında sona erdiğinde, uluslararası kaynak sağlayıcılar, korunan alan sistemlerinin kendi kendini finanse eden bir yapıya kavuşmasını beklemektedirler. ANGAP ve ortakları, işletme masraflarını karşılamak amacıyla, milli parklar fonu kurulması için ilk adımları atmışlardır ancak tartışılmakta olan fon ANGAP'ın bütün gereksinimlerini karşılamaya yeterli değildir ve parkların

her biri ek gelir elde etme yolları bulmak zorundadır. Masaola, gelecek beş yılda, park yöneticilerin aktiviteleri için önemli bir özellik olacak olan, kendi başına yetecek finansal bir yapının ilk adımlarını atmıştır.

Gelecek yıllar için geleceğe yönelik ve güvenilir gelir kaynağı, parkın Zürih Hayvanat Bahçesi ile kurduğu ilişki sonucu ortaya çıkmıştır. Modern ve başarılı bir hayvanat bahçesinin halkla ilişkileri ve kaynak yaratma kapasitesi ile dünyanın en önemli vahşi alanlarından biri olan Zürih modeli, heyecan verici bir koruma çalışmasıdır. Masaola sergisi, WCS'in New York Bronx Hayvanat Bahçesinde uyguladığı, Orta Afrika'daki koruma projelerine kaynak sağlayan, Congo Ormanı çalışmasıyla paralel özellikler sergilemektedir. Zürih'te elde edilen gelir direkt olarak Masaola'daki aktivitelere destek amaçlı kullanılacaktır. Bu gelirin bir kısmı ise özel olarak Masaola için hazırlanan bir fona aktarılacaktır. Hayvanat bahçesi yıllık \$100,000 seviyesinde bir gelir öngörmektedir; bu miktarın \$75,000'i işletme giderlerine, \$25,000'i ise fona aktarılacaktır. Sözü geçen düzenli gelire ek olarak; Hayvanat bahçesi, Zürih'te, Masaola'nın bir elçisi gibi görev alacak ve tek seferlik, belirgin yatırımlar için kaynak bulunmasına yardımcı olacaktır.

Şu an itibariyle, ziyaretçi gelirlerinin yarısı parka geri dönmekte ve alan çevresindeki toplumu geliştirme projeleri için harcanmaktadır. Ziyaretçi sayısında yılda yüzde 20 civarında bir artış olacağı öngörülürse, park giderleri göz önüne alındığında, bu gelirler önemsiz hale gelecektir. Ancak gelecekte, gelir elde etmek için hediye eşya satışına ve kamp alanlarında toplanacak kamp ücretlerine daha fazla önem verilebilir. Park yönetimi, bu ek gelirlerin en azından ziyaretçi altyapısı ile ilgili giderleri karşılayacağını beklemektedirler.

Bugüne kadar Madagaskar'daki parklarda turizm mağazacılığı yapılmamıştır. Masaola'daki ilk mağaza 2003 yılında kurulmuştur. Dünyanın diğer yerlerinde mağazacılık, ziyaretçi geliri elde edilmesi için önemlidir. Benzer ilişkiler, sadece finansal gelir sağlamaz, aynı zamanda park çevresinde yaşayan halk için iş imkanı da sağlar. Masaola'da, park yönetimi 2008 yılının sonuna kadar iki turizm mağazası oluşturmayı düşünmektedir. Potansiyel mağazaların problemlerinden biri Madagaskar'da iş kurmanın zorluğudur. Ortak olabileceklerini gösterebilen mağazalara, park tarafından yardım sağlanmalıdır.

2008 yılına kadar, Masaola Milli Parkı'nın finanse edilmesi için ana kaynak, Ulusal Çevre Hareket Planı'na aktarılan fonlar olacaktır. Bu beş yıllık dönem süresince, Zürih Hayvanat Bahçesiyle kurulan ilişkiler sonucu oluşturulan fon, artan ziyaretçi gelirleri, mağazalardan elde edilen kaynaklar; PEIII'ün bitiminden sonra ortaya çıkacak açığı kapatmalıdır.

Gelecekte başarılı olmak için anahtar ortaklıktır. İlişkilerin hazırlanmasına, oluşturulmasına ve korunmasına devam edilmesi önemlidir.

Masaola yarımadasını keşfetmek için deniz kayağı önemli bir yoldur.

Zürih Hayvanat Bahçesinde açılan Masaola sergisi, uluslararası ortaklık için yeni atılan bir adımı tanımlamaktadır.

AVRUPA'NIN KALBİNDE MASAOLA'NIN YENİDEN YARADILIŞI

29 Haziran 2003 tarihinde Zürih Hayvanat Bahçesinde açılan Masaola Regenwald sergisi, hırslı olduğu kadar etkileyicidir de. Tropik nemi ve yağmuru taklit eden dev bir seranın içinde, Masaola ormanlarının bir hektardan fazlası yeniden yaratılmıştır. Yapının yüksekliği 30 metreyi bulur ve en büyük yağmur ormanı ağaçlarını içinde barındırabilir. Bazı ağaçlar direkt olarak yarımadadan getirilmiştir. Sergiye gerçekçilik katmak amacıyla yetiştirilmiş ve gemi ile taşınmışlardır. Hayvanların çoğu dünyanın çeşitli yerlerindeki hayvan koleksiyonlarından elde edilmiş. Kırmızı tüylü lemur ailesi gibi bazı hayvanlar ise zaten Zürih'te bulunmaktaydılar ve şu anda özgürlüklerini bu yeni yağmur ormanında yaşamaktadırlar. Genel etki ise bütün bir ekosistemin yeniden yaratılmasıdır.

Ancak sergi sadece hayvan ve bitkilerin görülebileceği bir yer değildir ve yerel Malagasy kültürünün, parkın çevresindeki insanların yaşam tarzlarının ve park yönetimi tarafından yaşanan sorunların açıklandığı bir merkez olarak kilit bir görev üstlenmektedir. Paneller, videolar, "terrarium", deniz akvaryumu ve Maroantsetra'dan gemi ile getirilen bazı binalar yarımadadaki yaşam stilini canlandırır.

Serginin "önemli bir özelliği de Masaola için yeni dostlar sağlayacak olması ve Masaola Milli Parkı'nın korunmasına yardım için kaynak toplayacak olmasıdır.

Masaola Milli Parkı çalışanları ile kurulan bağların devam ettirilmesi ve alandan güncel bilgilerin alınması bu ilişkinin önemli bir özelliği olacaktır.

Gelecekte Masaola'yı yeniden yaratmak yerine, onu şu anda korumanın daha kolay olduğu; bu proje sırasında öğrenilmiş bir derstir. www.masaola.ch

TURİZM VE YEREL EKONOMİ

MEVCUT DURUM

Turizm, yerel ekonomi için önemli bir kaynak değildir. Maroantsetra ve Antalaha'daki oteller genellikle; yoğun, vanilya satın alma dönemlerinde, iş gezilerine gelen ziyaretçileri ağırlarlar. Ancak, ziyaretçi sayısındaki devamlı artış, gelişmiş turizm altyapısı için yerel teşvikler yaratmıştır. Maroantsetra'nın turizmdeki en yüksek seviyeye ulaştığı 2001 yılında, bazı yerel işadamları turizme yatırım yapmışlardır. Varolan otellere yeni odalar eklenmiş ve geliştirilmişlerdir. İki yeni otel kurulmuş, turistlere hizmet eden yeni bir lokanta açılmış, balinaları izlemek ve park ziyaretleri amacıyla yapılan turistik geziler için yeni süratli tekneler alınmış ve donatılmıştır. Ek olarak tasarlanan küçük otel projeleri, 2002 yılında, neredeyse bütün turizmi durduran politik kriz sebebiyle, ertelenmiştir.

Masaola ekoturizm komitesi 1999 yılında, Maroantsetra ve Antalaha'daki gruplarla kuruldu. Bu gruplar, otel ve lokanta sahipleri, tekne işletmecileri ve diğer ilgi gruplarından oluşmaktaydı. Komitenin amacı, yerel toplumun refahını ve çevre korumasını sağlayacak turizm gelişimini planlamaktır. Komiteler halen varolmasına rağmen, Masaola projesinde düşünüldüğünden daha az aktiftirler. Aktivite azlığının sebebi, düşük sayıdaki ziyaretçiler ve yatırımcıların az ilgi göstermesi sonucu üyeler arasında ortaya çıkan, komitelere artık ihtiyaç duyulmadığı düşüncesidir. 2001 yılında Maroantsetra ziyaretçileri sayısındaki artış ve Zürih'te açılan Masaola Regenwald sergisince yapılan Masaola tanıtımı; turizm işletmecilerini yeniden motive etmiştir ve işletmeciler şu anda aktif bir yapıya sahiptirler.

TURİZMDE SINIRLAYICILAR

Masaola turizmi için sınırlayıcılar, Maroantsetra ve Antalaha'ya ulaşımın yüksek masrafı, uçaklarda yer bulunamaması, tekne taşımacılığının pahalı olması ve Nosy Mangabe ve Masaola'yı ziyaret etmek dışında bölgede turistik aktivite bulunmaması olarak açıklanabilir. Yarımadada kaliteli servis sunan daha fazla otele ihtiyaç vardır. Maroantsetra ve yarımadada bulunan turizm işletmecileri zayıf taşımacılık ve iletişim altyapısı ile yaşamak zorundadırlar.

TURİZM GELİŞİMİ İÇİN PLANLAR

Park altyapısı ile ilgili gereksinimler, ziyaretçi tesisleri ve yerel rehberlerin eğitimi; park yöneticilerince ele alınan, devamlı süreçler olacaktır. Nosy Mangabe ve Masaola yarımadasında güzel yürüyüş yolları ve kamp tesisleri bulunmaktadır. Maroantsetra'daki rehberler ise bilgilidirler. Parkın şu andaki altyapısı, Masaola'ya ziyaret etmekte olan düşük sayıdaki turistler için yeterlidir ancak ziyaretçi sayısı arttıkça altyapının da geliştirilmesi gerekecektir. Maroantsetra'da bir bilgilendirme merkezi kurulması konusunda planlar vardır. Yerel okul çocukları ve turistler için ziyaretçi merkezi, Ocak 2002 tarihinde Antalaha'da açılmıştır ve eklemeler yapılması planlanmaktadır.

Tamatave ve Maroantsetra arasında yer alan 5 numaralı ulusal yolda geliştirilme yapılması uzun süredir hükümet tarafından planlanmaktadır. 2002 yılında yolda çeşitli geliştirilmeler yapılmıştır, ancak halen turistlerin taşınması için, eğer off-road macerası istemiyorlarsa, zor ve uygunsuzdur. Maroantsetra ve Antalaha'nın yol altyapısını geliştirmeye yönelik planlar yerel hükümetçe yapılmaktadır. Antalaha'da, mobil telefon ağı mevcuttur ancak normal telefon hattı yetersizdir. Maroantsetra'da mobile telefon ağı yoktur ve normal telefon hattı sadece postahane ve telefon ve faks hizmeti sunan, Espatel isimli, özel iletişim servisinde bulunabilir. İki şehirde de turistlerin döviz bozdurabileceği, yolcu çekleri ve kredi kartı kullanabilecekleri bankalar vardır. Hastane tesisleri iki şehirde de yetersizdir.

Masaola'daki turizmin en büyük problemi uçaklardaki yer sayısı sorunudur. 2001 yılı boyunca ve 2002 başında, doğu Madagaskar sahiline hizmet etmek amacıyla rakip bir uçak şirketi kurulmuştur. Bu şirket 44 koltuklu bir uçak kullanmaktaydılar. Uçak Madagaskar havayollarının benzer kapasiteye sahip normal programına ek olarak haftada üç kez Tamatave, Mananara, Maroantsetra ve Antalaha arasında sefer düzenlemekteydi. İki havayolu da devamlı olarak doluydu ve geçmiş yıllarda, bu dönem süresince, parkı ziyaret eden turistlerin sayısında gözle görülür bir artış oldu. Bahsi geçen havayolu artık işletilmiyor. Madagaskar havayollarının, hizmetini artırmasına rağmen, bu güzergahta, şu anda çalışandan daha fazla uçağa ihtiyaç olduğu bir gerçek. Mevcut koltuk

kapasitesi Masaola turizmini sınırlamaktadır. Maroantsetra'dan Antananarivo'ya gitmek için, yılın en yoğun periyodu olan Ağustostan Aralığa kadar, bekleme listesi birkaç haftalık olabilir. Turistlerin, Madagaskar'a gelmeden ülke içi uçuşlarını ayarlamaları gerekmektedir.

Maroantsetra'da, mevcut otel altyapısı, park tesisleri, tekne taşıma kapasitesi ve turistleri karşılayacak yerel rehberlerin sayısı; alanı ziyarete gelenlerin sayısının çok üzerindedir. Antalaha'da otel kapasitesi daha fazladır. Antalaha'dan başlayıp Cap Est ve Andranoanala parkına uzanan yol 2000 ve 2002 yıllarındaki tayfunlar nedeniyle hasar görmüş fakat tekrar kullanıma açılmıştır. Parka ulaşım, "taxi brousse" adı verilen toplu ulaşım araçlarıyla veya Antalaha'dan kiralana-bilen şoförlü kiralık arabalarla, kolayca sağlanabilir. Cap Est'te eskiden bulunan ve tayfun nedeniyle hasar gören kaliteli bir otel, yenilenmektedir. Şu anda, Cap Est'te bir adet, 16 küçük bungalov'dan oluşan, otel bulunmaktadır. Andranoanala'ya ek olarak, Cap Est'te de dalgıçlık için mercan resiflerine dalış potansiyeli vardır. Andranoanala'da yeni ziyaretçi yürüyüş yollarının inşaatı devam etmektedir; yerel rehber kurumları üyelerine ileri eğitim verilmektedir. Böylece yabancı ziyaretçiler gibi Antalaha'da yaşayan insanların parkı ziyaret etmeleri sağlanmaya çalışılmaktadır.

YATIRIM İMKANLARI

Masaola bölgesinde turizm sektörünün gelişmesi için açık bir potansiyel vardır. Başarılı turizm şirketleri için gerekli olan altyapı ve tesislerin büyük bir kısmı hazır ve talep üzerine artacaktır. Ancak, kaliteli oteller, parkı ziyaret etmek için kullanılacak gelişmiş tekneler, yürüyüş yolları ve eğitilmiş rehberler olmasına rağmen, Masaola'ya tur düzenleyecek tur şirketlerinin sayısı azdır. Ek olarak geliştirilebilecek özel bazı aktiviteler, deniz parklarında ve Cap Est'te dalış aktiviteleri, nehirde kano kullanımı, teknecilik ve yarımada etrafında tekneli turlar olarak sıralanabilir.

Masaola ziyaretçilerinin yüzde 35'i Madagaskarlı'dır.

V.4 İZLEME EĞİTİMİ MODÜLÜ

Programı Hazırlayan ve Yöneten: Spike Millington, Kasım 2004, Ankara
(Camili, İğneada, Sultan Sazlığı ve Köprülü Kanyon Ekipleri için düzenlenmiştir).

İZLEME EĞİTİMİ

EK A BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İZLEME PLANLARI

EK B TANIMLAR

İZLEME EĞİTİMİ

İki günlük eğitim

I. EĞİTİM PROGRAMI

1. Gün Programı: Stratejik Planların İzlenmesi

1. Eğitimin Amaçları
2. Yönetim planları niçin izlenir?
3. Planlama Döngüsüne karşı Uyarlanabilir Yönetim
4. Amaçları Belirle.
5. SMART Amaçlarını Tanıt.
6. KAYB gruplarında aşağıdakiler için SMART amaçları geliştir:
 - Su Yönetimi
 - Bilinçlendirme
 - Turizm
 - Otlatma
7. Bir grup olarak amaçlar SMART mı, kontrol et.
8. Belirteçlerin tanıtılması.
9. KAYB gruplarında üzerinde anlaşılan konularda belirteçler geliştir.
10. Belirteçlerin SMART olup olmadıklarını kontrol et.
11. Eylemleri Tanıt.
12. Yönetim Planları için Bir İzleme Planı Oluşturmak.

2. Gün Programı: Biyolojik Çeşitlilik İzlemesi

1. Eğitimin Amaçları
2. Biyolojik Çeşitlilik İzleme Planının Özellikleri
3. Grup Çalışması: Biyolojik Çeşitlilik İzleme Planı nasıl oluşturulur?
4. Varolan durumdaki bilgi, İzleme Biriminin rolü de katılarak nasıl değerlendirilir?
5. Biyolojik Çeşitlilik önceliklerinin değerlendirilmesi ölçütleri
6. Referans verilerinin saptanması ve toplanması
7. Biyolojik çeşitlilik izlemesinde insan ve kaynak ihtiyaçlarının tahmini
8. Biyolojik çeşitlilik izleme planlarının geliştirilmesi
 - Camili
 - İğneada
 - Sultan Sazlığı
 - Köprülü Kanyon

II. EĞİTİMİN AMAÇLARI

- Yönetim planları geliştirme ve yürütmeye izlemenin rolünün ve öneminin daha iyi anlaşılması
- Yönetim planları için izleme çerçevesi oluşturulması

III. GELENEKSEL PLANLAMA DÖNGÜSÜNE KARŞI UYARLANABİLİR YÖNETİM YAKLAŞIMI

GELENEKSEL PLANLAMA DÖNGÜSÜ

Geleneksel planlama döngüsünde, veri toplama – analiz – planlama – yürütme – kontrol sıralı süreç, sıklıkla izlemeyi sürecin en sonuna koyacak şekilde, genellikle (yeni) döngünün başlangıcına girdiler sağlayan yıllık raporlar şeklindedir.

GELENEKSEL PLANLAMA DÖNGÜSÜNDEKİ İZLEME İLE İLGİLİ PROBLEMLER

Uygulamada, geleneksel döngü, teoride olması gereken etkinlikte nadir olarak işler. Yeni planların yapılması gerektiğinde, planlamacılar her zaman izleme bilgisi aramaz; bunu yaptıklarında ise bu genellikle el altında değildir ve özel bir yarar sağlamaz. İzlemenin niçin kötü yapıldığı veya hiç yapılmadığı konusunda bir çok neden vardır.

İlk olarak, faaliyet bitirilene kadar genellikle izleme planlanmaz veya yürütülmez. İzlemeden sorumlu olanlar asıl yönetim planını hazırlamak veya yürütmekle ilgili olan kişiler değildir. İzlemeye başladıklarında, neyi izleyecekleri pek açık değildir: amaçlar genellikle ölçülebilir değildir, belirsizdir. Dahası, değerlendirmeler bir değişim veya gelişmeye bağlıdır, fakat faaliyet başlamadan önceki durumla ilgili elde hiç bir bilgi yoktur. Değişim, referans veri olmadan ölçülemez. İzleme önceden planlamayı gerektirir ve muhtemelen de yönetim planının ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

İkinci olarak, izlemenin zamanı ve diğer kaynakları yeterli değildir. Kaynaklar her zaman sınırlıdır ve yönetim faaliyetleri ile ilgili kaynaklar için talepler her zaman sonuçları izlemeden önceliklidir. Kısa vadede bu her zaman makul görünür. Fakat sonunda, zamanımızın ve paramızın iyi harcandığını veya ziyan edildiğini bilemeyiz, ve faaliyete devam edip etmemeye, onu geliştirme gerekliliği olup

olmadığına, onu bir kenara bırakmamız gerektiğine ve hedefe ulaşmak için bir başka yol bulmamız gerektiğine karar verecek bilgiler elimizde yoktur.

İzleme ile ilgili üçüncü problem en önemli ve çözülmesi en zor olan problem olabilir. Çoğunlukla ilgili insanlar, izlemenin elde edilen sonuçların çok iyi olmadığını ortaya çıkarmasından korktukları için bunu bilmek istemezler. Yakından bir bakışın amaçlara ulaşılmadığını göstermesi riski her zaman vardır, en azından konulan para ve zamana göre, hedeflerin çok azına ulaşılmıştır. Kıymetli amaçlarımıza ulaşmak için çok çalıştığımızı rapor etmek, ne kadar başarılı olduğumuzu rapor etmekten daha rahatlatıcıdır. Bunun için, kişisel duygulardan oldukça farklı olarak iyi nedenler vardır: toplam başarı için eksik kalmış herhangi bir sonucu rapor etmek, fon sağlamayı veya personeli veya ilerlemeyi (terfi etmeyi) zorlaştırabilir. Türkiye’de doğa korumada kullanılan mevcut sistem bu tús tarafsız ve açık bir değerlendirme yapmak için gerekli altyapıya henüz sahip değildir.

Kötü veya zayıf izleme, koruma alanı yönetimi ile ilgili bir sonraki aşama için planlamayı hazırlarken belirgin bir engeldir; bilginin yokluğunda, başarılı olmayan bazı faaliyet ve yöntemleri sürdürmek zorunda kalırız.

UYARLANABİLİR YÖNETİM

Uyarlanabilir yönetim, “hedeflere yönelik ilerlemeyi ölçen belirteçlerin sürekli izlenmesi, yönetim alternatiflerinin süregelen analizi programı ve daha iyi alternatifler elde edilebilmişken ve halihazırdaki uygulamalar hedeflere ulaşamıyorken yönetim uygulamalarının değiştirilmesi için kurumsal kapasite” olarak tanıılır.

Süreç, yönetim planının hedefleri, amaçları ve faaliyetlerinin gelişimini izleyen, yerel alan şartlarının analizine dayalı bir kavramsal modelin tasarlanmasını takiben misyonun belirlenmesi ile başlayan tekrarlanan bir işlemi kullanır. Bundan sonra gelen ise izleme planının geliştirilmesi olmalıdır. Yönetim ve izleme planları bundan sonra birlikte yürütülür. Verilerin analiz edilmesi ve sonuca ulaşılmasından sonra uyarlanacak ve öğrenilen sonuçların kullanılması ile döngü tekrarlanacaktır.

IV. YÖNETİM AMAÇLARI:

Yönetim amaçları “en azından planın ömrü içinde (normal olarak beş yıl) genel hedefe ulaşma yolunda planın ulaşması gereken açık hedefler”dir. Hedeflerin odaklandığı, faaliyetler değil, çıktılar olmalıdır.

Lütfen bir sonraki sayfada yer alan SMART hedeflere bakınız:

SMART* HEDEFLER VE BELİRTEÇLER

BELİRGİN (S)	Anahtar indikatörler, belirleyici olmalı, belirgin bir hedef göstermeli ve geniş şekilde dışsal etkilere maruz kalan ölçümlerden kaçınarak proje ile değiştirilmesi amaçlanan şeyleri yansıtmalıdır. Ölçmesi beklenen amaçlarla açık ve doğrudan ilişkili olmalıdır, örneğin, bir fidanlıktan dağıtılan fidanlar kurulacak orman için geçerli bir indikatör olmayabilir.
ÖLÇÜLEBİLİR (M)	İndikatörler; · Kesin şekilde tanımlanmış olmalıdır, öyle ki ölçümlenmeleri ve yorumlanmalarında belirsizlikler olmamalıdır. · Veriyi toplayandan bağımsız olacak şekilde, objektif veri sağlamalıdır, · Gruplar ve projeler karşılaştırılabilir olmalıdır, böylece, değişikliklerin karşılaştırılmasına ve toplanabilmesine izin vermelidir. Ölçülebilir (nicel) indikatörler tercih edilmelidir. Çünkü kesindirler, toplanabilirler ve verinin ileri istatistik analizlerinde kullanılmasına imkan tanırırlar. Ancak gelişme süreci indikatörlerinin ölçülebilir (nicel) olması güç olabileceğinden, niteliksel indikatörler de kullanılabilir. Zamana bağımlı indikatörler, sonuçları ölçmek için çok kritiktir.
ULAŞILABİLİR (A)	İndikatörler, proje yoluyla elde edilebilir olmalıdır. Bundan dolayı yönetim plancılarının yapmak istedikleri değişikliklere hassas olmalıdırlar. Seçilen indikatörler konusunda veri toplama uygun sürede ve uygun bütçe ile uygun veri toplama yöntemi kullanılması açısından, uygulanabilir olmalıdır.

*SMART, İngilizce “specific”, “measurable”, “accessible”, “reasonable” ve “time-bound” kelimelerinin baş harflerinin kısaltması olup sırasıyla “belirgin”, “ölçülebilir”, “ulaşılabilir”, “ilişkili” ve “zamanında” anlamlarına karşılık gelmektedir.

İLİŞKİLİ (R)	İndikatörler, bu verileri kullanacak insanların yönetim bilgisi ihtiyaçları ile ilişkili olmalıdır. Arazi personeli, üst düzey yöneticilerle doğrudan ilgili olmayan özel indikatörlere ihtiyaç duyabilirler. Aynı şekilde üst düzey yöneticiler de arazi personelinin ihtiyaç duymadığı bilgilere ihtiyaç duyabilirler. Bilgi, farklı yöneticilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde sınıflandırılabilir, sınırlanabilir, bir araya getirilebilir olmalı ve farklı yollarla özetlenebilir.
ZAMANINDA (T)	Bilgi, birçok yönetim kararını etkileyecek kadar zamanında toplanmalı, analiz edilebilir ve sunulmalıdır. Doğal kaynaklara dayanan faaliyetler hakkındaki bilgi, otlama gibi mevsimsel faaliyetleri etkilemekte kullanılacaksa özel zaman periyotları içinde gelmelidir. Size sadece bir projenin sonunda belli amaçları karşılamada başarılı veya başarısız olduğunuzu söyleyen indikatörleri seçmenin bir anlamı yoktur. Bunlar alınan dersler olabilir, ancak bilginin yönetim plancıları tarafından kullanılması için çok geç kalınmış olunabilir.

Alıştırma:

Her bir KAYB, diğer çalıştay katılımcıları ile birlikte, KAYB alanında, aşağıdaki konularla ilgili akıllı bir hedef belirledi:

- Su yönetimi (Sultan Sazlığı)
- Otlama (Camili)
- Turizm (Köprülü Kanyon)
- Bilinçlendirme (İğneada)

Daha sonra hedefler, SMART ölçütlerine uyup uymadıkları açısından grup olarak gözden geçirildi ve tartışıldı. Grup olarak, daha sonra yine SMART ölçütlerine göre her bir hedef için indikatörler geliştirildi.

V. YÖNETİM EYLEMLERİ

Eylemler hedefe ulaşmak için yapılması gereken iş veya faaliyetlerdir. Tüm faaliyetlere bir gösterge eşlik etmelidir ve bunlar birleştiklerinde, ilgili oldukları hedefe ulaşmayı garanti etmelidirler.

Her bir eylem, planı yürüten kişiye neyin yapılması gerektiğini açık bir tarifile belirtmelidir. Bir eylem, bir yöneticinin personel tahsis etmesi ve zaman çizelgesine dâhil etmesine yetecek kadar açık ve net olmalıdır.

Eylemler, Köprülü Kanyon'daki turizmle ilgili olarak, bir hedef için kısaca geliştirilmiştir.

VI. YÖNETİM PLANLARI İÇİN İZLEME PLANLARI

Bir İzleme Planı bir yönetim planının yürütülmesindeki ihtiyaçları, kapasiteyi ve kaynakları karşılayacak şekilde olmalıdır ve aşağıdaki bileşenleri kapsamalıdır:

Ne izlenecektir?

Bu yönetim hedefleri ve eylemlerinden açıkça anlaşılmalıdır.

Nasıl izlenecektir?

İhtiyaç duyulan yöntemler:

- Doğru ve güvenilir
- Maliyet – etkin,
- Yapılabilir
- Uygun olmalıdır.

İzlemeyi kim üstlenecektir?

- Sorumlu kişi veya kuruluşlar belirlenmiş midir?
- Bunlar yönetim planı geliştirme süreci ile sürekli olarak ilgili miydi?
- Bunlar izlemeyi üstlenmeyi kabul etmiş midir (bunun bir tek olay olmadığını hatırlayın).
- Onların beceri ve kapasiteleri izlemeyi üstlenmek için yeterli midir? Değilse, bu nasıl halledilecektir?

- Alanda çalışan araştırmacılar ve teknisyenler tarafından rutin olarak neler yapılacaktır?
- Özel çalışmalarını üstlenmek için ilgili uzmanlar nasıl çekilebilir?
- Gönüllüler için içine nasıl sokulabilir?
- Yerel toplumlar nereye kadar izleme içine alınabilir, ne gibi kaynaklar ve eğitim gereklidir?

İzleme ne zaman yapılacaktır?

- Referans veri incelemeleri yapılmış mıdır?
- Bunları kim üstlenecektir?
- Yönetim planıcıları referans veri incelemelerinden sorumlu kişi ve kuruluşlarla bunların yeniden yapılabilirliğini tartışmış mıdır (örneğin, kapasite ve kaynaklar yeterlidir)?

Hangi kaynaklarla?

- Hangi tür kaynaklar halihazırda ulaşılabilirdir?
- Bunlar yeterli midir?
- Etkin izlemeyi üstlenmek için eldeki zaman ve kaynakların doğru ve gerçekçi bir değerlendirilmesi yapılmış mıdır?
- Bu süreci desteklemek için Küçük Hibe Programı kullanılabilir mi?

VII. BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİN İZLENMESİNİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Biyolojik çeşitlilik izlemesinin SMART hedeflerine göre gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma biyolojik çeşitlilik izleme planlarının doğru fakat aynı zamanda basit ve yeniden yapılabilir olması için gereklidir.

Grup Çalışması:

Bir alana özgü biyolojik çeşitlilik izleme planı geliştirmek için gerekli olan adımları ve bu adımların sıraları belirlenir. Varolan kapasiteye programın uydurulması için, düzenli izlemenin yapılması amacıyla eldeki personelin, zamanın ve kaynakların dikkate alınması ihtiyacı vurgulanmıştır.

1. İzlemenin amaçları nelerdir
2. Bilinmesi gereken, şimdiki biyolojik çeşitlilik durumu bilgisi
3. Bilgi topla (referans veriler)
4. Verileri analiz et
5. Koruma hedeflerini tanımla
6. İndikatörleri geliştir
7. İzleme planını geliştir – ne, nasıl, kim, ne zaman
8. Bilgiye göre planı değerlendir ve ayarla

VIII. ALAN HAKKINDA GERİ PLAN BİLGİSİ TOPLAMAK

Takım Lideri, daha ayrıntılı referans veri çalışması için hedefleri daraltmak ve onlara odaklanmak amacıyla hizmet etmek için alan hakkında geniş bilgiler olan Camili örneğini verdi. Lütfen aşağıdaki örneğe bakınız:

Kafkas Orman Tavuğu (kısıtlı dağılımlı Kafkas endemik türü, avlanmaya ve habitat kaybına maruz; IUCN Kırmızı Veri Kitabı, hassas tür, AB Kuşlar Yönergesi Ek II türlerine aday)

Üreme mevsiminde ilgili **orman gülü (Rhododendron)** alpin – altı meralarında kısıtlı, kışın daha alçak irtifalarda görülüyor. Çalışma, Camili alanında alpin – altı mera / *Rhododendron* habitatını tanımlayacak ve hedef türlerin varlığını doğrulayacak (yerel halkla yapılacak görüşmeler, örneğin avcılarla, dahil) ve her bir alandaki popülasyonu tahmin edecek.

Araştırma Yöntemi ve Zamanlama: Seçilen alanlarda kur dönemlerinde yıllık ilkbahar sayımı

Kim: Yerel üniversite / sivil toplum kuruluşu, gelecekteki izlemeler için sayım teknikleri konusunda eğitilmiş yerel toplumlara işbirliği ile

Tehditler: Habitat bozulması (dikkate değer *Rhododendron* çalılıkları) ve avcılık

Tavsiye edilen Yönetim Stratejileri: Yerel halkın bilinçlendirilmesi, av baskısını azaltmak, kuş izleme grupları için turizm.

Tablo 1: Koruma hedefleri / biyolojik çeşitlilik önceliklerinin değerlendirilmesi için bazı ölçütler

Aşağıda verilen biyolojik çeşitlilik önceliği ölçütleri, Türkiye’den örnekler verilerek, özellikle dört KAYB alanı için tartışılmaktadır:

Biyolojik Çeşitlilik: Aşağıdaki özelliklere göre saptanan biyolojik çeşitliliğin daha zengin olduğu alanlarda eylemlere öncelik verilecektir:

- **Doğallık:** ekosistem ve türlerin kompozisyonunun orijinal doğal habitata ve süren ekolojik süreçlere en yakın olduğu insanlar tarafından en az değiştirilen alanlar,
- **Çeşitlilik:** geleneksel değişiklikler ve ırkların genetik değişikliklerinin sürdüğü alanlar dâhil çok habitatlı, türlü ve / veya genotipli alanlar.
- **Nadirlik:** Dar habitat ve iklimsel sınırlar içinde, kalıntı (eskiden yaygın olan fakat doğal evrimsel değişikliklerle artık nadir olan), yaygın ve nadir olan yerel nadir türler ve doğal olarak nadir olan türler
- **Temsilci olma hali:** bir bölge için tipik habitatların olduğu alanlar
- **Tehlikeye maruz olmak:** tehditlere maruz olan, hassas habitat ve türlerin olduğu alanlar veya çevresel baskı,
- **Boyut:** verilen bir bölgede, biyolojik ve peyzaj çeşitliliği için sürdürülebilir olacak büyüklükteki alanlar (Türkiye, Kafkaslar, Avrupa).
- **Endemizm:** Yerel alanlarla kısıtlanmış popülasyonlar (ölçek önemlidir, örneğin, Türkiye, Kafkaslar ve Avrupa).
Ulusal düzeydeki endemizm özellikle önemli olabilir çünkü koruma ve yönetim eylemleri neredeyse ulusal politikalar bağlamında uygulanmakta ve yürütülmektedir,
- **Kültürel biyolojik çeşitlilik:** kültürel, estetik ve bölgesel kimliği olan habitatlar ve türleri içine alan.

Peyzaj Çeşitliliği: Aşağıdakilere göre, ulusal, bölgesel ve küresel önem taşıyan doğal ve kültürel peyzajları sürdürmek ve genişletmek için eylemler yapılacaktır:

- Dört ana ölçüte göre jeolojik/klimatik bölgeleri karakterize eden ana jeolojik yüzey şekilleri: nadirlik, tek olma, temsilcilik ve doğallık. Jeolojik özel-likler el değmemiş nehir sistemlerini, kum tepesi sistemlerini, kıyasal bariyerleri ve fosil biyodatasını da içerebilir.
- Ekolojik somut süreçlerin ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının birlikte uygulanması ile yarıdoğal fauna ve flora habitatlarının yoğun olmayan yönetimi,
- Bölgesel ve kültürel olarak farklı arazi sistemleri, teraslar, tarihsel evler ve köyler dâhil arazi kullanımı ve yerleşim kalıpları. Kültürel özellikler kırsal yerel mimariyi, tarihi bina ve yolları, arkeolojik alanları, geleneksel yerleşim yerlerini ve tarla sistemi kalıplarını, kıtanın olağanüstü güzellikte manzara kalitesine sahip doğal ve kültürel peyzajlarını da içine alabilir.

Aşağıdaki liste biyolojik çeşitliliklerinden dolayı korunması gereken alanlar için öncelikleri belirlemede değişik yaklaşımları kapsamaktadır. Bunlar genellikle, sıkça küresel ölçekte uygulanmaktadır fakat bölgesel ve ulusal uygulamaları da görülmektedir. Türkiye için, örneğin Kafkasya ve Akdeniz ormanları, küresel öncelik açısından sıcak noktaları oluşturur. Avrupa Birliği, Twinning Projesi bakir ve deniz seviyesi su havzalarındaki ormanlarını, kıyasal kumul ekosistemlerini ve relict Karadeniz kayın ormanlarını bölgesel öncelikli alan olarak tanımlamaktadır.

Tablo 2: Biyolojik Çeşitlilik ve Koruma Alanı Öncelik Belirleme Yaklaşımları

- (a) **“Sıcak nokta” yaklaşımı** iki ölçütten yararlanır; endemizm ve tehdit; endemizm ve tehdit düzeylerinin yüksek olduğu alanlara öncelik tanır. Sıcak noktaları en azından 1,500 endemik bitki türüne sahip ve en azından yüzde 70’inden fazla doğal habitatını kaybetmiş alanlar olarak tanımlar.
- (b) **“Yabani alan” yaklaşımı** yüksek biyolojik çeşitliliğin olduğu tropikal ekosistemlere öncelik tanır fakat orijinal el değmemiş bitki örtüsünün yüzde 75’inin olduğu gibi kaldığı ve insan popülasyon yoğunluğunun her kilometrekare için 5 kişiden daha az olduğu hâlâ bozulmamış yabani hayat barındıran alanlara odaklanır. Bu ölçütlere uyan 24 alan tanımlanmıştır.
- (c) **“Mega-çeşitlilik ülkesi” yaklaşımı**, IUCN tarafından tanımlandığı şekilde, “dünyanın önde gelen 17 ülkesinde türler ve endemizm için biyolojik çeşitlilik korumacılığına dikkat çekmeyi hedefleyen, ülke bazlı bir yöntemdir.”
- (d) **WWF’in “Küresel 200”** ü tüm ana habitat tiplerini temsil etmeye çalışır ve “ekobölge”yi analiz birimi olarak alır. Öncelikli ekobölgelerin seçim ölçütleri tür zenginliği, endemizm, yüksek taksonomik teklik (örneğin, tek takım veya aileler, toplumların kalıntıları, ilkel soylar), alışılmadık ekolojik veya evrimsel olgular ve ana habitat tiplerinin küresel nadirliğidir.
- (e) Dünya Kaynaklar Enstitüsü (WRI) tarafından geliştirilen **“Öncü Ormanlar” öncelik verme** sistemi dünyanın kalan el değmemiş ormanlarını tanımlamaya ve korumaya odaklanmıştır; bunlar “göreceli olarak bozulmamış ve tüm biyolojik çeşitliliklerini sürdürece kadar büyük olan, her bir ormanla ilgili geniş dağılımlı türlerin yaşayabilir popülasyonları kapsayan ormanlardır.

- (f) Bird Life International tarafında geliştirilmiş olan **Önemli Kuş Alanı (ÖKA) yaklaşımı** küresel olarak korunması gereken kendine has kuşlar önceliğinden yararlanır. Birincil ölçütler küresel olarak koruma kaygısı gerektiren türler için önemli alanları, kısıtlı dağılımdaki türleri ve biyom – kısıtlı türleri ve ana toplanma alanlarını belirlemeye odaklanır. Bu yöntemi kullanarak, Bird Life 130 ülkede 7000 ÖKA alanı tanımlamıştır. ÖKA yaklaşımı ulusal düzeyde de kullanılmaktadır.
- (g) Sulak Alanlarda Ramsar Sözleşmesi, **uluslararası öneme sahip sulak alanları** tanımlamak için ölçütler belirlemiştir. Bu sistemde, öncelikli sulak alanlar “temsil edici, nadir veya tek doğal veya doğala yakın sulak alan tipi”ni veya tehlike altındaki türlerin korunması için özel öneme sahip olan sulak alanları, tehdit altındaki ekolojik toplulukları, önemli hayvan veya bitki topluluklarını kapsar veya hayat döngülerinde kritik aşamalarda bulunan türleri korur. Ek olarak, su kuşları ve balıklar için sulak alanların önemine dayalı kendine özgü ölçütleri de vardır. 6 Nisan 2003 tarihi itibarıyla, sözleşmeyi imzalayan 138 tarafın toplam 110 milyon hektarında 1,308 sulak alanı, Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alan Ramsar Listesine alınmıştır. Uluslararası öneme sahip sulak alan belirleme ölçütleri ulusal düzeyde de kullanılabilir.
- (h) Dünyanın Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması ile İlgili Anlaşma (Dünya Miras Anlaşması) katılımcı tarafları **dünyanın doğal ve kültürel çeşitliliğinin** örneklerini korumaya yönlendirmektedir. Anlaşmanın devlet tarafları, kendi bölgeleri içinde yer alan kültürel ve doğal miras alanlarını tanımlamak ve belirlemekle sorumludur. Günümüze kadar 175 devlet sözleşmeyi onaylamıştır; bu, 172 doğal ve karışık (örneğin, doğal ve kültürel değerlere sahip olan) alanı kapsamaktadır.
- (i) 1970 yılında Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) şemsiyesi altında kurulmuş olan İnsan ve Biyosfer programı, **“Biyosfer Rezervleri”** olarak bilinen, insan ve doğa arasında dengeli bir ilişki kurmaya ve sürdürmeye çalışan, karasal ve kıyasal, denizel koruma alanları küresel ağı başlatmıştır. Kurulustaki amaç, mümkün olan en geniş biyocoğrafik kapsamı sağlayan, temsil edici ekosistemler içeren küresel sistemi kurmak, böylece biyolojik çeşitliliğin sistematik olarak korunmasını sağlamaktır.

Alanlar ulusal komiteler tarafından önerilir ve normal şartlarda: i) temel biyocoğrafik bölgelerin temsilcisi olmalıdır, ii) peyzajlar, ekosistemler, türler veya korunmaya ihtiyacı olan çeşitler kapsar ve yer aldıkları geniş alanlarda sürdürülebilir gelişme için fırsatlar yaratır, iii) yukarıda anılan üç fonksiyonu yerine getirebilecek büyüklüktedir, iv) uzun dönem korumaya ayrılmış yasal olarak kurulmuş bir çekirdek alan (veya alanlar), belirgin olarak tanımlanmış tampon bölge (veya bölgeler) ve bir dış geçiş alanından oluşan uygun bir bölgeleme sistemine sahiptir. Biyosfer Rezerv Ağında halen 400'den fazla alan yer almaktadır.

REFERANS VERİ ELDE ETMEK İÇİN ARAZİ ÇALIŞMALARI

Tüm proje uygulama alanları için, KAYB'leri, final raporlarının özetlendiği Flora ve Fauna İnceleme Ekipleri toplantısına katılmıştır. Çok değerli bilgiler toplanmış gibi görünmesine rağmen, ekipler çoğunlukla biyolojik çeşitlilik izleme planı için kullanışlı temel bilgileri toplamakta başarısız olmuştur. Eğitmen, kısa zaman içinde (arazi çalışmalarının uygun mevsimde yapılmış olması gerekmesine rağmen) anahtar koruma hedefleri üzerinde temel bilgisi elde edebilmiş olan bir hızlı biyolojik çeşitlilik değerlendirme ekibi için örnek görev tanımları geliştirmiştir. Her bir KAYB alanı için üç haftanın yeterli olacağı tahmin edilmiştir. Görev tanımı aşağıda verilmiştir.

İZLEME İÇİN ÖNERİLER

Eğitim, yönetim planlarının çekirdeğini oluşturan stratejik planlara temel olarak SMART hedefler geliştirme, eylemler ve belirteçler konusuna bir giriş yapılmasını sağlamıştır. Zaman sınırlaması nedeniyle, her dört KAYB planı için kritik olan dört anahtar tema için hedefler geliştirmeye odaklanılmıştır. Özel belirteçler ve yönetim planlarını tartışmak için çok az zaman kalmıştır. İdeal olarak, her KAYB her hedef ve eylemi tanımlamak için zaten seçilmiş olan stratejik planı kullanmalıdır ve neyin, nasıl, kim tarafından, ne zaman ve hangi kaynaklarla izleneceğini gösteren bir izleme planı geliştirmelidir. KAYB'ler artık stratejik planlara sahiptir ve izleme eğitimi onların izleme planını sonlandırmaları için çalıştırılacaktır. Biyolojik çeşitlilik izlemesi daha ayrıntılı bir eğitimin konusu olduğundan, her KAYB ile ayrıntılı biyolojik çeşitlilik izleme planının tartışılması mümkün olmuştur. Bunlar Ek A'da verilmiştir.

EK A: BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İZLEME PLANLARI

KATILIMCI KORUNAN ALAN YÖNETİM PLANLARI İÇİN İZLEME PLANLARI: BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İZLEME PLANI

Proje alanları için biyolojik çeşitlilik izleme planları aşağıdaki ilkelere dayanmaktadır:

- **Doğruluk.** Anahtar ekosistemleri, habitatları ve tehdit altında ve tehlikede olan belirteç türleri yansıtır.
- **Basitlik.** Belirteçler bir haritalama ve tür tanımlama kombinasyonu kullanarak kolayca izlenebilir.
- **Sürdürülebilirlik** İncelemeler her yıl düşük maliyetlerle yapılabilir. Tanımlama ve haritalama için bazı ilksel eğitim orman muhafızlarının ham veriler elde etmesini sağlayabilir. Haritalama KAYB'lerin GIS ekipmanlarını kullanarak yapılabilir.

Bu izleme planı biyolojik çeşitlilik statüsü ve eğilimlerini değerlendirmek için gereken en az verileri kapsar. KAYB'ler ve OGM daha ayrıntılı araştırmalar için KAYB alanlarını kullanmak isteyen üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile ilişkiler kurmaya özendirilmelidir. Bu şekilde daha fazla veri ve gösterge geliştirilebilir. Gelecekteki izlemeler için faydalı olmak amacıyla yukarıdaki ilkelere bağlı kalmalıdır ve orman muhafaza memurlarına temel eğitim sağlamalıdır.

Belirteçlerin izlenmesi belgelenecek olan ekolojik toplulukların gelişmesine veya bozulmasına neden olabilir. Aynı zamanda tehditler de izlenmiş olacaktır. Düzenli izleme, yönetim eylemleri sırasında zamanında müdahale edilebilecek tehditlerin belirlenmesini tetikleyecek erken uyarı sistemi de sağlayacaktır.

Burada sunulan taslak biyolojik çeşitlilik izleme planlarının, her bir katılımcı korunan alan yönetim planı tanımlanmış koruma hedeflerine dayalı ve belirtici olduğuna dikkat edin. Bazı koruma hedefleri biyolojik çeşitlilik korumacılığı ile, örneğin Köprülü Kanyon'daki Selge antik yerleşimi, doğrudan ilişkili değildir ve böylece bu planlarda yer almamıştır.

İĞNEADA Kumul Habitatu

Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler
El değmemiş, orijinal kum tepeleri habitatinin dağılımı ve yayılımı i) <i>Centaurea kilaea</i> , <i>Silene sangaria</i> 'nın varlığı ile gösterildiği şekilde, İğneada'nın kuzeyi ii) <i>C. kilaea</i> , <i>Jurinea kilaea</i> , <i>Aurinia uechtriziana</i> , <i>Crambe maritima</i> , <i>Pancratium maritimum</i> 'un varlığı ile gösterildiği şekilde, İğneada'nın güneyi	Metrekare, haritalandı	Yazın, yıllık	Sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ile KAYB, daha sonra eğitilmiş muhafaza memurları	Sivil toplum kuruluşları ile arazi çalışmaları, üniversiteler	Kumul bitki topluluklarının kontrol-süz kum çıkarımı veya araç ve ayak trafiği yüzünden bozma ile tahrip edilmesi.
Yukarıda belirtilen kuma has bitkilerin statusü	Sayı. Örnek alanlarda bitki/m ²	Yazın, yıllık	Sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ile KAYB, daha sonra eğitilmiş muhafızlar	Korumayı yapacakların tanımlaması eğitimi veren botanikçiler	
<i>Crataegus monogyna</i> , <i>Rubus sanctus</i> , vb.'nin varlığı ile gösterilen kum / bataklık geçiş zonunun dağılımı ve yayılımı.	Metrekare, haritalandı	Yazın, yıllık	Sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ile KAYB	Arazi çalışması ve haritalama	

İĞNEADA Sulak Alan Habitatu

Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler
<i>Phragmites</i> , <i>Typha</i> ve <i>Juncus</i> gibi açık su ve sulak alan bitki toplulukları ile belirlenen sulak alan ekosistemlerinin dağılımı ve yayılımı	Hektar, haritalandı	Yıllık	KAYB, OGM	CBS haritalaması	Su akışının yukarı doğru akışı azalması ile çevresel akışın bozulması; örneğin, barajlar ve kıyı kumullarının bozulması ile

İĞNEADA Longoz Habitatu

Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler
Hamam Gölündeki <i>Trapa natans</i> bitkisinin yoğunluğu	Basit endeks	Yıllık, yazın	Üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, daha sonra eğitilmiş muhafaza memurları	Muhafızların tanımlaması eğitimi veren botanikçiler	Kirlilik
<i>Halimolobos albicilla</i> Ak Kuyruklu Kartal çiftlerinin üremesi	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Sivil toplum kuruluşları daha sonra eğitilmiş muhafızlar	Muhafızların tanımlaması eğitimi veren kuş gözlemcileri	Avlanma, beslenme ortamında kirlilik
<i>Ciconia nigra</i> Kara Leylek çiftlerinin yavrulaması	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Sivil toplum kuruluşları, daha sonra eğitilmiş muhafızlar	Muhafızların tanımlaması eğitimi veren kuş gözlemcileri	Düzensiz su atıkları
Alg veya diğer kirlenmeler gibi seçilmiş kirlenici düzeyleri ile gösterilen, göllerin kirlenme endeksleri	Basit endeks	Yıllık	Yerel su makâmı	Yerel su makâmı	

İĞNEADA Longoz Habitatu

Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler
Mevsimlik su basması ile belirlenen, longoz ormanlarının dağılımı ve yayılımı, ağaç türlerinin karışımı ve <i>Ruscus aculeatus</i> , <i>Iris pseudacorus</i> , <i>Ornithogalum sigmoideum</i> , <i>Galanthus nivalis</i> gibi seçilmiş yer bitkileri	Longoz ormanları kalitesinin basit endeksi, hektar, haritalanmış	Yıllık, ilkbaharda	KAYB, OGM ve üniversiteler, sivil toplum kuruluşları	KAYB ile CBS haritalaması, OGM, üniversiteden ekologlar, sivil toplum kuruluşları	Su akışının yukarı doğru akışı azalması ile çevresel akışın bozulması; örneğin, barajlar ve kıyı kumullarının bozulması ile; Aşırı otlatma, düzensiz ağaç kesimi

CAMILI						
Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler	
Seçilen alanlarda alpin bölge kalitesi	Basit bitki örtüsü endeksi	Yıllık	KAYB, yerel hükümet makamları	Arazi çalışmaları, uzaktan algılama	Aşırı otlatma, erozyon	
Dağ keçisi popülasyonun destekleyen alpin meraların sayısı	Mera sayısı	Yıllık	Eğitilmiş muhafızlar	Muhafızları eğiten biyologlar, daha sonra arazi çalışması	Avlanma, habitat bozulması veya kaybı	
Seçilen alanlarda alpin – altı bölgelerin kalitesi	Basit bitki örtüsü endeksi	Yıllık	KAYB, yerel hükümet makamları	Arazi çalışmaları, uzaktan algılama	Aşırı otlatma	
Kafkas Orman Tavuğunu destekleyen alpin – altı meraların sayısı (ayrıca <i>Rhododendron</i> ormanları gerektirir)	Mera sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Eğitilmiş muhafızlar	Muhafızları eğiten kuş gözlemcileri, daha sonra arazi çalışması	Avlanma, habitat bozulması veya kaybı	
Yaşlı, doğal ormanların dağılımı ve yayılımı (ilksel ekolojik toplulukla, örneğin, köknar, kayın ve kestane)	Hektar, haritalandı. Yüksek değerli orman ölçütlerini de kapsar.	Yıllık	KAYB, Orman Amenajman Planları, OGM	CBS, uzaktan algılama	Yol yapımı ile kolaylaştırılmış olan yasadışı hasat, hastalık	
Yerli alabalık türleri popülasyonu içeren alan sayısı	Alan sayısı. İrk saflığı ölçütlerini de kapsar.	Yıllık	Yerel balıkçılık makamları	Arazi çalışmaları. Saf ırkların tanımlanması için eğitim çalışmaları	Yerli olmayan ırk türlerinin girmesiyle irk karışımı, kirlilik, aşırı avlanma	
Saf Kafkas anısı popülasyonları alanları sayısı	Alan sayısı. İrk saflığı ölçütlerini de kapsar.	Yıllık	Yerel aracılar	Saf ırkların tanımlanması için eğitim çalışmaları	İrk karışımı	

SULTAN SAZLIĞI

Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler
Aşağıdakiler dâhil sulak alan ekosistemlerinin dağılımı ve yayılımı i) açık tatlı su ve adalar ii) <i>Phragmites</i> sazlıkları iii) <i>Typha</i> ve <i>Juncus</i> bataklıkları iv) tuzlu göller, özellikle Yay Gölü v) sulak meralar	Hektar, haritalanmış	Yıllık, ilkbahar veya yaz	KAYB, Sulak Alanlar Bölümü	CBS haritalaması	Su akışının yukarı doğru akışı azalması ile çevresel akışın bozulması; örneğin, sulamadan ayrılmalar, suyun yukarısındaki barajlar ve artan buharlaşma
Açık göl karakteristikleri olan Kızıl Boyunlu Batağan- <i>Podiceps grisegna</i> , Dikkuyruk - <i>Oxyura leucocephala</i> ve Pasbaş Patka - <i>Aythya nyroca</i> çiftlerinin yavrulaması	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Erciyes Üniversitesi, sivil toplum kuruluşları eğitilmiş muhafızlar	Muhafızları eğiten kuş gözlemcileri	· Habitat değişimi veya kaybı · Beslenme · Ortamlarının kirlenmesi · Avlanma veya aşırı bozulma
Sazlık karakteristikleri olan Cüce Karabatak - <i>Phalacrocorax pygmeus</i> , Saz delicesi - <i>Circus aeruginosus</i> ve Küçük Balaban - <i>Ixobrychus minutus</i> çiftlerinin yavrulaması	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Erciyes Üniversitesi, sivil toplum kuruluşları eğitilmiş muhafızlar	Muhafızları eğiten kuş gözlemcileri	
Tuzlu göl karakteristikleri olan Angıt- <i>Tadorna ferruginea</i> ve Büyük Cılıbit - <i>Charadrius leschenaultii</i> çiftlerinin yavrulaması	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Erciyes Üniversitesi, sivil toplum kuruluşları eğitilmiş muhafızlar	Muhafızları eğiten kuş gözlemcileri	
Islak meraların karakteristiği olan Mahmuzlu Kızkuşu- <i>Vanellus spinosus</i> ve Uzunbacaklı - <i>H. himantopus</i> çiftinin yavrulaması	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Erciyes Üniversitesi, sivil toplum kuruluşları eğitilmiş muhafızlar	Muhafızları eğiten kuş gözlemcileri	
Flamingoların- <i>Phoenicopterus ruber</i> sayısı	Birey sayısı	Aylık	Eğitilmiş muhafızlar		
Seçilen kirleticilerle, alg veya diğer kirlenmeyle ilgili endeksi	Basit endeks	Yıllık	Yerel su makâmı	Yerel su makâmı	Düzensiz atık boşaltımı

Gösterge	Ölçü	Ne zaman	Kim	Kaynaklar	Tehditler
Servi <i>Cupressus sempervirens</i> ormanlarının kalitesi ve yayılımı	Hektar, azaltılmış ağaç zarı endeksi	Yıllık	Eğitilmiş muhafızlar	Arazi çalışmaları	Yasadışı kesim, özellikle fidan dalları, aşırı otlatma
Seçilen alanlarda alpin zonların kalitesi	Basit bitki örtüsü endeksi	Yıllık	KAYB, yerel hükümet makamları	Arazi çalışmaları, uzaktan algılama	Aşırı otlatma, erozyon
Köprülü nehri boyunca seçilen nehir boyu bitkisi habitatlarının dağılımı ve yayılımı	Hektar, seçilmiş nehir boyu bitki topluluklarının ve türlerinin varlığı	Yıllık	KAYB, milli park makamları	CBS, arazi çalışmaları	Aşırı turizm ile habitat bozulması, altyapı gelişimi, aşırı otlatma, yasadışı kesim
Köprülü Nehri boyunca Derekuşu <i>Cinclus cinclus</i> popülasyonu (su kalitesi belirteci)	Çift sayısı	Yıllık, ilkbaharda	Eğitilmiş muhafızlar	Dalıcı Kuş tanımlaması için eğitim	Su kirliliği, aşırı bozulma
Eski, yaşlı doğal kara çam ormanların dağılımı ve yayılımı	Hektar, yüksek değerli orman ölçütleri de kapsar, rejenerasyon dâhil	Yıllık	KAYB, FMP, OGM	CBS, uzaktan algılama, arazi çalışması	Yasadışı hasat, aşırı otlatma, yangın, kötü rejenerasyon
Kara Akbaba <i>Aegypius monachus</i> popülasyonu	Çift sayısı (yuva)	Yıllık	Eğitilmiş muhafızlar	Arazi çalışması	Habitat kaybı (eski kara çam ağaçları)
Eski, yaşlı sedir <i>Cedrus libanus</i> ağaçları dağılımı ve yayılımı	Hektar, yüksek değerli orman ölçütleri de kapsar, rejenerasyon dâhil	Yıllık	KAYB, FMP, OGM	CBS, uzaktan algılama, arazi çalışması	Yasadışı hasat, aşırı otlatma
Makilerin (<i>Olea</i> , <i>Quercus</i>) dağılımı ve yayılımı	Hektar, değişik maki çeşitlerinin haritalanması, durum belirteci	Yıllık	KAYB, FMP, OGM	CBS, uzaktan algılama, arazi çalışması	Aşırı otlatma, kesme, yangın

Köprülü Kanyon biyolojik çeşitlilik izleme planında yaban keçisi ve önerilen diğer göstergelerle ilgili çok daha fazla tartışma olduğuna dikkat edin. KAYB, bu alanın bir Milli Park olmasından ve ayrılmış yıllık bütçesi olmasından dolayı biyolojik çeşitlilik izlemesi için daha fazla kaynak olduğunu dikkate almıştır.

EK B: TANIMLAR

KORUMA X MUHAFAZA

Koruma insan toplumunun yararı için ve ahlaki nedenlerden dolayı doğa ve doğal kaynakların akıllıca kullanımı ve yönetimi olarak tanımlanabilir. Alternatif olarak, koruma, biyosferin insan kullanımı açısından, şimdiki nesillere sürdürülebilir en büyük yararı sağlaması ve aynı zamanda gelecek nesillerin ihtiyaçlarını da dikkate almasıdır. Böylece, koruma pozitifdir, muhafaza etmeyi, devam ettirmeyi, sürdürülebilir kullanmayı, eski haline döndürmeyi ve doğal çevrenin genişletilmesini kucaklar.

EKOSİSTEM X HABİTAT

Bir **ekosistem**, bitki, hayvan, mantar ve mikro organizma topluluklarının ve onların tropikal ormanlar, mercan resifleri veya bir göl gibi işlevsel bir birim olarak karşılıklı etkileşimde bulunduğu cansız çevrenin dinamik kompleksidir. Alternatif olarak, ekolojik birim (doğal veya insan faaliyetleri ile modifiye edilmiş, örneğin agroekosistem) olarak organizmalar kompleksi ve onların siyasi sınırlar tanımayan çevreleri olarak tanımlanır. Bir habitat ise bir organizma, popülasyon veya türün doğal olarak bulunduğu bir yer veya alan tipidir.

ANAHTAR TÜRLER, ŞEMSIYE TÜRLER VE BAYRAK TÜRLER

Anahtar Türler

Bir kilit taşı, bir kemerin en tepesinde bulunan ve diğer taşları destekleyen, onları bir arada tutup yıkılmalarını engelleyen taşıdır. Bir **anahtar tür** ise, bir ekosistemdeki çok sayıda diğer türün bağlı olduğu, varlığına dayandığı türdür. Bir anahtar, tür tüm besin ağını desteklemekte önemli, kritik olan türdür ve onların ortadan kaybolması diğer türlerin de ortadan kaybolmasına neden olur. Bir anahtar türünün bir ekosisteme etkisi yaygınlığına oransız olarak büyüktür.

Bu etki bir çok şeklin biri olarak görülebilir; örneğin, bir anahtar yırtıcı, bir başka avcı türünün bir ekosistemi bitirmesini engelleyebilir. Bazı **denizyıldızları**, bu işlevi başka doğal yırtıcıları olmayan midyeleri ve diğer kabukluları avlayarak

yerine getirir. Eğer deniz yıldızı sistemden çıkarılırsa, midye popülasyonu kontrolsüz bir şekilde patlar ve diğer türlerin çoğunu sistemden atar.

Kuzeybatı Amerika'da yaşayan **boz ayılar** da başka türden anahtar türlerdir. Bunlar okyanussal ekosistemden **orman** ekosistemine besin taşırlar. Taşımanın ilk aşaması, bazen yüzlerce mil nehir yukarı yüzen somon balıkları ile yapılır. Ayılar, somon balıklarını yakalar ve kuru araziye taşır ve besin zengini gübreyi ve kısmen yenmiş iskelet kalıntılarını ortalığa saçar.

Şemsiye Türler

İşgal ettiği alan (bitki) veya dolaştığı alan (hayvan) sağlıklı popülasyonlar için yeterince geniş ve bozulmamış habitat gerektiren türdür. Bir **şemsiye türü** korumak, diğer türleri de korur. Bunun bir örneği, yaşamını sürdürmek için kuzey rüzgarlarına açık ormanlardaki geniş ölü ağaçlara ihtiyaç duyan beyaz sırtlı ağaçkakanıdır. Beyaz Sırtlı Ağaçkakanın habitatının korunmasının, ölü ağaçlar içinde yaşayan nadir ve tehlikede olan bazı böcek türlerini de koruduğu görülmüştür.

Bayrak Türler

Bir bayrak tür popüler, karizmatik bir türdür ve koruma, bilinç ve eylemi teşvik eden semboller ve yükseltme noktaları olarak hizmet görürler.

VI.1 ÖNERİLER

VI.2 BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK VE DOĞAL KAYNAK YÖNETİMİ PROJESİ KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN BAŞLICA EĞİTİMLERİN LİSTESİ

VI.3 FORMLAR

- KİŞİSEL GELİŞİM PLANI
- EĞİTİM PROGRAMI TABLOSU
- HARCAMA TABLOSU: PERSONEL EĞİTİM ÖNERİLERİ
- EĞİTİM DEĞERLENDİRME FORMU
- EĞİTİM SONRASI ÖRNEK RAPOR FORMATI

VI.4 PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ VE MEKTUP ÖRNEĞİ

VI.5 EĞİTİM KAYNAKLARI

VI.1 ÖNERİLER

Ayrıntılı bilgi için bakınız “Korunan Alan Planlaması ve Yönetimi” Kitabı sayfa 142–149

Bu bölümde, BÇDKYP kapsamında korunan alanlarda başlatılan çalışmaların Türkiye genelindeki diğer korunan alanlara yaygınlaştırılması için öneriler sunulmaktadır. Yaygınlaştırma faaliyetlerinin amacı “korunan alan yönetimi için gerekli kurumsal kapasitenin geliştirilerek Türkiye’deki kritik öneme sahip korunan alanların istikrarlı, etkili ve verimli yönetimin uluslararası yeni yaklaşımlar doğrultusunda tesis edilmesi için girişimlerde bulunmaktır.”

Yaygınlaştırma sürecinde, **Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi** (Program 1) ve **Bireysel Kapasitenin Geliştirilmesi** (Program 2) birbirine paralel iki ayrı program önerilmektedir.

Program 1. Korunan alan planlama kapasitesinin çağdaş yaklaşımlara uygun bir şekilde geliştirilmesi

Korunan alan yönetimi ve planlamasına yönelik çalışmalarla ilgili ayrıntılı bilgi vermektedir. Bkz. “Korunan Alan Planlaması ve Yönetimi” syf. 143–144.

Program 2. Korunan alan yönetimi için personel kapasitesinin geliştirilmesi

Dört uygulama alanı ve dokuz yaygınlaştırma alanında edinilen deneyimlerin Milli Parklar Dairesi yanında 81 İl Müdürlüğüyle paylaşılması yararlı olacaktır. Proje süresince elde edilen deneyimler sonucunda bireysel kapasite geliştirmeye yönelik olarak aşağıdaki konu ve başlıklar belirlenmiştir:

YÖNETİM PLANLAMASI

- Korunan alan yönetimi ve planlaması için yasal dayanağın anlaşılması
- Yönetim planının, ekip çalışmasıyla ve katılımcılık sağlanarak hazırlanmasının aşamaları
- Bölgeleme
- Yönetişim mekanizmalarının belirlenmesi ve oluşturulması
- İzleme sisteminin kurulması

- Yönetim planının olmadığı durumlarda kullanılmak üzere kısa süreli faaliyet planlarının geliştirilmesi
- Bütçeleme

YÖRE HALKI VE DİĞER PAYDAŞLARLA BİRLİKTE ÇALIŞMA

- Paydaş analizi ve katılımcı yaklaşımlar
- Hızlı sosyo-ekonomik araştırma teknikleri
- Geçim kaynaklarını desteklemeye yönelik yaklaşım ve seçenekler
- Yerel paydaşların, korunan alanların ekonomik potansiyeli ve değerleri hakkında farkındalığın artırılması
- Yerel STK’lar ve diğer paydaş gruplarının yönetim Sistemleri ve kapasite geliştirmeye dâhil edilme yolları
- Küçük Hibe Programları

KURUMSAL YÖNETİM VE PROJE YÖNETİMİ

- Satın alma, finansal yönetim ve bütçe yönetimi yaklaşımları
- Liderlik ve ekip oluşturma
- Ortaklarla çalışma; STK’lar, paydaşlar, gönüllüler
- Eğitim ihtiyacının belirlenmesi
- Alan ve proje yönetiminde toplumsal cinsiyet sorunları

BİLİNÇLENDİRME VE ÇEVRE EĞİTİMİ

- Ziyaretçilerin ve yerel halkın çevre konusunda bilinçlendirilmesi için programlar düzenlenmesi/materyaller hazırlanması
- Çocukların eğitimiyle ilgili teknikler ve yaklaşımlar

DOĞAL KAYNAKLARIN ARAŞTIRILMASI, İZLENMESİ VE YÖNETİMİ

- Flora ve fauna envanter çalışmaları, değerlendirme ve izleme teknikleri
- Hızlı ekolojik değerlendirme teknikleri
- Nadir ve tehdit altındaki tür ve habitatların yönetimi
- Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı

TURİZM VE REKREASYON

- Turizm araştırmaları (Alternatif turizm paketlerinin vb. araştırılması)
- Ziyaretçi merkezleri, ziyaretçi hizmetleri ve altyapısı
- Ziyaretçi yönetimi

ÖNCELİKLİ YAYGINLAŞTIRMA FAALİYETLERİ

(“Korunan Alan Planlaması ve Yönetimi” Kitabı sayfa 146–148 arasında verilmiş olup “Korunan Alan Yönetiminde Eğitim” Kitabı’na ilgili maddelerden alıntılar yapılmıştır).

...Madde 2. *Korunan Alan Planlaması ve Yönetimi’ni tanıtmak ve rehberlerle ilgili açıklamalarda bulunmak amacıyla “Yönetim Planlaması Semineri” düzenlenmesi...*

...Madde 5. *Öncelikli başlıklarda “uzman eğitim kursları” düzenlemek*

Aşağıdaki eğitimlerin öncelikli olduğu düşünülmektedir:

- a. Yerel topluluklarla çalışmak; katılımçılık, bilinçlendirme, anlaşmazlıkların çözümü
- b. Yönetim: Personel, Finans ve Bütçe, Veri Toplama, Yönetim

Söz konusu uzman eğitim kurslarına, korunan alan seminerlerine katılmak üzere seçilmiş kişiler ve potansiyel odak noktaların katılması uygun olacaktır.

...Madde 8. *Avrupa Korunan Alan Organizasyonları ile düzenli ilişki kurmak...*

...Madde 9. *BÇDKYP uygulama alanlarının kalıcı öğrenme alanları olarak tesis edilmesi*

Uygulama alanlarında, KAYB benzeri kalıcı yönetim birimlerinin kurulmasıyla birlikte bu alanlardaki yönetim planı uygulama deneyimleri, ziyaretler, eğitim programları ve yayınlar aracılığıyla yaygınlaştırılabilir.

...Madde 10. *Korunan alan personeli için sistematik olarak eğitim programlarının düzenlenmesi*

BÇDKYP kapsamında başlatılan yaygınlaştırma faaliyetlerinin uzun vadede sürdürülebilirliğini sağlamak için, korunan alanlarda çalışan personel için sistematik eğitim programları düzenlenmelidir. Bunlar pek çok şekilde gerçekleştirilebilir:

- Orman Fakültelerinde ve diğer ilgili bölümlerde yeni programlar oluşturulması sayesinde öğrencilere korunan alan ve doğal kaynak yönetim konularını seçme imkânı sağlanması,
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü bünyesinde görev yapan eğitim biriminin stratejisinin ve görev tanımının gözden geçirilerek güçlendirilmesi,
- Mevcut yüksek eğitim kurumlarında, profesyonel gelişime yönelik kısa süreli kursların düzenlenmesi (Bu kurslar, ilerde yüksek lisans programlarına dönüştürülebilir).

VI.2 BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK VE DOĞAL KAYNAK YÖNETİMİ PROJESİ KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN BAŞLICA EĞİTİMLERİN LİSTESİ

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2000	Erdogan ERTÜRK (Satınalma Uzmanı)	Turin, İtalya	ILO tarafından düzenlenen Dünya Bankası Satınalma Usul ve Esasları Çerçevesinde, Ekipman Satın-alımı ve Danışman Seçimine yönelik Eğitim Semineri	26 gün	9 Ekim - 4 Kasım 2000
	Rasih KUBAOĞLU (Gn.Md.Yrd.), Okan ARIHAN (Yaygınlaştırma Birimi), İlhan TAŞ (KK Proje Müdürü), Burhanettin AYANOĞLU (İğneada Proje Müdürü), Fuat AKTAŞ (Camili Proje Müdürü), Timur ERDEM (SS Proje Müdürü), Nihat ÖZ (Milli Parklar D.Bşk.)	İtalya	Teknik gezi	10 gün	9-19 Kasım 2000
	Ercan YENİ (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Güray ÇAYIR (KK Korunan Alan Proje Birimi), İsmet YÜCEL (KK Danışma Komitesi Üyesi, Batı Akdeniz Bölge Md.Yrd.), Selim KAPLAN (Milli Parklar), Rahmi TEKİN (Daire Bşk), Ayhan ÇAĞATAY (Enteg-rasyon Komitesi Üyesi), Mesut Y. KÂMILOĞLU (Proje Koordinatörü), Zafer MARDINLI (SS Proje Müdürü), Casim CİHAN (Camili Proje Müdürü), Sedat GAVCAR (Muğla Millî Park Müh.), Hayati BIMBOĞA (Eskişehir Millî Park Müh.), Yasemin KORKMAZ (KK Koru-nan Alan Proje Birimi), Mustafa YILMAZ (SS Korunan Alan Proje Birimi), Orhan CEYLAN (SS Korunan Alan Proje Birimi)	Romanya	Teknik Gezi	7 Gün	11-17 Aralık 2000

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2001	Suade Arançlı	Antalya	"Tarımsal Teknolojilerde önceliklerin oluşturulması ve ECA Ülkelerinde Çiftçilere Yaygınlaştırılması"	4 gün	22- 26 Ocak 2001
	İrfan Reis (Satınalma Görevlisi)	Washington ABD	Dünya Bankası Genel Merke-zinde düzenlenen satınalma ve ileri satınalma konulu eğitim	12 gün	20 Şubat- 2 Mart 2001
	Bekir S. Yenal (Finans Yönetimi), Güven Güngör (Finans Yönetimi), Suade Arançlı	Turin - İtalya	ILO ve Dünya Bankası tarafın-dan düzenlenen Dünya Bankası tarafından desteklenen proje-lerde Finans Yönetimi kursu	12 gün	6-19 Haziran 2001
	Suade Arançlı	Romanya	Küçük Hibe	3 gün	17-20 Temmuz 2001
	Sevgi Gül (KHP Uzmanı), Ufuk Çoşğun (KK Korunan Alan Proje Birimi)	ABD	Teknik gezi (ABD de korunan alan yönetimi)	18 gün	4-21 Ağustos 2001
	Mesut Y. Kamiloğlu A.Hüsrev Özkara	Kayseri	Planlama araçları (Uygulamalı ve katılımcı ilk Korunan Alan Yönetim Birimi Çalıştay)	4 gün	16-19 Ağustos 2001
	4 Proje birimi ve Proje Yönetim Birimi 25 Katılımcı	Torino, İtalya	ILO Uluslararası Eğitim Merkezi ve Dünya Bankası tarafından ortaklaşa düzenlenen Ekipman Satınalma Yönetimi kursu	26 gün	8 Ekim- 3 Kasım 2001
	Orhan Çoban	Ankara	Siğ göller ve göllerin restorasyonu konulu çalıştay	3 gün	27-29 Kasım 2001
	Yaygınlaştırma Birimi				

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2001	Jülide TAMZOK (Yaygınlaştırma Birimi), Fatma GÜNGÖR (Yaygınlaştırma Birimi), Hüseyin SOP (Yaygınlaştırma Birimi-Yarı zamanlı), M.Hakan BAYKAL (Yasal Komite Üyesi), İlhan TAŞ (KK Proje Müdürü), Timur ERDEM (SS Proje Müdürü), Burhanettin AYANOĞLU (İğneada Proje Müdürü), Yaşar TÜRKLEŞ (Kahramanmaraş Millî Park Müh), İrfan REİS (Satınalma Uzmanı) Güven GÜNGÖR, (Finans Uzmanı)	Romanya	Teknik Gezi (Romanya Projesi ile deneyim paylaşımı ve alınan dersler)	7 Gün	10-16 Aralık 2001
2002	Mustafa Kantarlı, Ayşe Ezer, Sedat Ay, Mehmet Esenkar, Meral Güreç, Melih Yücel, Muammer Toraman, Ercan Kayabaş (Millî Parklar Gn.Md) Cemil Ün (Orman Gn.Md)	İngiltere	Teknik Gezi (İzleme, yönetim planları, bilinçlendirme vs.)	7 Gün	13-19 Ocak 2002
	Başar Kavcın, Birol Alkan, Ufuk Coşgun, Özgür Alaçam, Halk Erişim Uzmanları	Ankara	UNDP Küçük Hibe Programı hakkında bilgilendirme eğitimi	2 Gün	26-27 Ocak 2002
	Nihan Yenilmez Arpa	Tayland	Ekoturizm kursu	29 Gün	4 Şubat-1 Mart 2002
	Jülide Tamzok (Yaygınlaştırma Birimi), İlhan Taş (KK Proje Müdürü), Cevat Günel (Millî Parklar)	Ürdün	Dhana Rezerv alanında ziyaretçi merkezi hakkında bilgilendirme	6 gün	10-15 Şubat 2002

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2002	Ahmet Emin Mercan (Camili Korunan Alan Proje Birimi), Tuğrul Şahin (KK Korunan Alan Proje Birimi), Zafer Kamay (İğneada Proje Birimi), Sezgin Örmeci (İğneada Korunan Alan Proje Birimi)	Romanya-Tirgu Mures	Romanya-YOIS 'de Sürdürülebilir Kalkınma eğitimi	6 gün	27 Şubat- 4 Mart 2002
	Güray Çayır (KK Korunan Alan Proje Birimi), Sıtkı Eraydın (Camili Korunan Alan Proje Birimi), Zafer Kamay (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Kuddusi Karabulut (SS Korunan Alan Proje Birimi)	Balıkesir-Akçay	Hizmetiçi eğitim	4 gün	1-5 Nisan 2002
	Güray Çayır, Mehmet Sarkışla, Ahmet Emin Mercan (Korunan Alan Proje Birimi CBS Uzmanları)	Ankara	NIK Uydu Görüntüleri	1 gün	20 Mart 2002
	Korunan Alan Yönetim Birimi (12 Katılımcı)	Antalya	Sürdürülebilir Tarımsal Yöntemlerin Uygulanması-Çıralı Örneği	1 gün	21 Mart 2002
	PMT, Tam zamanlı Korunan Alan Proje Birimi (12 Katılımcı)	Antalya	Çatışma Yönetimi ve Kolaylaştırma Çalıştayı	4 gün	22-25 Mart 2002
	Korunan Alan Proje Birimi Biyolojik Çeşitlilik sorumluları	Uludağ, Bursa	Korunan Alan Yönetimi Semineri	5 gün	1-5 Nisan 2002
	Fatma Güngör	Hollanda	Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi 6.Konferansı	13 gün	8-19 Nisan 2002
	Korunan Alan Proje Birimi Eko-Turizm Sorumluları (8 Katılımcı)	Antalya	Eko-turizm eğitimi	4 gün	11-15 Nisan 2002

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2002	Bilinçlendirme Komitesi ve Yaygınlaştırma Birimi	Ankara	Halkın Bilinçlendirilmesi, TODAİE	5 gün	15-18 Nisan 2002
	Orman Genel Md. Av ve Yaban Hayatı Gn.Md. Orkçy Gen Md. (47 Katılımcı)	Ankara	Yöneticilerin Eğitimi, TODAİE	19 gün	15 Nisan - 03 Mayıs 2002
	Korunan Alan Proje Birimi Müdürleri ve Millî Parklar Av ve Yaban Hayat Gn.Md. Müdürleri (22 Katılımcı)	Ankara	Yönetim teknikleri eğitimi, TODAİE	4 gün	16-19 Nisan 2002
	Korunan Alan Proje Birimi ve Yaygınlaştırma Birimi Üyeleri (11 Katılımcı)	Ankara	Proje İzleme ve Raporlama eğitimi, TODAİE	5 gün	29 Nisan – 3 Mayıs 2002
	Orman Amenajman Dairesi ve Av ve Yaban Hayatı Dairesi (4 Katılımcı)	Ankara	Park yapıları	3 gün	1- 3 Mayıs 2002
	Suade ARANÇLI	ABD	Liderlik ve Stratejik Planlama Eğitimi	14 gün	1-14 Haziran 2002
	Dursun ÇETİN (APK Kurul Başkanı), Hüsvrev ÖZKARA (MPAYH Gn. Müdürü), Erdoğan ÖZER (Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Gn.Müdürü), Cabir SUBAŞI (Orman Gn. Müdürü), Mehmet ALKAŞ, Mustafa KANTARLI (Av ve Yaban Hayatı Dairesi),	İspanya	Üst Düzey Yöneticiler için Teknik Gezi	9 gün	15-24 Haziran 2002
	Zafer KAMAY (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Murat TURAN (İğneada Korunan Alan Proje Birimi)	ABD	Uluslararası Korunan Alanlar Semineri	19 gün	7-25 Ağustos 2002

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2002	Nihan YENİLMEZ (Yaygınlaştırma Birimi), Ülkü MARDİNLİ (Ekoturizm Uzmanı), Mustafa YILMAZ (SS. Korunan Alan Proje Birimi), Nusret YAKIŞIKLI (KK Korunan Alan Proje Birimi)	Güney Afrika Cumhuriyeti	Sürdürülebilir Turizm Kongresi	3 gün	21-23 Ağustos 2002
	Münwer DEMİRBAŞ (National Parks Staff), Mehmet DEMİR (BÇ Entegrasyon Komitesi),	Batum, Gürcistan	Türkiye-Gürcistan arasında Kafkasya eko-bölgesinde doğa koruma ve sürdürülebilir kaynak kullanımını konusunda sınırotesi işbirliğinin geliştirilmesi çalıştay		11-12 Eylül 2002
	Korunan Alan Proje Birimi Temsilcileri (4 Katılımcı)	Ankara	CBS Eğitimi	4 gün	09-13 Eylül.2002
	Suade ARANÇLI (Proje Koordinatör Yrd.)	Malaga-İspanya	Akdeniz Havzası Korunan Alanlar Toplantısı, Dünya Millî Parklar Kongresi Hazırlıkları, Bilgi değişimi ve Projenin diğer katılımcılara aktarılması	2 gün	26-28 Eylül 2002
	Sitki ERAYDIN (Camii Korunan Alan Proje Birimi), Başar KAVÇİN (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), İbrahim KANCI (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Orhan CEYLAN (SS. Korunan Alan Proje Birimi), Ali ALAGÖZ (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Adnan PAŞAARSLAN (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Necdet ARSLAN (Balıkesir Millî Park-Av ve Ybn.Hyt.Müh.), Osman CEYLAN (Denizli Millî Park-Av ve Ybn. Hyt.Müh.)	İskoçya,	Teknik Gezi Park planlama yöntemleri, yönetim faaliyetleri, CBS ile Biyolojik Çeşitlilik izleme uygulamaları ve Proje etkilerinin izlenmesi	9 gün	21-30 Ekim 2002

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2002	Hüseyin ÖZKARA (Genel Müdür), Yavuz YÜKSEL (Müşteşar Yrd.), Mehmet ALKAŞ (Basın Danışmanı)	Kırgızistan	Küresel Dağlar Zirvesi	8 gün	25 Ekim-02 Kasım 2002
	Özgür ALAÇAM (Camili Korunan Alan Proje Birimi), Mustafa İŞÇİOĞLU (İğneada Korunan Alan Proje Birimi), Kuddusi KARABULUT (SS Korunan Alan Proje Birimi), Özyay KARABACAK (SS Proje Birimi), Adana Millî Park-Av ve Ybn.Hyt.Müh.), Celal YILDIZ (Afyon Millî Park Müdürü), Ahmet MANKARA (Manisa Millî Park-Av ve Yaban Hayatı Müh.), Hüseyin ÇELİK (Elazığ Millî Park-Av ve Yaban Hayatı Müh.)	Almanya	Entegre arazi planlama ve çevresel etki değerlendirmesi Park planlama yöntemleri, yönetim faaliyetleri, CBS uygulamaları.	8 gün	27 Ekim-3 Kasım 2002
	OGM, Av ve Yaban Hayatı D.Bşk. (13 katılımcı)	Antalya	Eğitim Çalıştayı	8 gün	20-28 Mart 2002
	Korunan Alan Proje Birimi (3 katılımcı)	Antalya	Yönetim Planları Hazırlanması	2 gün	27-28 Mayıs 2002
	OGM, Av ve Yaban Hayatı D.Bşk, Çevre Bakanlığı, WWF (13 katılımcı)	Antalya	Biyolojik Çeşitlilik Planlarının Entegrasyonu	4 gün	28-31 Mayıs 2002
	Üniversite Öğretim Üyeleri, Korunan Alan Proje Birimi (12 katılımcı)	Ankara	Method ve Çalışma Unsurları	1 gün	20 Ağustos 2002
	Mehmet DEMİR (Entegrasyon Komitesi)	Kayseri	Planlama eğitimi	4 gün	13-16 Ocak 2003
	Hilmi YENİKURTULUŞ (Bilgilendirme Komitesi)	Adana	Bilimsel Enformatik Konferansı	2 gün	3-5 Şubat 2003

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2003	İlhan TAŞ, Casim CİHAN, İbrahim KANCI, Orhan CEYLAN (Korunan Alan Yönetim Birimi Müdürleri)	Ankara	Yasal Düzenlemeler Çalıştayı	2 gün	27-28 Şubat 2003
	Sıtkı ERAYDIN, Sezgin ÖRMECI, Osman YÖNTEM, İlhan TAŞ, Orhan CEYLAN, Mustafa YILMAZ, Kuddusi KARABULUT, Ayşegül ŞARKIŞLA (Korunan Alan Yönetim Birimi)	Adana	Doğu Akdeniz Bölgesinde Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Semineri	2 gün	25-26 Mart 2003
	Mesut Y. KÂMILOĞLU (Proje Koordinatörü), Dr. Mahir KÜÇÜK (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi Enstitü Müdürü), Hüseyin HÜREMOĞLU (Daire Bşk.)	İspanya, Malaga	IUCN Akdeniz Ofisi Toplantısı	4 gün	26-30 Mart 2003
	Erdoğan ERTÜRK (Yaygınlaştırma Birimi), Nejat ERTEKİN (Planlama Birimi)	İtalya	Akdeniz Parklar Fuarı	4 gün	26-30 Mart 2003
	İlhan TAŞ, Güray ÇAYIR, Ahmet Emin MERCAN, Kuddusi KARABULUT, Mustafa İŞÇİOĞLU, Fatma GÜNGÖR, Demet ÜÇGÜL (Korunan Alan Yönetim Birimi)	Ankara	CBS Eğitimi		7-18 Nisan 2003
	Başar KAVCIN, Mustafa YILMAZ, Ufuk ÇOŞGUN, Casim CİHAN (4 Korunan Alan Yönetim Birimi)	Ankara	UNDP-SGP Toplantısı ve Organik Tarım ve Biyolojik Çeşitlilik Çalıştayı		12-13 Nisan 2003
	İbrahim KANCI, Casim CİHAN, Orhan CEYLAN, Ufuk ÇOŞGUN (Korunan Alan Yönetim Birimi)	Ankara	Biyolojik Çeşitlilikte Katılımcı Yaklaşım ve Karşılıklı Etkileşim Çalıştayı		29-30 Nisan 2003

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2003	Orhan COBAN (Satınalma Uzmanı)	İtalya	İnşaat faaliyetlerinde Satınalma Kursu		05-23 Mayıs 2003
	Ufuk COŞKUN (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Nihan YENİLMEZ (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Yasemin KORKMAZ (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Sezgin ÖRMECI (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Mustafa YILMAZ (SS Korunan Alan Yönetim Birimi), Özgür ALAÇAM (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), Başar KAVÇİN (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Sıtkı ERAYDIN (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), A. Emin MERCAN (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), Serap GÜNER (UDGP birimi), Muhammet BİLGİN (Artvin Kültür Müdürlüğü)	Artvin	Karadeniz Ulusal Ormancılık Kongresi		15-18 Mayıs 2003
	Hüseyin SOP (Yaygınlaştırma Birimi), İbrahim KAHRAMAN, Muhammet KABAR (OGM), Melekber SÜLÜŞOĞLU (Bilimlendirme Komitesi), Mehmet ESENKAR, Münverer GÜNAL, Neşe ERSÖZ, Ozan ÇEKİÇ, Hilmi YENİKURTULUŞ, Özge KUBAOĞLU, Tuğba USTA, Muzaffer UYANIK, Fuat AYDIN (Milli Parklar), Fatma GÜNGÖR,	Camili	Ekoturizm Planlam Yöntemleri ve Katılımcı Planlama Yaklaşımı Saha Uygulaması	10 gün	20-30 Mayıs 2003
		TODAİE	Eğiticilerin Eğitimi Eğitimde Kalite Yönetimi Yetişkin eğitimi ilkeleri İletişim Teknikleri Sorun Çözümü Etkili Konuşma Eğitim Yöntemleri Zaman Yönetimi Eğitim ve Öğrenme İlkeleri		20-30 Mayıs 2003

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2003	Meral GÜRER, Erdoğan ERTÜRK, (Yaygınlaştırma ve Proje Yönetim Birimi Üyeleri), Ümit ÜLKÜTAŞIR, Aybars ALTIPARMAK, Beyza ÖZCAN (Bilimlendirme Komitesi Üyeleri), Zafer KAMAY (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Kuddusi KARABULUT (SS Korunan Alan Yönetim Birimi)		Eğiticilerin Eğitimi, TODAİE		
	Erdoğan ERTÜRK (Yaygınlaştırma Birimi), Zafer KAMAY (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Birol ALKAN (KK Korunan Alan Yönetim Birimi)	Antalya	Park Yönetim Planları Toplantısı ve alan ziyareti	6 gün	22-28 Mayıs 2003
	Mehmet DEMİR, Ayhan ÇAĞATAY, İrfan EKMEKÇİ, Ergü Terzioğlu, Yunus SEVEN, Ayla BAYSAL, Melih AYDINLI (Biyolojik Entegrasyon Birimi Üyeleri), G.Metin KOCAELİ, Mehmet GENÇASLAN (BIB elemanları), Mustafa YURDAER (FRIS projesi uzmanı), Uğur Zeydanlı (BEB üyesi), Talat MEMİŞ (Yaygınlaştırma birimi yarı zamanlı elemanı), Prof.Dr.Zeki KAYA (ODTÜ Biyoloji Bl.)	Antalya	Orman amenajman planlarına biyolojik çeşitliliğin entegrasyonu çalıştay	3 gün	28-31 Mayıs 2003
A.Emin MERCAN, Özgür ALAÇAM, Sıtkı ERAYDIN (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), İlhan TAŞ (KK Proje Müdürlüğü), Osman YÖNTEM (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Ufuk COŞGUN (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Zafer KAMAY (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Sezgin ÖRMECI (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Birol ALKAN, Kuddusi KARABULUT, Mehmet ŞARKIŞLA (SS Korunan Alan Yönetim Birimi), Şaban ÇİMEN (Bilimlendirme Komitesi), Hanife KUTLU (Yasal Komite), Gediz Metin KOCAELİ (Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi), Mehmet DEMİR (Biyolojik Çeşitlilik Entegrasyon Komitesi), Meral GÜRER (Yaygınlaştırma Birimi)	Malatya-Adıyaman-Kahramanmaraş	Doğu Anadolu Havzaları Projesi	6 gün	02-08 Haziran 2003	

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2003	Casim CİHAN, Ahmet Emin MERCAN, Sıtkı ERAYDIN, Özgür ALAÇAM, Ufuk ÇOŞGUN, Yasemin KORKMAZ, Osman YÖNTEM, Orhan CEYLAN, Kuddusi KARABULUT, Mustafa YILMAZ, Ayşegül ŞARKIŞLA, İbrahim KANCI, Sezgin ÖRMECİ, Zafer KAMAY (Korunan Alan Proje Birimi)	Ankara	Katılımcı planlamada çalışma analizi, Müzakere teknikleri, Park planlama ve ekoturizm planları.	12 gün	16-28 Haziran 2003
	Nihan YENİLMEZ (Yaygınlaştırma Birimi), Burhanettin AYANOĞLU (İğneada Proje Müdürü), Yrd.Doç.Dr. Kenan OK (İğneada Danışman), Sezgin ÖRMECİ (İğneada-Korunan Alan Yönetim Birimi), Güray ÇAYIR (KK. Korunan Alan Yönetim Birimi), Nusret YAKIŞIKLI (KK. Korunan Alan Yönetim Birimi), Orhan CEYLAN (SS Korunan Alan Yönetim Birimi), Kuddusi KARABULUT, Emin MERCAN (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), Sıtkı ERAYDIN (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), M.Yaşar KAMILOĞLU (Proje Koordinatörü)	İlgaz	Türkiye Dağları Ulusal Sempozyumu	2 gün	25-27 Haziran 2003
	Ahmet ULUKANLIGİL, Mahir KÜÇÜK, Tanzer ÇALIŞKAN, Tamer OTRAKÇIER, Aytekin MESCI, Mithat KOÇ, Ali TEMERİT, Talat MEMİŞ, Cemil ÜN, Akın MIZRAKLI, Ahmet Yılmaz KAHRAMAN, Kenan ÖZTAN, Mehmet Demir, Mustafa YURDAER, Kemal CAN, Celal TOMBUL, Caner AKGÜL, Mehmet KUYUCU, Murat ALTUNAL, Metin Gediz KOCAELİ, Ayhan ÇAĞATAY, İrfan EKMEKÇİ, Ergül TERZİOĞLU, Uğur ZEYDANLI, Ayla BAYSAL, Erdoğan ERTÜRK, Fatma GÜNGÖR, Ahmet Emin MERCAN, Rüstem KIRIŞ, Yusuf KANDAZOĞLU, Yılmaz GÜN, İbrahim KANCI, Sezgin ÖRMECİ, Zafer KAMAY, Mustafa İŞÇİOĞLU	İğneada	Orman amenajman planlarına biyolojik çeşitliliğin entegrasyonu eğitimi	4 gün	1-5 Temmuz 2003
	Mehmet DEMİR, Ayhan ÇAĞATAY	ABD	GIS Eğitimi	54 gün	30 Ağustos - 26 Ekim 2003

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2003	Erdoğan ERTÜRK (Proje Koord. Yrd.)	ABD	Korunan Alanlarda Planlama ve Yönetim		29 Temmuz-1 Ekim 2003
	Korunan Alan Yönetim Birimleri (4 katılımcı)	Ankara	Stratejik Planlama	1 gün	17-18 Aralık 2003
	OGM (17 katılımcı)	Ankara	Katılımcı Planlama Yöntemleri	4 gün	22-26 Aralık 2003
	Korunan Alan Yönetim Birimleri (4 katılımcı)	Ankara	Halkın Bilinçlendirilmesi	1 gün	4 Kasım 2003
	Korunan Alan Yönetim Birimleri (4 katılımcı)	Ankara	Katılımcı Planlama Analizi	12 gün	16-28 Haziran 2003
	OGM, Korunan Alan Yönetim Birimleri, STKlar, WWF, Proje Yönetim Birimi (40 katılımcı)	Kırklareli	Biyolojik Çeşitliliğin Orman Amenajman Planlarına Entegrasyonu Eğitimi	5 gün	1-5 Temmuz 2003
	Yasemin KORKMAZ (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Melike GÜL (Antalya İl Kültür Müdürlüğü)	Kayseri	Toplumsal Cinsiyet	4 gün	8-11 Ekim 2003
	Fatma GÜNGÖR	Ankara	CBS Eğitimi	5 hafta	16 Ekim 2003
	Demet ÜÇGÜL	Ankara	CBS Eğitimi	1 hafta	
	Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi Üyeleri	Ankara	CBS Eğitimi	1 hafta	
	Murat TURAN	Hollanda	Biyolojik Çeşitliliğin korunması ve yönetiminde entegre arazi kullanım planlaması ve çevresel etki değerlendirmesi	25 gün	28 Ekim- 22 Kasım 2003
	Güray ÇAYIR, İsmail KAYA, Nusret YAKIŞIKLI, Ufuk COŞGUN, Ali KABAĞAÇ (KK Korunan Alan Yönetim Birimi)	Honaz Dağı MP-Dilek yarımadası MP, İzmir Çamaltı Tuzlası, Selçuk Şirince Köyü, Kazdağları MP., Troya MP., Gelibolu MP., İğneada Proje Alanı, Atatürk Arboretumu, Kuşçeneti MP, Bursa, Cumalıkızık Köyü	Köprülü Kanyon Korunan Alan Yönetim Birimi üyeleri için Çeşitli korunan alanlara ziyaret	6 gün	11 -16 Kasım

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2003	İlhan TAŞ, Tuğrul ŞAHİN, Şerife AKIN, Yasemin KORKMAZ, Muhammet ATAŞ (KK Korunan Alan Yönetim Birimi)	Honaz Dağı MP-Dilek Yarımadası MP, İzmir Çamaltı Tuzlası, Selçuk Şirince Köyü, Kazdağları MP., Troya MP., Gelibolu MP., İğneada Proje Alanı, Atatürk Arboretumu, Kuşçeneti MP, Bursa, Cumalıkızık Köyü	Köprülü Kanyon Korunan Alan Yönetim Birimi üyeleri için çeşitli korunan alanlara ziyaret	6 gün	9 Aralık-14 Aralık 2003
	Tüm Proje personeli	Antalya	Proje Değerlendirme Toplantısı	5 gün	16-21 Aralık 2003
	Armağan Yalçın, Hilal Yalçın, Kemal CAN, Caner AKGÜL, Metin Topçu, Salih YILMAZ, B.Ali CIVELEK, Murat ALTINAL, Mehmet Emin Mercan, Dr.Ufuk COŞGUN ve Orman Genel Müdürlüğü Personeli	Ankara	Katılımcı Planlama Yöntemleri-ODOPEM Firması	7 gün	19 -26 Aralık 2003
2001-2003	Milli Parklar Gn.Md., Orman Amenajman Dairesi Bşk., Orman Bakanlığı ve Çevre Bakanlığı personeli, Proje Yönetim Biriminden 1 adet Finans elemanı (toplam 66 kişi)	Ankara	İngilizce Kursu	3 yıl	2001-2003
2004	Hasan Basri Avcı (Orman Müh.), İdris Yazar (Milli Parklar), Dr.Oguz Kurdoglu (KTÜ), Doc.Dr.Öner Demirel (KTÜ), Prof.Turker Altan (Çukurova Üniv.), Yrd.Doc. Tuncay Kuleli (KTÜ), Nusret Yakışıklı (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Funda Özevin (TEMA), Özgür Alaçam (Camilli Korunan Alan Yönetim Birimi), Bayram Kütle (SS Korunan Alan Yönetim Birimi), Ermine Kuzutürk (WWF-Türkiye)	Ankara	Ekoturizm Çalıştayı	2 gün	11-12 Mart 2004

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2000	Sermin Göloğlu (Chemomics Danışmanı), Pipa Heylings (Chemomics)	İğneada	İlgi Grupları Toplantısı		14-22 Mart 2004
	Sevgi Gül, Hakan Baykal (Proje Yönetim Birimi), Ramazan Dikyar (Milli Parklar), Harun Basara (Milli Parklar)	İğneada	İlgi Grupları Toplantısı	3 gün	15-18 Nisan 2004
	Kuddusi Karabulut (SS. Korunan Alan Yönetim Birimi), Güray Çayır (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Mustafa İşçioğlu (İğneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Ahmet Emin Mercan (Camilli Korunan Alan Yönetim Birimi)	Ankara	CBS Eğitimi	5 gün	29 Mart-2 Nisan 2004
	Korunan Alan Yönetim Birimi ve Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi üyeleri (10 katılımcı)	Ankara	Hızlı Ekolojik Değerlendirme (Spike Millington, Chemomics)	1 gün	7-8 Kasım 2004
	Mustafa YILMAZ (Sultansazlığı Korunan Alan Proje Birimi),	Missoula-ABD	Ekoturizm, Ziyaretçi Merkezi Yönetimi Semineri		05-21Ağustos 2004
	Proje Yönetim Birimi, KK Korunan Alan Yönetim Birimi (6 katılımcı)	Adana	Biyosfer Rezervi Yönetim Planları	2 gün	23-25 Şubat 2004
	Korunan Alan Yönetim Birimleri, flora fauna Sorumluları (4 katılımcı)	Ankara	Biyolojik Çeşitlilik Veri Tabanı	2 gün	27-29 Nisan 2004
	OGM, Korunan Alan Yönetim Birimleri, DKMP Gn.Md. (5 katılımcı)	Kırklareli	Orman Amenajman Planları Entegrasyon Çalıştayı/Eğitimi	1 gün	9-10 Ocak 2004
	OGM (31 katılımcı)	İzmir	Boşluk Analizi	7 gün	05-12 Ekim 2004
	Korunan Alan Yönetim Birimleri, Üniversite Öğretim Üyeleri (18 katılımcı)	Ankara	Hızlı Ekolojik Değerlendirme	6 gün	6-12 Kasım 2004

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2004	Ramazan DİKİYAR (Milli Parklar D.Bşk.), Erdoğan ERTÜRK (Proje Korrdinatör Yrd.), Yunus SEVEN (MP Şb.Md.), İrfan Reis (MP Şb.Md.), Mustafa Yurdaer, Mithat Koç, Mehmet Demir, Ayhan Çağatay, Rüstem Kiriş, Kemal Can, Yavuz Öztürk, Yusuf Karadağ, Metin Gediz (Kocaeli Orman Amenajman Dairesi Personeli.)	Almanya	Biyolojik Çeşitliliğin Orman Amenajman Planlarına Entegrasyonuna Yönelik Teknik Gezi	5 gün	15-21 Kasım 2004,
	Zafer Kamay, Ziya Babat (İgneada Korunan Alan Proje Birimi), Hayriye Kündük, Sühendan Karauz Er (Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi), Erdinç Kurt, İgneada'dan 5 yerel Katılımcı	Bulgaristan	Teknik Gezi	8 gün	17-26 Kasım 2004
2005	Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi Üyeleri Orhan Ceylan, Mustafa Yılmaz, Kuddusi Karabulut (SS Korunan Alan Proje Birimi), Mustafa İşçioğlu (İgneada Korunan Alan Proje Birimi), Osman Yöntem (KK Korunan Alan Proje Birimi), Asım Niyazoğlu (Ereğli Yaygınlaştırma Sahası), Mustafa Sungur (Sinop Yaygınlaştırma Sahası), Sadık Yılmaz (Dilek Yarımadası MP), Hakan Baykal, Hanife Kutlu Erdemli. (Proje Yönetim Birimi)	ANKARA	CBS ve Uzaktan Algılama kursu	5 gün	21-25 Şubat 2005
	Milli Parklar, Orman Genel Müdürlüğü ve STKlar, Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi (toplam 36 Katılımcı)	Tour du Valat, Fransa	Teknik Gezi (Sulak alan ve Korunan Alan Yönetimi, Ziyaretçi Merkezi)	8 gün	30 Mart-7 Nisan 2005
	Korunan Alan Yönetim Birimi, DKMP Gn.Md. personeli	Kuşadası Aydın	IUCN Korunan Alan Sınıflandırma Sistemi, AB Kuş ve Habitat Direktifleri (Lee Thomas, Peter Shadie)		19- 22 Nisan 2005
		Ankara	Korunan Alanların Korunması ve Yönetimi Ulusal Çalışma Grubu 6. ve 7. toplantıları		7 Temmuz 2005 ve 20 Eylül 2005
			26 Aralık 2005 ve 27 Ocak 2006'da iki katılımcı toplantı yapıldı		

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2005	Erdal Özudoğru, Ozan ÇEKİÇ Adnan Yılmaztürk, Osman Yöntem, Hatice Aslan, Yasemin Korkmaz, Güray Çayır, (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Recep Kaşan, Oral Özden (Antalya İl Çevre Müdürlüğü), Ahmet Akkiprik (Hatay Yaygınlaştırma Sahası), Ozan Çekiç (BİB), Sevgi Güllü (Proje Yönetim Birimi), Melike Güllü (Kültür ve Turizm Bakanlığı)	Ankara	Kapasite Geliştirme Toplantısı – Modül 2 (Doğa Derneği)	5 gün	3-9 Aralık 2005
	Korunan Alan Yönetim Birimleri, Proje Yönetim Birimi, (8 katılımcı)	İspanya	Teknik Gezi (Korunan Alan Yönetimi, Eko-turizm)	7 gün	15-22 Aralık 2005
	Korunan Alan Yönetim Birimleri, Proje Yönetim Birimi (34 katılımcı),	İstanbul	Natura 2000 AB Habitat ve Kuş Direktifleri	1 gün	29-30 Ekim 2005
	Proje Yönetim Birimi, Korunan Alan Yönetim Birimleri, Komite Üyeleri (6 katılımcı)	Ankara	Yasal Çerçeve, Bütçe, Yönetim Planları	6 gün	31 Ocak-05 Şubat 2005
	Uzmanlar, Araştırmacılar (2 katılımcı)	Mersin	AB Sürecinde Korunan Alanlar	2 gün	14-16 Şubat 2005
	DKMP Gn Müdürlüğü, Şb.Müdürleri, Mühendisler, İl Müdürleri, Belediye Başkanları, Muhtarlar (60 katılımcı)	Aydın	IUCN Koruma Kriterleri	4 gün	19-22 Nisan 2005
	DKMP Gn.Md, OGM, STKlar (TEMA KAD WWF, SAD) (44 katılımcı)	Ankara	Koruma Yöntemleri ve Öncelikler	2 gün	15-16 Haziran 2005
	Harun Başara (MP Şb.Md.), Yusuf Ceran (DK.Şb.Md.), Nuri Kurt, İbrahim Yalçın (Konya İl Çevre ve Orman Md.), Asım Niyazoğlu (Ereğli Yaygınlaştırma Sahası), Fatih Şentürk (ESKOD), Orhan Ceylan, Mustafa Yılmaz, Halit Akgün (SS Korunan Alan Yönetim Birimi) (8 Katılımcı)	Ankara	Korunan Alanlar Yönetim Planları	1 gün	26 Aralık 2005
2006		Konya-Ereğli	Akgöl Yaygınlaştırma Sahası Çalıştayı Tehdit analizi İlgi grubu analizi Stratejik Eylem Planı	2 gün	9-10 Şubat 2006

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2006	Sultan Sazlığı Korunan Alan Yönetim Birimi Yerel Katılımcılar (11 Katılımcı)	Dhana-Ürdün	Dhana Biosfer Rezervi ve Azrak Sulakalanı ziyareti		16-21 Nisan, 23-28 Nisan, 30 Nisan-5 Mayıs 2006
	Esin S.Serttaş, Erkan Bozkurt (Proje Yönetim Birimi Finans Personeli) (2 Katılımcı)	İstanbul	ECA Finans Yönetimi ve Harcama Eğitimi	4 gün	5-9 Nisan 2006
	Dr. Gül Güneş (Proje Yönetim Birimi)	Brasov/Romanya	Piatra Craiului Millî Parkı ziyareti	4 gün	10-13 Temmuz 2006
	Erdogan ERTÜRK (Proje Koordinatör Yrd.)	Bari, İtalya	Çevresel öneme sahip alanların planlama, yönetimi ve izlenmesi (INNOVA Projesi)	3 gün	20- 22 Temmuz 2006
	Mustafa İşçioglu, Ergin Yavaş (İgneada Korunan Alan Yönetim Birimi), Asalettin Aksu (Demirköy Orman Bölge Md.), Fikri Erbaş (Kırklareli İl Çevre ve Orman Müdürü), Zait Yılmaz, Cemal Akcan (Millî Parklar Gn.Müdürüğü), B.Sıtkı Yenal (Proje Yönetim Birimi)	Bulgaristan	Bulgaristan millî parklarına teknik gezi	6 gün	4-10 Eylül 2006
	Ersin ÖZEK, Sibel Şenel, Hasan Tahsin Ertaş, Sibel Çakan, Elif Hatipoğlu, Zafer Mardinli, Cihangir Altun, Bünyamin Altun (DKMP Gn.Md.), Ayhan Çağatay (Biyolojik Çeşitlilik Entegrasyon Komitesi), Aynur Hatipoğlu (OGM), Ümit Turan (EPASA), Uğur Ulaşoğlu (Boşluk Analizi Üyesi), Yasemin Korkmaz (KK Korunan Alan Proje Birimi), Sühendan Karauz Er, Mehmet Gençarslan, Erdal Özudoğru, Metin Gediz Kocaeli (Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi)	Ankara	Kapasite Geliştirme Toplantısı – Modül 3 (Doğa Derneği)	5 gün	11-16 Eylül 2006

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2006	Erdogan ERTÜRK (Proje Koordinatör Yrd.), Sıtkı Eraydın, Özgür Alaçam (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), Faruk Çebi (DKMP Gn.Md. Personeli), Mustafa Meydan (Artvin Orman Md.), Nedim Tüylü (Borçka), Asalettin Aksu (İgneada İl Çevre ve Orman Md.), Dr.Nihal Özel (Ege Ormanlık Araştırma Müdürüğü)	Almanya-Avusturya	Teknik Gezi (Kalkalpen Millî Parkı-Avusturya ve Bavarian Ormanları-Almanya, IUCN Yönetim Sınıflandırması)	8 gün	8-15 Ekim 2006
	Sevgi Güllü (Proje Yönetim Birimi), Serra Çetin (Bilinglendirme Danışmanı), Ozan Çekiç, Erdal Özudoğru (BİB), Armağan Yalçın (BİB Boşluk Analizi), Zafer Mardinli (DKMP Gn.Md.), Okan Can (Küçük Hibe Danışmanı), Mert Altıntaş (Proje Asistanı), İlhami Unver (Gazi Üniversitesi Küçük Hibe Programı Komite Üyesi)	Kırklareli-İgneada	İgneada Proje Çalıştayı (Biyolojik Çeşitlilik ve izleme, mikroplanlama-WWF-Türkiye)		9-11 Ekim 2006
	Ersin ÖZEK, Sibel Şenel, Hasan Tahsin Ertaş, Sibel Çakan, Elif Hatipoğlu, Zafer Mardinli, Cihangir Altun, Bünyamin Altun, (DKMP Gn.Md), Ayhan Çağatay (BÇ-Entegrasyon Komitesi), Aynur Hatipoğlu (OGM), Ümit Turan (EPASA), Uğur Ulaşoğlu (Boşluk Analizi Üyesi), Yasemin Korkmaz (KK Korunan Alan Proje Birimi), Sühendan Karauz Er, Mehmet Gençarslan, Erdal Özudoğru, Metin Gediz Kocaeli (BİB)	Ankara	Kapasite Geliştirme Eğitimi (UNDP Türkiye, Wageningen Üniversitesi-Hollanda, Boğaziçi Üniversitesi ve Doğa Derneği.	1 gün	15 Kasım 2006
2007	Gül GÜNEŞ, Nejat ERTEKİN (Proje Yönetim Birimi), Mustafa YILMAZ (SS Korunan Alan Yönetim Birimi), Özgür ALAÇAM (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), Adnan YILMAZTÜRK, Yasemin KORKMAZ (KK Korunan Alan Yönetim Birimi), Ahmet AKKİPRİK (Amanos Yaygınlaştırma Sahası Sorumlusu), İsmail MENTEŞ (Küre Dağları Yaygınlaştırma Sahası), Orhan UYANIK (İgneada STK.), Sema ÜLKER (Isparta MP), Ergin BOZKURT, Hasan Tahsin ERTAŞ (DKMP Gn.Md.), Erhan ALHAN (Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı)	Antalya-Koprülü Kanyon	Bir sürdürülebilir kalkınma aracı olarak turizme stratejik yaklaşımlar eğitim programı (1.Modül)	8 gün	29 Ocak-3 Şubat 2007

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2007	Özgün Emre CAN (IUCN Uzmanı), Sühendan Karauz Er, Erdal Özüdoğru (BİB)	İzmir	Ege Bölgesi Boşluk Analizi Saha Çalışması	6 gün	9-14 Şubat 2007
	Kubilay Özyalçın (İğneada Korunan Alan Proje Müdürü)	Chania, Yunanistan	Eğiticilerin Eğitimi ARCHIMED PROJECT (Doğal kaynakların bozulmasının önlenmesi amacıyla önemli çevresel değerlerin entegre planlama, yönetimi ve izlenmesi için ortak modeller -INNOVA Projesi)	2 gün	26-28 Şubat 2007
	Sühendan Karauz ER (BİB)	Balıkesir	Boşluk Analizi Saha Çalışması	5 gün	14-19 Mart 2007
	Özgün Emre CAN (IUCN Uzmanı), Erdal Özüdoğru (BİB)	İzmir	Ege Bölgesi Boşluk Analizi Saha Çalışması	5 gün	18-22 Mart 2007
	33 Adet STK Temsilcisi	Ankara	STK Stratejisi ve Eylem Planının güncellenmesi ve STK Stratejisi çerçevesinde proje hazırlanması	4 gün	31 Mart-1 Nisan 2007 7-8 Nisan 2007
	Hakan Baykal (Proje Yönetim Birimi-Eğitim Sorumlusu)	Nevşehir-Ürgüp	İl Şube Müdürleri için hazırlanan Hizmetçi Eğitimde "Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi" Hakkında İl Şube Müdürlerinin Bilgilendirilmesi	2 gün	12-13 Nisan 2007
	Sühendan Karauz Er, Erdal Özüdoğru, Ozan Çekiç (BİB), Cihat Öztürk (DKMP Gn.Md.)	Çanakkale, İstanbul, Tekirdağ, Balıkesir	Marmara Bölgesi Boşluk Analizi Saha Çalışması	5 gün	16-20 Nisan 2007
	Serkan Aydın (Sarıkum Yaygınlaştırma Alanı)	Bursa	Entegre Havza Yönetimi Eğitimi-Susurluk Havzası, WWF-Türkiye	1 gün	25 Nisan 2007

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2007	DKMP Gn.Md, Proje Yönetim Birimi, Kafkas, Balıkesir, Gazi, Ankara Üniversiteleri, Dilek Yarımadası ve Büyük Menderes Millî Parkları, EPASA, STKlar, BTC, Doğa Derneği	Kuşadası	Türkiye'de ulusal boşluk analizi ve korumanın geliştirilmesi sistematik koruma planlaması çalışmaları (ODTÜ, Doğa Koruma Merkezi, BTC ve DKMP Gn.Md.)	3 gün	27-30 Mayıs 2007
	Dr. Gül GÜNEŞ , Nejat ERTEKİN (Proje Yönetim Birimi), Mustafa YILMAZ (SS Korunan Alan Yönetim Birimi), Özgür ALAÇAM (Camili Korunan Alan Yönetim Birimi), Adnan YILMAZTÜRK, Yasemin KORKMAZ (KK Korunan Alan Yönetim Birimi) - Amanos Yaygınlaştırma Sahası), İsmail MENTEŞ (Küre Dağları Yaygınlaştırma Sahası), Orhan UYANIK (İğneada STK), Sema ÜLKER (Isparta Millî Parklar), Ergin BOZKURT, Hasan Tahsin ERTAŞ (DKMP Gn.Md.), Erhan ALHAN (Gelibolu Yarımadası MP)	Küre Dağları-Kastamonu	Bir sürdürülebilir kalkınma aracı olarak turizm stratejik yaklaşımlar eğitim programı (2.Modül)	5 gün	28 Mayıs - 2 Haziran, 2007
	OGM, Karadeniz Teknik Üniversitesi, DKMP Gn.Md., Trabzon Araştırma Müdürlüğü (Toplam 45 Katılımcı)	Isparta-Eğirdir	Bölgesel sosyo-ekonomik analiz çalışmaları - Flora-fauna surveylerinin haritalara işlenmesi	3 gün	4-6 Haziran 2007
	Zafer Mardinli, Cihangir Altun (DKMP Gn. Md.), Erdal Özüdoğru, Ozan Çekiç, Sühendan Karauz Er (BİB), Saygın Kurtuluş (OGM), Nihal Özel (Ege Orman Araştırma), Zafer Koray (İzmir İl Çevre ve Orman Md.), Osman Yöntem (KK PAMA), Hasan Tahsi Ertaş, Sibel Çakan, Sibel Şenel (DKMP Gn.Md.), Adnan Gencer, Sedat Acar (Bursa), Barış Uziztay (Kuş Uzmanı), Mehmet Öztaş (İzmir İl Çevre ve Orman Md.)	Bursa Yeniköy Karacabey Yaban hayatı Sahası	Kapasite geliştirme eğitimi Saha çalışması	4 gün	18-22 Haziran 2007

VI.3 FORMLAR

Yıl	Katılımcılar	Yer	Amaç	Süre	Tarih
2007	Kubilay Özyalçın (İğneada Korunan Alan Proje Birimi Müdürü) Mustafa Yudaer, Mehmet Demir, Ayhan Çağatay, Rüstem Kiriş, Mithat Ateş (OGM, BÇ. Entegrasyon Birimi)	Bari, İtalya	Eğiticilerin Eğitimi- INNOVA	5 gün	3-7 Temmuz 2007
		İngiltere	Ulusal Orman Kaynakları Sertifika Programı-Proforest	4 gün	15-19 Temmuz 2007
	Ayten Özdemir, Olga Karagülü, Selda Taş, Tülay M.Kocaman, Sühendan Er, Erdal Özudoğru, A.Ozan Çekiç, Osman Karaelmas, Hüseyin Erkaan, BIB Üyeleri	Ankara, Beypazarı	Nuh'un Gemisi Veritabanı Eğitimi-Doğa Derneği	2 gün	23-24 Temmuz 2007
	Adnan YILMAZTÜRK, Nejat ERTEKİN, Kenan ŞANLI	İspanya-La Palma	Sürdürülebilir Turizm için örneklerin yerinde görülmesi	9 gün	10-18 Kasım 2007

KİŞİSEL GELİŞİM PLANI

Adı Soyadı

Birimi

Unvanı

Talep Edilen Eğitimler:
(öncelik sırasına göre 1,2,3)

Onaylanan
(Yönetim)

Önerilen
(Eğitim Koordinasyon Komitesi)

GEREKLİ DENEYİMLER:

Notlar ve düşünceler:

Onaylayan

Tarih:

EĞİTİM PROGRAMI TABLOSU

Konu	Katılımcı Sayısı	Kaynaklar	Harcamalar	Öncelikler
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Onaylayan:

Tarih:

HARCAMA TABLOSU: PERSONEL EĞİTİM ÖNERİLERİ

TARİH:

HAZIRLAYAN:

No	KONU (Öneri)	Katılımcı Sayısı	Eğitim gelişimi	Harcırah	Eğitimci harcamaları (Costs)	Diğer	Toplam
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

Toplam:

Genel Toplam: \$

EĞİTİM DEĞERLENDİRME FORMU

Eğitimin adı

Eğitim tarihi

Eğitim kaynakları

Değerlendirmeyi hazırlayan

Lütfen yanıtınıza en uygun seçeneği yuvarlak içine alınız:

1-Hiç uygun değil 5-Tamamen uygun

Eğitim yöntemi ve eğitimde kullanılan kaynak öncelikleri belirleme açısından uygun muydu?	1	2	3	4	5
Kurs öncesi verilen taahhütler zamanında yerine getirilmiş midir?	1	2	3	4	5
Çalışma öncesi eğitim dokümanları katılımcılara zamanında ulaştırılmış mıdır?	1	2	3	4	5
Eğitimin hedefleri üzerinde uzlaşmaya varıldı mı?	1	2	3	4	5
Kolaylaştırıcı/eğitmenler etkili miydi?	1	2	3	4	5
Katılımcılar eğitimi nasıl değerlendirdi?	1	2	3	4	5
Kolaylaştırıcılar eğitimle ilgili gerekli bilgi aktarımını sağladı mı ?	1	2	3	4	5

Lütfen aşağıdaki soruları yanıtlayınız

1. Eğitim amacına uygun gerçekleşti mi?

2. Uygulanan eğitim kaynaklarını ve eğitimciyle çalışmayı başka alanlarda da düşünebilir misiniz?

3. Eğitim kaynakları için ayrılmış olan bütçe yeterli oldu mu?

4. Diğer gözlemler

EĞİTİM SONRASI ÖRNEK RAPOR FORMATI

Eğitimin Adı:

Eğitimi Alan Kişi:

Eğitimin Amacı:

Eğitimin Süresi:

Raporda bulunabilecek başlıklar:

1. İçindekiler

2. Eğitimle ilgili strateji

3. Eğitim programının detaylı amacı

4. Program

5. Eğitimle ilgili anahtar noktalar

6. Öneriler

7. Önemli bağlantı kişileri

8. Eğitimle ilgili değerlendirme

9. Eğitimin kişiye uygunluğu ile ilgili değerlendirme

10. Ekler

Eğitimi Alan Kişinin Sorumlulukları:

1. İlgili Dokümantasyonu toparlamak.
2. Eğitimle ilgili bulgularınızı not alın, bu bulgularla ilgili destekleyici bilgileri toparlamak.
3. Eğitimin sonunda öğrendiklerinizi, deneyimlerinizi ve edinilen dersleri iş arkadaşlarınızla paylaşmak.
4. Eğitimle ilgili görüşlerinizi ve eğitimin daha fazla nasıl faydalı olabileceğini içeren bir eğitimle ilgili bir değerlendirme raporu hazırlamak ve ilgili birimlere bu raporun ulaşmasını sağlamak.

VI.4 PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ VE MEKTUP ÖRNEĞİ

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ve DOĞAL KAYNAK YÖNETİMİ PROJESİ ÇALIŞANIN PERFORMANSINI DEĞERLENDİRME FORMU

Aşağıdaki form projede görev alan çalışanların performanslarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Formu doldururken bu çalışmanın bir kişilik testi değil performans testi olduğunu göz önünde bulundurmanızı rica ediyoruz.

Vakit ayırdığınız için teşekkürler.
Suade ARANÇLI

ÇALIŞANI AŞAĞIDAKİ KRİTERLERE GÖRE DEĞERLENDİRİNİZ.

1. İletişim becerisi

Kendini bağlantı kurmak istediği kişilerin yerine koyarak fikir ve düşüncelerini sözlü, yazılı ve bedensel iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanarak açıkça ifade edebilme ve iletişim kurabilme becerisidir.

a. Dinlemeye ve etkileşim kurmaya özen göstermektedir. Karşısındaki kişi ya da kişilerin duygu ve düşüncelerini anlayabilmek için onlar gibi düşünmeye çalışır.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

b. İletişim araçlarını işinde doğru ve etkin kullanır.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

2. Ekip çalışmasına yatkınlık/işbirliğine açıklık

Başarının ekip çalışmasının sonucu olduğu bilinci ile ortak amaca ulaşmak yönünde yardımlaşma ve birlikte hareket edebilme becerisidir.

a. Başarının ekip çalışmasıyla mümkün olduğu düşüncesindedir. Her konuda yardım için hazırdır.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

b. Ekip arkadaşlarıyla kuvvetli bağlar oluşturur. Ortak amaca ulaşabilmek için birlikte hareket etme bilincindedir.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

3. Analitik Düşünme/Problem Çözme

Gerçek verilerden yola çıkarak problemi tanımlayıp anlamlı parçalara bölüp parçalar arası ilişkileri irdeleyerek olasılıkları değerlendirip rasyonel çözümler üretebilme yetkinliğidir.

a. Karar alınması gereken durumlar karmaşık dahi olsa sistematik bir yaklaşımla önce bütünün parçalarını inceler, fikir sahibi olur sonra, bu parçaların birbiri ile ilişkilerini analiz ederek bütün hakkında bilgi sahibi olur. Çözüm alternatifleri oluşturur ve uygun olanı seçerek uygular.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

b. Çözümün benzer problemler ortaya çıktığında uygulanmasını sağlamak amacıyla sistem kurar.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

4. İnisiyatif kullanma/Risk alma

İşi ile ilgili beklenmedik durumlarda, yönlendirmeye ihtiyaç duymadan harekete geçebilme ve fırsatları değerlendirme becerisidir.

a. Yetki alanındaki beklenmedik konularda sorumluluk alarak harekete geçer, ani gelişen olayları yarar getiren fırsatlara dönüştürerek değerlendirir.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

b. İşle ilgili ve beklenmedik konularda yönlendirmeye ihtiyaç duymadan harekete geçer.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

5. İnsan ilişkileri

Kişilerin duygu, düşünce ve bakış açılarına saygı gösterebilme, problemlerine eğilme, yapıcı ilişkiler kurabilme, olaylara önyargısız yaklaşabilme becerisidir.

a. Kişilerin bakış açılarına saygılıdır. Onlarla iletişim kurmaya isteklidir.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

b. Gergin ortamları güvenilir, yapıcı kişiliği ve iyi ilişkileri sayesinde yatıştırmayı başarır.

Geliştirilmesi Gerekir Vasat Orta İyi Güçlü

ÇALIŞANIN PERFORMANS DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

	Güçlü	İyi	Orta	Geliştirilmesi Gerekir
İletişim becerisi				
Ekibin çalışmasına katkı / İşbirliğine açıklık				
Analytik Düşünme / Problem Çözme:				
İnisiyatif kullanma / Risk alma				
İnsan ilişkileri				
Bilgiye yönelim (sürekli öğrenme, veri toplama):				
Ofis işleri				

Sayın Yetkili,

Bu referans mektubu, (İSİM) (SOYAD)'ın isteği üzerine yazılmıştır. Bu mektuptaki bilgilerin gizliliği konusunda tedbirli davranmanızı ve kuruluşunuzun işe alma yetkisine sahip olmayan herhangi bir kişiye bu bilgileri vermemenizi rica ederim.

(İSİM) (SOYAD) GG/AA/YYYY ve GG/AA/YYYY tarihleri arasında "Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi"nde (POSİZYON) olarak görev yapmıştır.

Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi, 2000 yılından itibaren Küresel Çevre Fonu hibe desteğiyle Dünya Bankası ve Çevre ve Orman Bakanlığı işbirliğinde yürütülmektedir. Hedefleri arasında korunan alanların etkili, sektörler arası ve katılımcı planlamasını ve sürdürülebilir yönetimini tesis etmek yer alan Proje, elde edilen deneyimlerin ve başarılı uygulamaların Türkiye genelindeki korunan alanlara yaygınlaştırılması için ulusal kapasiteyi artırmayı amaçlamaktadır.

Adayın performansı ile birlikte çalıştığı proje ekibi tarafından yapılan değerlendirme sonuçları ekte sunulmaktadır.

Proje hedef ve eylemleri göz önüne alındığında/değerlendirildiğinde (İSİM) (SOYAD)'ın performansının hedeflerinin (bu paragraf Proje Koordinatörü tarafından proje çalışanınin birlikte çalıştığı proje ekibi tarafından yapılan değerlendirme sonuçları göz önünde bulundurularak yazılır).

Bu konuda açıklığa kavuşturmamızı istediğiniz herhangi bir nokta olması durumunda iletişime geçebilirsiniz.

Saygılarımla,

Suade ARANÇLI
Proje Koordinatörü

E-posta :

Tel :

VI.5 EĞİTİM KAYNAKLARI

1. Uluslararası Muhafaza Federasyonu Danışmanlığı (International Ranger Federation Consultancy). www.int-ranger.net

Federasyon, Korunan Alan yöneticilerine ve muhafaza memuru çalışanlara sorun çözümü ve eğitim faaliyetlerinde profesyonel danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Federasyon üyelerinin Korunan Alan yönetimi ve işletimi konularında dünya çapında deneyimleri vardır.

2. TOPAS, Korunan Alan Personelinin Eğitimi konusunda deneyimlidir.
3. Kurumsal Kalite Ortakları (Organizational Quality Associates): Amerika Birleşik Devletleri Milli Park Servisi'nden emekli; sorun çözümü, personel yetiştirme ve eğitimi, işletimsel gözden geçirmeler, politik etkiler, bütçe ve doğal ve kültürel kaynak yönetimi ile ilgili diğer aşamalar da dâhil olmak üzere korunan alana yönetimi ve işletimi alanlarında uzman yönetici ve muhafaza memurlarının kurduğu bir dernektir.
4. TODAİE (Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü), Ankara. Bu Enstitüde kamu personeline çeşitli konularda eğitim vermektedir.
5. Doğa koruma konusunda çeşitli eğitimler veren WWF-Türkiye, Bölgesel Çevre Merkezi-Türkiye, Doğa Koruma Merkezi, Doğa Derneği, TEMA, Kamu Araştırmaları Vakfı gibi bazı ulusal Sivil Toplum Kuruluşları.
6. IUCN (Dünya Koruma Birliği) www.iucn.com
7. USAID (Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Kurumu)
8. Flora-Fauna International - İngiliz çevre derneği
9. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK VE DOĞAL KAYNAK YÖNETİMİ PROJESİ YAYINLARI

Ege Bölgesi'nde Doğal Yayılış Gösteren Ağaç ve Çalılar Kitabı

Kitap, Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi kapsamında oluşturulan Biyolojik Çeşitlilik İzleme Birimi tarafından biyolojik çeşitlilik açısından zengin olan ve ulusal korunan alan ağında temsil edilmeyen alanların belirlenmesi amacıyla yürütülen Ulusal Boşluk Analizi çalışması kapsamında Dr. Cenk Durmuşkahya tarafından yazılmış olup Türkiye'de Ege Bölgesi'nde doğal yayılış gösteren ağaçlar ve çalılar konusunda yayınlanan ilk kitap olma özelliğini taşımaktadır.

ya da çiçek renklerine göre dizilmek yerine, evrimsel süreçte ortaya çıkışlarına ve akrabalık derecelerine göre dizilmiş olup bu sayede bitkilerin sahip oldukları fizyolojik ve anatomik özellikleri de vurgulamıştır.

Ulusal Toplantı Yayınları

1. Türkiye Korunan Alan En İyi Uygulamaları: Bu rehberde yer alan en iyi uygulama örnekleri dünyada olduğu gibi Türkiye'de de en iyi doğa korumacılık uygulamalarını tanıtmak ve bu uygulamaların ülke genelinde yaygınlaştırılması için örnek oluşturmaktadır.
2. Türkiye Korunan Alan Yönetiminde IUCN Kategori Sistemi: Bu rehberin amacı 1994 yılında Uluslararası Doğa ve Doğal Kaynaklar Koruma Birliği (IUCN) tarafından kabul edilen ve yayınlanan "Korunan Alan Yönetim Kategorileri Kılavuzu"nun Türkiye koşullarına uyarlanmasına yardımcı olmaktır.
3. Türkiye Korunan Alanlar Yönetim Planlaması Rehberi: Bu rehberin amacı projenin dört uygulama sahasından edinilen derslere ve kazanılan deneyimlere dayanarak yaygınlaştırma alanları seçmek ve katılımcı korunan alan yönetim planları geliştirmek için korunan alan planlayıcılarına, teknik ekiplere ve ilgi gruplarına yol göstermektir.
4. Korunan Alan Yönetiminin Hızlı Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi: Türkiye'deki Metodoloji: Bu rapor, korunan alan yönetiminin etkililiğine yönelik olarak raporun hazırlandığı tarihte (15-16 Haziran 2005) Türkiye'deki 33 milli parkı kapsayan iki günlük bir çalıştayın sonuçlarını sunmaktadır. (Türkçe -İngilizce)
5. Biyolojik Çeşitlilik ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarının Kapasitelerinin Artırılması için Strateji ve Eylem Planı: Bu rehber, Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi çerçevesinde Türkiye'de biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda ulusal ve yerel düzeyde çalışan STK'ların kapasitelerini artırmayı amaçlayan Ulusal STK Stratejisi ve Eylem Planı'nı içermektedir.

KORUNAN ALAN YÖNETİMİNDE EĞİTİM

Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi Deneyimi

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi
Projesi Koordinatörlüğü

Söğütözü Cad. 14 / E, B Blok Kat: 14
Beştepe 06560 Ankara
Tel: (312) 207 58 82 Faks: (312) 207 59 81
E-posta: gef2turkey@yahoo.com
www.gef-2.org

